

Bijlage

Behorend bij aanbiedingsnota beleidsbegroting 2021-2024

Keuzemogelijkheden

naar een sluitende begroting 2021-2024

24 september 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting	4
Spoor 1 Heroriëntatie bestaand beleid.....	5
1.1 Inleiding spoor 1	6
1.2 Totale mogelijke besparingen spoor 1	9
A. Mogelijke besparingen Duurzame energie	10
B. Mogelijke besparingen Klimaatadaptatie	12
C. Mogelijke besparingen Leefomgeving	14
D. Mogelijke besparingen Woningbouw	20
E. Mogelijke besparingen Bereikbaarheid en verkeersveiligheid	21
F. Mogelijke besparingen Veilige buurt	25
G. Mogelijke besparingen Accommodaties en voorzieningen	27
H. Mogelijke besparingen Haven- en industrieterrein	29
I. Mogelijke besparingen Vestigingsklimaat	31
J. Mogelijke besparingen Vitale centra	35
K. Mogelijke besparingen Toerisme	36
L. Mogelijke besparingen Arbeidsmarkt	37
M. Mogelijke besparingen Veiligheid	38
N. Mogelijke besparingen Preventie en meedoen	41
O. Mogelijke besparingen Betaalde zorg	50
P. Mogelijke besparingen Dienstverlening	53
Q. Mogelijke besparingen Regionale samenwerking	56
R. Mogelijke besparingen Participatie	57
S. Mogelijke besparingen Informatisering	58
T. Mogelijke besparingen Toekomstbestendige organisatie (incl. Bestuur)	61
1.3 Voorgestelde besparingen spoor 1	71
Spoor 2 Heroverweging en prioritering bestaande (beleids)ambities en projecten	72
2.1 Inleiding spoor 2	73
2.2 Totale mogelijke besparingen spoor 2	73
2.3 Voorgestelde besparingen spoor 2	79
Spoor 3 Heroverweging en prioritering nieuwe ontwikkelingen en ambities	80
3.1 Inleiding spoor 3	81
3.2 Totale mogelijke besparingen spoor 3	81
3.3 Nieuwe ontwikkelingen en ambities kadernota 2021	82

Inleiding

Voor u ligt het beslisdocument voor het begrotingstraject 2021-2024. Dit beslisdocument heeft als doel om u als raad in lijn met de opdracht uit de kadernota handvatten en keuzemogelijkheden te bieden om uiteindelijk een sluitende begroting 2021 te kunnen vaststellen.

Voorziene tekort

Zoals we bij de kadernota 2021 hebben aangegeven maken de verwachte financiële tekorten van de komende jaren het nodig om een aantal bestuurlijke keuzes te maken. De tekorten die we vorig jaar al voorzagen, dwingen ons om koers te kiezen en keuzes te maken. Deze keuzes zullen voelbaar zijn in de Moerdijkse samenleving.

Zonder verdere acties en maatregelen verwachten we op dit moment een structureel tekort van €1.944.000 in 2021, oplopend naar €6.004.000 in 2024. Dit tekort vindt zijn oorsprong in hogere kosten voor bestaand beleid, claims die nodig zijn om onze huidige ambities te realiseren en autonome budgetontwikkelingen.

Ingezette acties

Zoals we in de kadernota 2021 hebben toegezegd, hebben we de afgelopen maanden diverse acties uitgevoerd:

- Inventariseren wat beïnvloedbare kosten binnen de begroting zijn, op korte en lange termijn;
- Voorstellen formuleren om beleidsambities, projecten, ombuigingsmaatregelen en inkomsten te prioriteren;
- Inzetten op een sluitende conceptbegroting waarin we (her)contracteren op bijgestelde ambities, - projecten en beleidsaanpassingen binnen een sluitende begroting.

Keuzemogelijkheden

Deze acties werken we in dit beslisdocument nader uit in de vorm van 3 sporen. Door de verschillende aard van deze sporen hebben we deze afzonderlijk van elkaar uitgewerkt. Echter moeten (en kunnen) deze sporen niet los van elkaar worden gezien. Deze 3 sporen tezamen moeten uiteindelijk te leiden tot een sluitende begroting 2021.

Spoor 1

Heroriëntatie van het bestaand beleid, waarbij we op zoek zijn gegaan naar keuzemogelijkheden en bijbehorende financiële ruimte (kosten verlagen/inkomsten verhogen) binnen het bestaand beleid.

Spoor 2

Heroverweging en prioritering bestaande (beleids)ambities en projecten. Hierbij gaat het om ambities en projecten waar de gemeenteraad reeds middelen voor beschikbaar heeft gesteld, maar die nog niet zijn gestart of in de beginfase van uitvoering staan.

Spoor 3

Heroverweging en prioritering nieuwe ontwikkelingen en (beleids)ambities. Hierbij gaat het om ambities en projecten die wel cijfermatig in de kadernota 2021 zijn verwerkt, maar die nog niet formeel door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld.

Samenvatting

In dit document hebben we diverse mogelijke besparingen opgenomen, die uiteindelijk moeten leiden tot een sluitende begroting 2021. Hieronder is de ontwikkeling van het begrotingsresultaat schematisch weergegeven.

Begrotingsresultaat na verwerking voorgestelde besparingen

(-/- is nadelig)	Structureel begrotingsresultaat				Incidenteel begrotingsresultaat			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Saldo primitieve begroting	-2.514.499	-3.989.184	-5.398.812	-6.420.104	-2.656.925	742.459	-71.901	3.798.216
Nagekomen mutaties	570.390	470.390	416.390	416.390	2.000	-65.000	-65.000	-
Saldo na nagekomen mutaties	-1.944.109	-3.518.794	-4.982.422	-6.003.714	-2.654.925	677.459	-136.901	3.798.216
Spoor 1 Bestaand beleid	1.312.300	2.012.900	2.325.400	2.466.900	207.000	197.000	188.000	154.000
Spoor 2 Bestaande ambities en projecten	383.200	394.500	179.400	178.800	-	-	-	-
Spoor 3 Nieuwe ontwikkelingen en ambities	101.600	235.800	432.800	621.700	375.000	-45.000	20.000	-
Totaal effect sporen 1+2+3	1.797.100	2.643.200	2.937.600	3.267.400	582.000	152.000	208.000	154.000
Overige aanpassingen:								
Taakstelling domein Mens & Maatschappij	200.000	750.000	1.200.000	1.700.000	-	-	-	-
Schrappen stelpost herijking gemeentefonds	-	625.000	1.250.000	1.875.000	-	-	-	-
Winstneming grondexploitatie					642.000	-703.000	420.000	-1.037.000
Nieuw saldo	52.991	499.406	405.178	838.686	-1.430.925	126.459	491.099	2.915.216

Het vertrekpunt vormt de primitieve begroting 2021. Na verwerking van een aantal nagekomen mutaties komt het structurele begrotingsresultaat voor 2021 uit op €1.944.000 negatief. Het incidentele tekort in 2021 komt uit op €2.655.000 negatief.

De besparingen die we in dit document doen tellen voor 2021 op tot een structurele besparing van €1.797.000 en een taakstelling voor het sociaal domein van €200.000. De incidentele besparingen voor 2021 bedragen €582.000. Als de raad akkoord gaat met alle genoemde besparingen, leidt dit tot een positief begrotingsresultaat voor 2021 van €53.000. Er resteert in dat jaar dan nog een incidenteel tekort van € 1.431.000.

In het meerjarige begrotingsresultaat (2022 e.v.) hebben we een taakstellende besparing opgenomen voor het sociaal domein. In het eerste kwartaal van 2021 werken we op basis van onderzoek concrete voorstellen uit. Uit dit onderzoek moet duidelijk worden of ons aanbod van zorg en ondersteuning goed aansluit op de problematieken in Moerdijk, waar we taken en activiteiten efficiënter kunnen organiseren en ook hoe we de zorgkosten kunnen reduceren. Het hele zorgaanbod hangt onderling samen, daarom bekijken we het sociaal domein integraal. In spoor 1, onderdeel N-12, lichten we dit nader toe.

Keuzemogelijkheden per thema

Het totaalbedrag aan voorgestelde keuzemogelijkheden binnen de diverse sporen, hebben we in onderstaande tabel per thema samengevat. Dit biedt inzicht in de verdeling van de mogelijke besparingen over de diverse thema's.

Thema	Totaal structurele besparingen				Totaal incidentele besparingen			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
A Duurzame energie	34.600	34.600	34.600	34.600	-	-	-	-
B Klimaatadaptatie	20.000	20.000	50.000	50.000	-	-	-	-
C Leefomgeving	209.000	216.000	223.000	230.000	262.000	252.000	168.000	154.000
D Woningbouw	-	-	-	-	-	-	-	-
E Bereikbaarheid en verkeersveiligheid	329.000	321.900	222.300	221.200	45.000	55.000	20.000	-
F Veilige buurt	139.400	206.400	283.600	302.400	-	-	-	-
G Accommodaties en voorzieningen	78.000	145.200	265.000	435.100	195.000	-155.000	20.000	-
H Haven- en industrieterrein	-	40.000	40.000	40.000	-	-	-	-
I Vestigingsklimaat	102.500	102.500	102.500	102.500	-	-	-	-
J Vitale centra	98.000	116.000	-	-	-	-	-	-
K Toerisme	10.000	10.000	10.000	10.000	-	-	-	-
L Arbeidsmarkt	-	-	-	-	-	-	-	-
M Veiligheid	95.000	95.000	95.000	95.000	-	-	-	-
N Preventie en meedoen	196.000	552.000	678.000	713.000	-	-	-	-
O Betaalde zorg	64.000	114.000	114.000	114.000	80.000	-	-	-
P Dienstverlening	5.000	5.000	5.000	5.000	-	-	-	-
Q Regionale samenwerking	-	-	-	-	-	-	-	-
R Participatie	25.000	25.000	25.000	25.000	-	-	-	-
S Informatisering	50.000	108.000	158.000	158.000	-	-	-	-
T Toekomstbestendige organisatie (incl. Bestuur)	341.600	531.600	631.600	731.600	-	-	-	-
Totaal	1.797.100	2.643.200	2.937.600	3.267.400	582.000	152.000	208.000	154.000

Spoor 1 Heroriëntatie bestaand beleid

1.1 Inleiding spoor 1

Het eerste spoor is gericht op de heroriëntatie van het bestaand beleid. In dit spoor zijn we op zoek gegaan naar keuzemogelijkheden en bijbehorende financiële ruimte (kosten verlagen/inkomsten verhogen) binnen het bestaand beleid. Dit betreffen strategische keuzes, die moeten leiden tot een structureel voordeel op het begrotingsresultaat van de komende jaren.

Opbouw en beïnvloedbaarheid begroting

Voordat we verder ingegaan op de besparingsvoorstellen, is het nuttig om de omvang van deze opdracht (heroriëntatie bestaand beleid) in perspectief te zien met de totale omvang van de begroting.

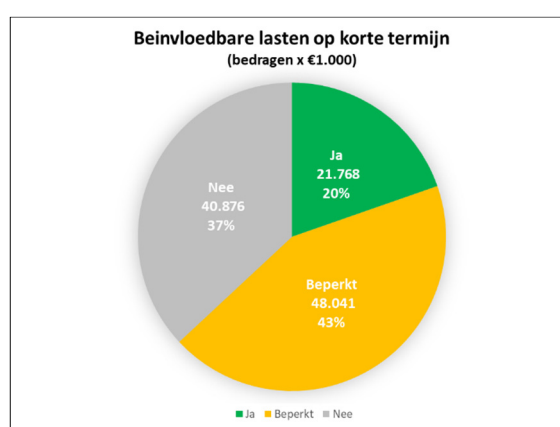
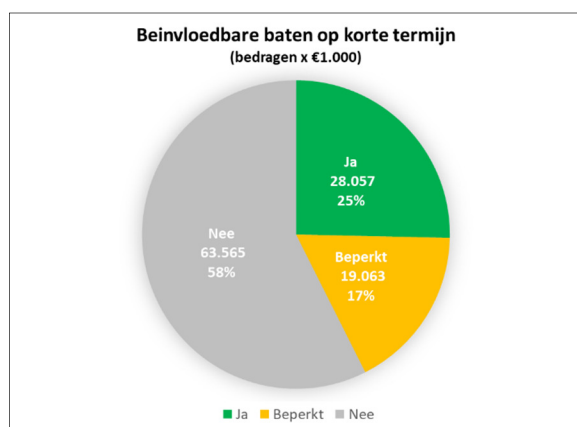
De totale omvang van de begroting van de gemeente Moerdijk bedraagt ruim €110 miljoen. Zoals hieronder is te zien bestaan de lasten voornamelijk uit bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen (20%), personeelskosten (18%) en het sociaal domein (15%). Wat betreft de baten is de gemeente grotendeels afhankelijk van de middelen die vanuit het Rijk worden ontvangen (53%). Daarnaast vormen de OZB (16%) en leges (9%) een grote inkomstenpost van de gemeente.

Lasten	Bedrag	%
Bijdragen aan gemeensch. reg.	21.900	20%
Personeelskosten	19.890	18%
Sociaal domein (excl. Werkplein)	16.552	15%
Grondexploitatie	9.589	9%
Kapitaallasten	8.932	8%
Kosten afval en riolering	6.771	6%
Overige lasten	6.129	6%
Overige bijdragen en subsidies	5.000	5%
Onderhoud openbare ruimte	5.773	5%
Reserves en voorzieningen	5.283	5%
Externe inhuur/adviseurs etc.	1.866	2%
Overige overheadkosten	3.000	3%
Totaal Lasten	110.685	100%

Baten	Bedrag	%
Overdrachten van het rijk	58.370	53%
OZB/toeristenbelasting	17.800	16%
Retributies en leges	10.257	9%
Grondexploitatie	8.982	8%
Overige baten	8.795	8%
Reserves en voorzieningen	5.195	5%
Huuropbrengsten en pachten	1.286	1%
Totaal Baten	110.685	100%

Niet alle begrotingsposten kunnen we beïnvloeden. Zo hebben we weinig invloed op de overdrachten vanuit het Rijk, terwijl andere begrotingsposten eventueel pas op de langere termijn een mogelijke besparing tot gevolg kunnen hebben (zoals kapitaallasten).

In dit spoor hebben we de besparingsmogelijkheden binnen het bestaand beleid in beeld gebracht en hebben we gekeken waar mogelijke (meer)opbrengsten kunnen worden gegenereerd. Hierbij ligt de focus in dit begrotingstraject 2021-2024 logischerwijs op de begrotingsposten die door de gemeente op korte termijn beïnvloedbaar zijn.

In de grafiek hierboven is te zien dat slechts een deel (ca. 20%) van de lasten op korte termijn beïnvloedbaar zijn. Daarnaast zijn ca. 25% van de baten op korte termijn beïnvloedbaar, echter bestaan deze voornamelijk uit de OZB en leges. Het feit dat lasten of baten op korte termijn zijn te beïnvloeden

wil niet zeggen dat binnen deze budgetten zonder meer een besparing of meeropbrengst gerealiseerd kan worden.

De besparingsmogelijkheden die in dit spoor nader zijn uitgewerkt, konden we dus vooral vinden in dit (beïnvloedbare) deel van de begroting. Dit inzicht helpt om de omvang van de in beeld gebrachte besparingsmogelijkheden in het juiste perspectief te plaatsen.

Gehanteerde richtlijnen

Bestuursakkoord

Voor het in beeld brengen en wegen van de besparingsopties hebben we richtlijnen opgesteld, waarbij we aansluiting zochten bij de uitgangspunten uit het bestuursakkoord. Deze richtlijnen zijn als volgt:

“Een krachtige, ondernemende partner. Dat zijn wij!”

Krachtig

We kiezen voor Krachtig: een stevige culturele waarde die je vindt in de vele verenigingen, bij vrijwilligers, mantelzorgers in alle mooie dorpen en stadjes die onze gemeente rijk is. We staan samen met onze organisatie en raadsleden graag tussen onze inwoners. Waar het kan ondersteunen we hen, als het nodig is vangen we hen op. We bouwen aan eigen kracht, elkaars kracht en de kracht van de samenleving. Zelfredzaamheid en ‘samenredzaamheid’ zijn hierbij uitgangspunten.

Ondernemend

Met Ondernemend zijn schep je kansen! Kansen die we graag benutten voor en met onze inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners. Iedereen moet de ruimte krijgen om initiatieven te ontplooien. Ook als die niet helemaal passen binnen de inhoudelijke en technische richtlijnen die binnen de gemeente gelden. Een juiste balans tussen een goed ondernemersklimaat gericht op duurzaamheid en de leefkwaliteit voor onze inwoners heeft daarbij onze aandacht.

Partner

We staan voor Partnerschap, want dat past bij deze tijd. Samenleven en samenwerken in onze lokale democratie veranderen. Dat vergt vernieuwing van samspraak en participatie. Van ons, van iedereen. We vragen om mee te denken, mee te praten en mee te doen. We bieden samenwerking, betrokkenheid en (nog meer) ruimte voor innovatieve inwoners en ondernemerschap. Meer en meer worden we partner in een netwerk van onze inwoners, ondernemers en samenwerkende organisaties.

Aanvullend op de uitgangspunten van het bestuursakkoord zijn nog vier uitgangspunten benoemd:

Nieuwe taken; budget neutraal

Een toenemend aantal taken die worden overgeheveld vanuit de Rijksoverheid, vragen om passende budgetten. Deze taken voeren we budgetneutraal in. Waar nodig starten we lobbytrajecten voor extra geld bij de Rijksoverheid.

Spreiden en ingroeien waar mogelijk.

Daar waar we keuzeruimte hebben om in te groeien in nieuwe manieren van begroten doen we dit slim en spreiden we kosten waar mogelijk.

Als we investeren verwachten we rendement (in euro's of in kwaliteit)

We investeren alleen als er ook rendement kan worden ingeboekt. Bij voorkeur in geld, maar minimaal in kwaliteit van dienstverlening.

Inzet op verhoging van inkomsten.

We kijken slim naar manieren waarop we de inkomsten kunnen verhogen. Projecten die geld opleveren halen we naar voren ten opzichte van projecten die geld kosten.

Overige uitgangspunten

Tot slot hebben we bij het opstellen van dit document met onderstaande uitgangspunten rekening gehouden:

- de opvattingen van de gemeenteraad tijdens de kadernota behandeling. Voorbeelden zijn:
bedrag omgevingsvisie verlagen en minder geld naar personeel;
- de uitkomsten van de inwonerspeiling die we ten tijde van de kadernota hebben gehouden;
- indien er nog geen sprake is van een onderbouwing of plan, wordt er op voorhand geen geld gereserveerd, tenzij er sprake is van een nieuwe wettelijke verplichting waaraan invulling gegeven moet worden;
- bij de claims (spoor 3) worden bij kredieten geen beheerskosten of onderhoudskosten gereserveerd/geraamd; deze worden meegenomen bij de daadwerkelijke beschikbaarstelling/votering van het krediet.

1.2 Totale mogelijke besparingen spoor 1

Hieronder hebben we alle in beeld gebrachte besparingen voor spoor 1 per thema samengevat. Voor de indeling van de thema's hebben we aansluiting gezocht bij de thema's van de beleidsbegroting.

Onderdeel	Totaal structurele besparingen				Totaal incidentele besparingen			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
A Duurzame energie	107.100	107.100	107.100	107.100	-	-	-	-
B Klimaatadaptatie	20.000	20.000	50.000	50.000	-	-	-	-
C Leefomgeving	322.000	329.000	336.000	343.000	187.000	177.000	168.000	154.000
D Woningbouw	-	-	-	-	-	-	-	-
E Bereikbaarheid en verkeersveiligheid	88.800	88.400	87.900	87.400	20.000	20.000	20.000	-
F Veilige buurt	52.000	76.000	76.000	76.000	-	-	-	-
G Accommodaties en voorzieningen	10.800	10.800	10.800	10.800	-	-	-	-
H Haven- en industrieterrein	-	40.000	40.000	40.000	-	-	-	-
I Vestigingsklimaat	155.500	168.000	155.500	155.500	65.000	65.000	65.000	-
J Vitale centra	-	-	-	-	-	-	-	-
K Toerisme	10.000	10.000	10.000	10.000	-	-	-	-
L Arbeidsmarkt	-	-	-	-	-	-	-	-
M Veiligheid	100.000	100.000	100.000	100.000	-	-	-	-
N Preventie en meedoen	204.000	560.000	686.000	721.000	-	-	-	-
O Betaalde zorg	64.000	114.000	114.000	114.000	-	-	-	-
P Dienstverlening	24.900	55.800	53.800	53.800	-	-	-	-
Q Regionale samenwerking	-	-	-	-	-	-	-	-
R Participatie	-	-	-	-	-	-	-	-
S Informatisering	50.000	108.000	158.000	158.000	-	-	-	-
T Toekomstbestendige organisatie (incl. Bestuur)	431.600	621.600	721.600	821.600	-	-	-	-
Totaal	1.640.700	2.408.700	2.706.700	2.848.200	272.000	262.000	253.000	154.000

Op de volgende pagina's specificeren we ieder thema nader. Hierbij gaan we per mogelijke besparing in op de mogelijke financiële effecten, de (maatschappelijke) gevolgen en de risico's. Ook geven we voor iedere mogelijke besparing aan wat het voorstel van het college aan de raad is.

De mogelijke besparingen die we voorstellen door te voeren vatten we samen in paragraaf 1.3.

A. Mogelijke besparingen Duurzame energie

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
A-1	Paraplunota duurzaamheid	72.500	72.500	72.500	72.500	S
A-2	Natuur en milieu (bijdragen aan derden)	25.800	25.800	25.800	25.800	S
A-3	Milieucommunicatie	8.800	8.800	8.800	8.800	S
	Totaal besparing	107.100	107.100	107.100	107.100	
	Structureel	107.100	107.100	107.100	107.100	
	Incidenteel	-	-	-	-	

A-1

Maatregel:

Budget paraplunota duurzaamheid verlagen

Toelichting:

In de begroting is jaarlijks €150.000 opgenomen voor het opstellen en de uitvoering van duurzaamheidsbeleid.

- 1) De helft van dit budget is begroot voor samenwerking met de maatschappelijke partners Energiek Moerdijk en STEM, die ieder een belangrijke rol vervullen in de lokale energietransitie. Zij geven hiermee invulling aan een belangrijk deel van de taken die vanuit het Klimaatakkoord aan gemeenten zijn gegeven. Overwogen kan worden om dit budget met bijvoorbeeld 50% (€37.500) te verlagen.
- 2) De andere helft van dit budget is gereserveerd voor projecten die bijdragen aan de realisatie van het beleid (€35.000), regionale samenwerkingen (€30.000) en digitale tools (€10.000). Overwogen kan worden om binnen deze budgetten een besparing door te voeren van ca. €35.000.

Besparing:

*Voor de samenwerking met STEM geldt dat het jaarlijkse budget is vastgelegd in een overeenkomst. Aanpassing moet vóór 1 oktober 2020 worden aangekondigd. Indien dit niet lukt zal de besparing in 2021 €20.000 lager uitvallen.

2021	2022	2023	2024	I/S
€72.500*	€72.500	€72.500	€72.500	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

1) Met minder middelen kunnen Energiek Moerdijk en STEM minder ondersteund kunnen worden dan nu. Als gevolg daarvan kunnen zij in mindere mate een bijdrage leveren aan de uitvoering van de gemeentelijke doelstellingen. Wanneer het bereiken van de gestelde doelen onverminderd uitgangspunt is, dan is dit geen bezuiniging. Dan zal de gemeente zelf extra taken op moeten pakken en daar is extra capaciteit voor nodig. Een bezuiniging is alleen mogelijk als we ook de ambities en gemeentelijke doelen bijstellen. Daarnaast zal deze bezuiniging effect hebben op het strategisch partnerschap met Energiek Moerdijk en STEM. Er is een aannemelijk risico dat deze partijen hierdoor onvoldoende aanleiding zien om de samenwerking voort te zetten.

2) Door het aframen van dit budget kunnen we geen invulling geven aan de ambities (zoals het opstellen van een Energieprogramma) en niet voldoen aan de afspraken die gemaakt zijn in het Klimaatakkoord. De VNG heeft bij het ondertekenen van het Klimaatakkoord afspraken gemaakt met het Rijk over tegemoetkoming in de uitvoeringslasten. Op basis van de voorlopige resultaten van een onderzoek door de Raad voor het Openbaar Bestuur, heeft een gemeente van onze omvang circa 6 fte nodig om het Klimaatakkoord te kunnen uitvoeren (de gemeente Moerdijk heeft op dit moment een bezetting van 2 fte op dit thema). Overigens heeft het Rijk in de Decemercirculaire 2019 een eerste stap gezet in de tegemoetkoming in de kosten, in de vorm van een drietal decentralisatie-uitkeringen met een gezamenlijke waarde van ruim €241.000, bedoeld voor de uitvoering van energiedoelen uit het Klimaatakkoord.

Wettelijke verplichting?	Ja (niveau zelf te bepalen)
Collegevoorstel aan raad	Maatregel niet doorvoeren

A-2				
Maatregel: Natuur en milieu (bijdragen aan derden stoppen)				
Toelichting: In de begroting is budget opgenomen ten behoeve van bijdragen aan derden voor activiteiten in het kader van natuur- en milieueducatie. Dit zijn communicatieprojecten voor het bevorderen van milieubewustzijn. Hierbij kan gedacht worden aan het Milieu Educatief Centrum (MEC), afvalscheiding scholen en duurzaamheidsweekactiviteiten. Dit budget schrappen levert een jaarlijkse besparing op.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€25.800	€25.800	€25.800	€25.800	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het schrappen van dit budget betekent dat er geen bijdragen meer gegeven kunnen worden aan dit soort activiteiten. Daarmee zal er waarschijnlijk ook minder aan natuur- en milieueducatie worden gedaan. Het exacte effect daarvan is niet op voorhand te voorspellen.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

A-3				
Maatregel: Budget milieucommunicatie aframen				
Toelichting: In de begroting is budget opgenomen ten behoeve van communicatie omtrent het onderwerp milieu. In de praktijk wordt nauwelijks een beroep gedaan op dit budget, waardoor wordt voorgesteld om dit budget volledig af te ramen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€8.800	€8.800	€8.800	€8.800	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het schrappen van dit budget betekent dat er de komende jaren geen specifiek budget is voor milieucommunicatie. Gezien de beperkte inzet van dit budget de afgelopen jaren, heeft dit in de praktijk beperkte effecten.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

A-1 Paraplunota duurzaamheid €72.500	A-2 Natuur en milieu (bijdr. derden) €25.800	A-3 Milieu- communicatie €8.800
---	---	--

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

B. Mogelijke besparingen Klimaatadaptatie

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
B-1	Watertaken	-	-	30.000	30.000	S
B-2	Landschapsbeleid	20.000	20.000	20.000	20.000	S
	Totaal besparing	20.000	20.000	50.000	50.000	
	Structureel	20.000	20.000	50.000	50.000	
	Incidenteel	-	-	-	-	

B-1

Maatregel:

Budget watertaken aframen

Toelichting:

Eind 2020 wordt een uitvoeringsprogramma verwacht (inclusief een regionaal bod richting het rijk) ten behoeve van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Dit om als gemeente in 2030 klimaatbestendig te handelen en waterrobuust inrichten een integraal onderdeel te laten uitmaken van ons beleid en handelen. Het uiteindelijke doel is om in 2050 klimaatbestendig te zijn ingericht. Dit is een opgave vanuit de Deltawet 2012.

Er worden momenteel diverse uitgaven gedaan op gebied van Klimaat, onderzoek, bewustwording en communicatie. Voorbeelden hiervan zijn:

- Bijdrage aan coöperatie Grevelingen Volkerak;
- Stresstesten, klimaatwebsite van de gemeente;
- Klimaatreis en klimaatdialoog;
- Onderzoek "een groene tuin een gezonde tuin";
- Groenste tuinroute.

Overwogen kan worden om dit budget af te ramen. Gezien het belang van het onderwerp en het feit dat in de kadernota 2021 voor dit onderwerp rekening is gehouden met een extra capaciteitsbehoefte van een halve formatieplaats voor 2021 en 2022, wordt een besparing vanaf 2023 voorgesteld.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€0	€30.000	€30.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Er ontstaat mogelijk meer afstand ten aanzien van de regionale ontwikkelingen in de Zuidwestelijke Delta, verzilting en de rol van onze gemeente in de regionale zoetwaterstructuur. Zonder dit budget is het lastiger om een klimaatbestendige gemeente te worden en komt er een belangrijke rol bij onze partners, stakeholders en inwoners te liggen. Eigen initiatieven vanuit burgers of lokale organisaties zijn belangrijk voor een klimaatadaptieve gemeente en de beleidsmatige invulling. Doorvoeren van deze besparing betekent geen communicatie meer over, participatie in of bijdrage aan (regio)projecten ter stimulering van eigen verantwoordelijkheid bij het aanpakken van de verandering van het klimaat. Gekoppeld aan de extra capaciteit (halve formatieplaats) voor 2021 en 2022 zal moeten worden gezien in hoeverre overige bestaande middelen kunnen worden ingezet.

Wettelijke verplichting?

Ja

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren

B-2				
Maatregel: Stoppen met landschapsbeleid				
Toelichting: STIKA is een regeling van de provincie, gemeenten en waterschappen in Noord-Brabant. Als een grondeigenaar op grond buiten zijn erf maatregelen treft die bijdragen aan natuur- of landschapsbehoud, dan kan hij daarvoor een passende vergoeding krijgen. Het huidige contract en regeling loopt af. Begin september 2020 wordt aan het college een voorstel gedaan over een nieuwe (Europa-proof) samenwerkingsovereenkomst met de provincie voor deze subsidieregeling (2020-2024) en de inzet van de gemeente. Inleg van de gemeente wordt verdubbeld door de provincie en ingezet voor aanleg, beheer en onderhoud van natuur en landschapselementen in de gemeente op particulier terrein. Een keuze kan zijn om het ambitie niveau en daarmee de gemeentelijke inleg naar beneden bij te stellen. De keuzes (stoppen, verlagen, doorgaan met restant huidige contractperiode) worden begin september voorgelegd aan het college, waarbij het voorstel is om dit budget met €20.000 af te ramen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€20.000	€20.000	€20.000	€20.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Men kent de regeling al een hele tijd en afgelopen jaar is door de gemeente nog extra 'reclame' gemaakt om te participeren. Stoppen betekent dat initiatieven niet gehonoreerd kunnen worden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

B-1 Watertaken €30.000	B-2 Landschaps- beleid €20.000
------------------------------	---

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

C. Mogelijke besparingen Leefomgeving

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
C-1	Verlagen beeldkwaliteit openbare ruimte	100.000	100.000	100.000	100.000	S
C-2	Onderhoudsniveau wegen centrumgebieden	62.000	62.000	62.000	62.000	S
C-3	Bijenlinten	pm	pm	pm	pm	S
C-4	Afschaffen bloembakken	40.000	40.000	40.000	40.000	S
C-5	Temporiseren vervanging van groenvakken	7.000	14.000	21.000	28.000	S
C-6	Schadeverhaal optimaliseren	70.000	70.000	70.000	70.000	S
C-7	Opzeggen contract E-noses	13.000	13.000	13.000	13.000	S
C-8	Leges kabels en leidingen	30.000	30.000	30.000	30.000	S
C-9	Afval gerelateerde maatregelen	-	-	-	-	S
C-10	Reserve openbare verlichting	187.000	177.000	168.000	154.000	I
	Totaal besparing	509.000	506.000	504.000	497.000	
	Structureel	322.000	329.000	336.000	343.000	
	Incidenteel	187.000	177.000	168.000	154.000	

* In bovenstaand overzicht zijn onder C-9 diverse afval gerelateerde maatregelen opgenomen. Deze maatregelen leveren niet direct een besparing op voor de gemeente omdat dit verrekend dient te worden met de hoogte van de afvaltarieven (minder inkomsten). Wel zal de lastendruk voor inwoners hierdoor kunnen dalen.

C-1				
Maatregel: Verlagen beeldkwaliteit openbare ruimte				
Toelichting: De openbare ruimte wordt onderhouden volgens vastgestelde kwaliteitsniveaus. De centrumgebieden en entrees worden onderhouden op A-niveau en woonwijken en begraafplaatsen op B-niveau. Door het gewenste kwaliteitsniveau te verlagen naar B-niveau kan per jaar ca. €100.000 worden bespaard. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat er weliswaar een besparing kan worden gerealiseerd op arbeid en inzet van materieel, maar er tegelijkertijd ook een toename zal zijn van de storkosten. Er komt immers meer vuil en onkruid uit de openbare ruimte.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€100.000	€100.000	€100.000	€100.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte zal afnemen. In de plantvakken en op de verhardingen zal meer onkruid aanwezig zijn. Dit heeft niet alleen een invloed op de aantrekkelijkheid van de gemeente als woon- en werkomgeving, maar kan ook leiden tot economische schade voor ondernemers. Consumenten en recreanten zullen de kernen van de gemeente minder aantrekkelijk vinden om in te verblijven of aankopen te doen. Daarnaast zullen er naar verwachting meer klachten en meldingen komen van inwoners en ondernemers over de beeldkwaliteit.				
Wettelijke verplichting?		Ja (niveau door gemeente te bepalen)		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

C-2				
Maatregel: Onderhoudsniveau wegen centrumgebieden verlagen				
Toelichting: In 2017 is het onderhoudsbudget wegen met €62.000 verhoogd. Dit bedrag is bedoeld om de centra op het niveau excellent te onderhouden. Het onderhouden van de wegen kan worden verlaagd aar standaard. Het onderhoudsbudget kan dan verlaagd worden met €62.000.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€62.000	€62.000	€62.000	€62.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: De beeldkwaliteit van de wegen gaat omlaag voor de centra en entrees. De beeldkwaliteit wordt dan onderhouden op "standaard", met als mogelijk gevolg dat er meer meldingen komen en ontevredenheid ontstaat bij ondernemers en klanten van de centra. Door op standaard niveau te blijven onderhouden is er geen verhoogd risico op juridische aansprakelijkheid.				
Wettelijke verplichting?		Ja (niveau door gemeente te bepalen)		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

C-3				
Maatregel: Onderhoud bijenlinten verminderen				
Toelichting: In de gemeente Moerdijk zijn diverse zogenaamde bijenlinten gerealiseerd. Deze bijenlinten vergroten de biodiversiteit binnen de gemeente. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in de uitverkiezing van Bij-Vriendelijkste gemeente van Nederland in 2019. Daarnaast is door gemeente Moerdijk het convenant van het bijenlandschap ondertekend samen met alle West- Brabantse gemeenten en andere particuliere partijen. Om deze bijenlinten te onderhouden is structureel €130.000 benodigd, Indien hiermee gestopt wordt zal bespaard kunnen worden.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: De gemeente Moerdijk is in 2019 verkozen tot bij-vriendelijkste gemeente van Nederland. Dit heeft veel positieve publiciteit opgeleverd. Het terugdraaien van het bij-vriendelijk beheer kan leiden tot imagoschade. Los daarvan zorgt een hoge biodiversiteit voor een omgeving die beter is toegerust op het opvangen van de klimaatveranderingen. Ook zorgt dit voor natuurlijke plaagregulatie, bijvoorbeeld voor de bestrijding van de eikenprocessierups. Daarnaast heeft een hoge biodiversiteit positieve effecten voor de landbouw en is daarmee ook van economisch belang. Stoppen met maaien en ruimen zorgt voor verrijking van de bodem en het verminderen van de biodiversiteit. Hiermee gaan de investeringen van de afgelopen jaren verloren. Ingeval van het halveren van de besparing zal moeten worden onderzocht wat dit betekent voor de provinciale subsidie die voor dit doel verkregen is en welke impact dit heeft op het feitelijke beheer van de bijenlinten. Tevens zal onderzocht worden of gedeeltelijk terugkeren naar klepelen niet in strijd is met de wet Natuurbeheer.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

C-4				
Maatregel: Afschaffen bloembakken				
Toelichting: Verspreid over de gemeente staan 57 bloembakken. Deze bloembakken worden 2 keer per jaar opnieuw ingeplant met winter- en zomergoed. Daarnaast moeten deze bakken in de zomer wekelijks van water worden voorzien. De kosten hiervan bedragen €40.000 per jaar. Daarnaast is een groot aantal bakken aan vervanging toe. Opruimen van de bakken levert derhalve jaarlijks een besparing op van €40.000 en er is geen investering nodig in nieuwe bakken.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€40.000	€40.000	€40.000	€40.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: De bloembakken worden gebruikt voor verschillende doeleinden. Enkele bakken dienen ter verfraaiing van de openbare ruimte in de centra en bij bijzondere gebouwen, zoals het Mauritshuis. Door deze bakken te verwijderen versobert het straatbeeld. Daarnaast zijn op diverse plaatsen bloembakken geplaatst als verkeersremmende obstakels. Deze bakken kunnen eenvoudig door andere objecten worden vervangen.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

C-5				
Maatregel: Temporiseren vervanging groenvakken				
Toelichting: Jaarlijks is €400.000 beschikbaar voor het vervangen van groenvakken die aan het einde van de levensduur zijn. Omdat verouderde vakken aan het einde van de levensduur veel onderhoud vragen, levert het stoppen met het vervangen geen besparing op. Het beperken van de jaarlijkse vervangingsinvesteringen van €400.000 naar €300.000 kan de komende jaren wel een besparing opleveren in de vorm van lagere kapitaallasten. Met goede inspecties moet dan wel gemonitord worden of het wankel evenwicht tussen extra onderhoudskosten en lagere kapitaallasten rendabel blijft.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€7.000	€14.000	€21.000	€28.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: De vraag is of de besparing op de vervangingsinvesteringen op gaat wegen tegen de extra onderhoudskosten van verouderde groenvakken. De verwachting is echter dat de extra onderhoudskosten in de praktijk mee zullen vallen. Daarnaast bestaat het risico op een lagere beeldkwaliteit en meer meldingen van inwoners.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

C-6				
Maatregel: Schadeverhaal optimaliseren				
Toelichting: Op dit moment worden niet alle mogelijkheden om schade te verhalen optimaal benut. De gemeente Moerdijk verhaalt jaarlijks ca. €10.000 aan schades. Dit is aanzienlijk minder dan in buurgemeenten, waar jaarlijks ca. €100.000 aan schades wordt verhaald. Dit brengt wel uitvoeringskosten met zich mee van ca. €30.000. Daardoor kan per saldo een besparing van ca. € 70.000 worden gerealiseerd. Deze bedragen zijn gebaseerd op een benchmark bij andere gemeenten.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€70.000	€70.000	€70.000	€70.000	S
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het herstellen van schade of opruimen van verontreinigingen wordt verhaald op de veroorzaker, waardoor dit niet ten laste van de gemeente (en indirect de burgers) komt. Aandachtspunt is wel dat het verhalen van meer schade voorlichting en discipline vraagt van de (buitendienst) medewerkers. Daarnaast kost het ook tijd om de administratieve gegevens goed te registreren. Zo moet er overzicht worden gehouden op schades per discipline en is het noodzakelijk dat de uitgaven voor het herstel van schades goed worden geadministreerd.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

C-7				
Maatregel: Opzeggen contract E-noses				
Toelichting: Op dit moment draagt Moerdijk jaarlijks €13.000 bij aan het project, waar de provincie, havenbedrijf, bedrijven en Moerdijk aan deelnemen. De E-noses staan sinds 2013 op en in de omgeving van haven- en industrieterrein Moerdijk. Ze meten relatieve veranderingen in de luchtsamenstelling en helpen om de herkomst van vrijgekomen stoffen te bepalen. Zo kan onder meer geuroverlast zo vroeg mogelijk worden aangepakt. De evaluatie van de E-noses staan gepland voor 2020.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€13.000	€13.000	€13.000	€13.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: E-noses zijn met name een meerwaarde voor de behandeling van milieuklachten. Project E-noses moet volgens planning eind 2020 worden geëvalueerd. Daarna moet het college een besluit nemen over het structureel inzetten van de E-noses. Bij deze evaluatie moet de meerwaarde in de dagelijkse praktijk goed in beeld gebracht worden en komt de verdeling van kosten over de partners aan de orde.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

C-8				
Maatregel: Leges kabels en leidingen verhogen				
Toelichting: Deze leges vallen onder een specifiek hoofdstuk van de legesverordening. In dit hoofdstuk mag maximaal sprake zijn van 100% kostendekkendheid. De kosten gemoeid met de vergunning voor het aan mogen leggen van kabels en leidingen bedragen €140.000. De legesinkomsten zijn nu geraamd op €110.000. Doorvoeren van 100% kostendekkende tarieven levert derhalve een extra inkomst op van €30.000.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€30.000	€30.000	€30.000	€30.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Nutsbedrijven worden geconfronteerd met een hogere te betalen vergoeding voor toestemming om kabels en leidingen te mogen aanleggen.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

C-9				
Maatregel: Diverse afval gerelateerde besparingsmaatregelen				
Toelichting: Er zijn diverse besparingsmaatregelen mogelijk binnen de afval gerelateerde taken. Bijvoorbeeld:				
1) Openingstijden milieustraat beperken Overwogen kan worden om de openingstijden van de milieustraat te beperken. Een sluiting van 1 dag per week (of een halve dag op zaterdag) levert een jaarlijkse besparing op van ca. €84.000*.				
2) Afschaffen medicijnenroute Om te voorkomen dat medicijnen in het restafval terechtkomen is de gemeente Breda per 2020 begonnen met de uitvoering van een zogenaamde medicijnenroute. De geraamde kosten hiervan bedragen voor de gemeente Moerdijk ca. €8.000 per jaar.				
3) Afschaffen zomerinzameling GFT Na een succesvolle proef is besloten om het groente-, fruit- en tuinafval (GFT) in de zomermaanden niet tweewekelijks, maar elke week in te zamelen. Indien dit terug wordt gedraaid betekent dit een jaarlijkse besparing van ca. €100.000.				
Besparing: *Deze maatregelen leveren niet direct een besparing op voor de gemeente omdat dit verrekend dient te worden met de hoogte van de afvaltarieven (minder inkomsten). Wel zal de lastendruk voor inwoners hierdoor kunnen dalen. De stijging van de afvalstoffenheffing zal dan gedempt kunnen worden. Ter indicatie: het terugbrengen van de lasten met €100.000 resulteert in een afname van de tarieven met ca. 3%.				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€0	€0	€0	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: 1) De mogelijkheden om afval bij de milieustraat af te leveren zullen beperkter worden, waardoor inwoners van de gemeente Moerdijk enigszins zullen moeten plannen wanneer zij hun afval bij de milieustraat afleveren. Daarnaast kan het hierdoor op andere dagen drukker worden met bezoekers. Communicatie is bij deze maatregel van groot belang. Als deze maatregel wordt doorgevoerd is het advies om dit pas in te laten gaan per 1 juli 2021. Dit om de bewoners via communicatie voor te bereiden en te voorkomen dat er veel meldingen binnenkomen.				
2) Het afschaffen van de medicijnenroute kan als gevolg hebben dat er (meer) medicijnen in het restafval terecht komen. Dit kan deels worden tegengegaan door duidelijk te communiceren dat medicijnen ingeleverd moeten worden bij de apotheek. De apotheken en andere inzamelpunten van medicijnen zullen geen voorstander zijn van het afschaffen van de medicijnenroute omdat zij de ingeleverde medicijnen dan zelf moeten afvoeren (met de daarbij horende kosten).				
3) Het afschaffen van de zomerinzameling van het GFT-afval kan als gevolg hebben dat er een behoorlijke toename is van meldingen met betrekking tot stankoverlast en wormen in de afvalcontainers. Daarnaast is communicatie en informatie hierover naar de bewoners hierbij van groot belang.				
Wettelijke verplichting?		Ja		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken, mogelijke besparingen betrekken bij behandeling aanpassingen belastingverordening		

C-10				
Maatregel: Verlagen storting reserve openbare verlichting				
Toelichting: Door de gemeenteraad is in 2018 een "normbedrag" van €566.500 per jaar vastgesteld. In de komende jaren worden minder uitgaven gedaan dan dit normbedrag. Conform raadsbesluit wordt het overschot jaarlijks gestort in de reserve openbare verlichting, om in de toekomst de hogere uitgaven te kunnen dekken. De komende jaren staat een jaarlijkse storting geraamd. Overwogen kan worden om deze storting op te schorten, wat resulteert in een jaarlijks voordeel.				
Besparing: Doordat reservemutaties vanuit de wetgeving als incidenteel moeten worden aangemerkt, levert dit geen structurele besparing op.				
2021	2022	2023	2024	I/S
€187.000	€177.000	€168.000	€154.000	Incidenteel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Richting 2033 zullen de lasten voor de openbare verlichting toenemen welke dan niet of slechts deels uit de reserve gedekt zouden kunnen worden. Indien gestopt wordt met het storten in de reserve zullen deze lasten tegen die tijd opgevangen moeten worden binnen de reguliere begroting.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

C-1 Beeldkwaliteit openbare ruimte €100.000	C-2 Onderhoudsniv. wegen centra €62.000	C-3 Bijenlinten pm
C-4 Afschaffen bloembakken €40.000	C-5 Vervanging groenvakken €28.000	C-6 Schadeverhaal optimaliseren €70.000
C-7 Opzeggen contract Enoses €13.000	C-8 Leges kabels en leidingen €30.000	C-9 Afval gerelateerde maatregelen €0 (lager tarief)
C-10 Reserve openbare verlichting €187.000 (incid.)		

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

D. Mogelijke besparingen Woningbouw

Binnen dit thema hebben we geen mogelijke besparingen gevonden. Dit komt door het feit dat er voor dit onderwerp weinig structurele budgetten in de begroting zijn opgenomen. Woningbouw maakt doorgaans onderdeel uit van grondexploitaties en woningbouw wordt gezien als een mogelijkheid om extra (incidentele) inkomsten te genereren. Het streven is om enkel rendabele projecten op te pakken.

Wel geldt dat we in de raming van de OZB-opbrengsten en de algemene uitkering reeds rekening houden met een gemiddelde woningbouw (netto toename) van 160 woningen per jaar.

E. Mogelijke besparingen Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
E-1	Verkeersveiligheid (mensger. maatregelen)	20.000	20.000	20.000	20.000	S
E-2	Verkeersveiligheid basisschoolomgeving	20.000	20.000	20.000	-	I
E-3	Externe adviseur verkeersplannen	25.000	25.000	25.000	25.000	S
E-4	Verkeersregelaars Willemstad	13.000	13.000	13.000	13.000	S
E-5	Fietspad Appelaarsdijk	30.800	30.400	29.900	29.400	S
	Totaal besparing	108.800	108.400	107.900	87.400	
	Structureel	88.800	88.400	87.900	87.400	
	Incidenteel	20.000	20.000	20.000	-	

E-1

Maatregel:

Budget verkeersveiligheid mensgerichte maatregelen aframen

Toelichting:

In de begroting is jaarlijks een budget van ca. €72.000 opgenomen ten behoeve van mensgerichte maatregelen, waarvan ca. €52.000 wordt betaald vanuit subsidies door de Provincie Noord-Brabant. Met deze middelen wordt voorzien in met name verkeerseducatie op scholen en 'bijzondere doelgroepen'. Denk hierbij aan het Brabants verkeersveiligheidslabel (basisscholen), Totally Traffic (voortgezet onderwijs), Edux (kinderdagverblijven) of zoals vorig jaar de E-bike training voor 55+'ers. Tevens wordt de bijdrage voor het VVN hieruit bekostigd. Het VVN regelt bijv. de theoretische- en praktische verkeersexamens voor de basisscholen en organiseren de speciale bijeenkomsten en acties zoals de E-bike training of de opfriscursus verkeer voor ouderen.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€20.000	€20.000	€20.000	€20.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Verkeerseducatie wordt belangrijk geacht omdat er op infrastructuur steeds minder winst te behalen valt als het aankomt op het verhogen van de verkeersveiligheid. Veel ongevallen komen voort uit ongewenst verkeersgedrag, waardoor het belangrijk is dat educatie wordt toegepast.

Als het gaat om verkeersveiligheid labels (BVL, Edux, Totally Traffic) hebben scholen zich de afgelopen jaren ingezet om deze te ontvangen. Stoppen met Mensgerichte maatregelen zal ertoe leiden dat zowel de basisscholen (BVL) als kinderdagverblijven (Edux) deze zullen kwijtraken. Tevens zullen landelijke verkeersexamens niet meer worden georganiseerd. De gemeente Moerdijk zal zich hierdoor terugtrekken uit verschillende landelijke en provinciale projecten.

Wettelijke verplichting?

Nee

Collegevoorstel aan raad

Maatregel niet doorvoeren

E-2				
Maatregel: Budget verkeersveiligheid basisschoolomgeving aframen				
Toelichting: In de begroting is jaarlijks €20.000 opgenomen voor de uitvoering van kleine maatregelen rondom basisscholen. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld het aanbrengen van schoolzonemarkering, een Kiss and Ride strook en andere kleine maatregelen. Per school is hiervoor ongeveer €5.000,- opgenomen, waarbij het de intentie is om jaarlijks 4 scholen te voorzien. Aangezien het hier om kleine fysieke maatregelen en 'de puntjes op de i' gaat, is bezuiniging op deze budgetten mogelijk. Ook zonder dit budget kunnen de belangrijkste aanpassingen die acuut nodig zijn voor de verkeersveiligheid blijven worden uitgevoerd.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€20.000	€20.000	€20.000	€0	Incidenteel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Buiten het risico dat er bij de scholen al een zekere 'verwachting' is gecreëerd als het gaat om dit budget en de wens voor het uitvoeren van deze maatregelen, zijn er geen grote maatschappelijke gevolgen. De grootste problemen rondom haal/brengmomenten bij scholen ontstaan tevens vanuit verkeersgedrag en niet zozeer een foutieve inrichting.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

E-3				
Maatregel: Budget externe adviseur verkeersplannen aframen				
Toelichting: In de begroting is budget opgenomen voor extern advies bij met name de totstandkoming van de verkeersplannen. In de praktijk wordt hier nauwelijks een beroep op gedaan, waardoor wordt voorgesteld om dit budget af te ramen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€25.000	€25.000	€25.000	€25.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Er zijn geen maatschappelijke effecten. Voornamelijk intern zal (meer) afstemming moeten plaatsvinden tussen de betreffende teams.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

E-4**Maatregel:**

Inzet verkeersregelaars Willemstad handhaven (i.p.v. plaatsen blockers)

Toelichting:

De gemeente heeft ervoor gekozen om de oude “blockers” buiten werking te stellen en het inrijverbod in Willemstad vooralsnog te ondersteunen door middel van verkeersregelaars. Zodoende staan er op zon –en feestdagen (tussen 13.00-17.00 uur) bij beide ingangen van de Vesting Willemstad verkeersregelaars. Een overweging kan zijn om te stoppen met de inzet van verkeersregelaars.

Alternatief is het terugbrengen van nieuwe “blockers”. De hiervoor benodigde investeringen zijn echter aanzienlijk (€50.000 á €100.000), waarbij ook nog rekening moet worden gehouden met jaarlijkse service –en onderhoudskosten. Binnen de stelpost nieuw beleid is een jaarlijks budget opgenomen van €13.000, wat hiervoor nog niet is ingezet. Er wordt dan ook voorgesteld om door te gaan met de inzet van verkeersregelaars en het opgenomen bedrag in de stelpost nieuw beleid t.b.v. “blockers” (€13.000) af te ramen.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€13.000	€13.000	€13.000	€13.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De huidige inzet van verkeersregelaars lijkt op meer draagvlak in Willemstad te kunnen rekenen dan het terugbrengen van nieuwe blockers. Door deze inzet te continueren kan het bedrag in de stelpost vervallen. Mochten hierover in de toekomst alsnog andere inzichten ontstaan, dan is de beschikbare financiële ruimte niet meer aanwezig in deze stelpost.

Wettelijke verplichting?

Nee

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren

E-5**Maatregel:**

Afschrijvingstermijn fietspad Appelaarsedijk verlengen

Toelichting:

Op dit moment wordt voor het vernieuwde fietspad Appelaarsedijk in Fijnaart een afschrijvingstermijn aangehouden van 25 jaar, conform de termijn die hiervoor is vastgesteld in de notitie waardering en afschrijving.

Bij de nieuwe aanleg van dit fietspad is echter bewust gekozen voor een duurdere wijze van uitvoering in de vorm van beton. De verwachting is dat het fietspad hierdoor langer meegaat, waardoor een afschrijvingstermijn van 50 jaar te rechtvaardigen is. De jaarlijks afschrijvingslasten vallen hierdoor lager uit. Het hanteren van afwijkende afschrijvingstermijnen is een bevoegdheid van de raad, die als gevolg hiervan deze wijziging moet goedkeuren.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€30.800	€30.400	€29.900	€29.400	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Er zijn geen nadelige effecten

Wettelijke verplichting?

Ja

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren

Samenvatting keuzemogelijkheden

E-1 Verkeersveiligh. (mensgericht) €20.000	E-2 Verkeersveiligh. (basisscholen) €20.000 (incid.)	E-3 Externe adviseur verkeersplannen €25.000
E-4 Verkeerregelaars Willemstad €13.000	E-5 Fietspad Appelaarsedijk €30.800	

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

F. Mogelijke besparingen Veilige buurt

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
F-1	Buurtpreventie	22.000	22.000	22.000	22.000	S
F-2	Buurtbemiddeling	-	24.000	24.000	24.000	S
F-3	Voorgenomen extra Boa functie niet invullen	30.000	30.000	30.000	30.000	S
	Totaal besparing	52.000	76.000	76.000	76.000	
	Structureel	52.000	76.000	76.000	76.000	
	Incidenteel	-	-	-	-	

F-1

Maatregel:

Ondersteuning buurtpreventie stoppen

Toelichting:

Overwogen kan worden om de buurtpreventieteams niet meer te ondersteunen in de vorm van:

- het faciliteren van vergaderruimte (anders dan gemeentehuis of aansluiting op avonden gebiedstafels);
- het beschikbaar stellen van een bedankje per buurtpreventie lid (€15 p.p.);
- preventiemateriaal minimaliseren.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€22.000	€22.000	€22.000	€22.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De kans is groot dat onze inwoners zelf ook minder willen investeren in buurtpreventie wanneer de gemeente hierin niet meer wil ondersteunen. Er kan ook worden gekozen om het budget te verlagen en het bedankje wel intact te laten. De jaarlijkse besparing zou daarmee uitkomen op €12.000.

Wettelijke verplichting? Nee

Collegevoorstel aan raad Maatregel niet doorvoeren

F-2

Maatregel:

Ondersteuning buurtbemiddeling stoppen

Toelichting:

Overwogen kan worden om geen gebruik meer te maken van de inzet van buurtbemiddeling. De kosten voor de begeleiding van de casussen, werving en opleiding vrijwilligers en onkosten vrijwilligers zouden hiermee kunnen worden bespaard.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€24.000	€24.000	€24.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Een risico van deze maatregel is een forse toename van het aantal overlastgevallen, toename aantal meldingen en druk op politie en BOA's. Er zijn ongeveer 100 bemiddelingszaken per jaar waarvan ongeveer 80% succesvol opgelost wordt waardoor geen politie en BOA ingeschakeld hoeft te worden. Daarnaast is in de afgelopen periode (Corona) het aantal flink toegenomen waardoor er nog meer aanspraak op de buurtbemiddeling wordt gedaan.

Wettelijke verplichting? Nee

Collegevoorstel aan raad Maatregel niet doorvoeren

F-3				
Maatregel: Extra Boa functie niet invullen				
Toelichting: Door de gemeenteraad is in 2019 € 100.000 beschikbaar gesteld voor het aanstellen van extra boa's. Hiervan is inmiddels een functie ingevuld. Momenteel resteert er nog een budget van ca. €30.000. Overwogen kan worden om deze middelen af te ramen en dus af te zien van het invullen van aanvullende boa formatie.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€30.000	€30.000	€30.000	€30.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Omdat het resterende budget onvoldoende is voor het uitbreiden van de boa-formatie met nog 1 hele fte, bestond het voornemen om het resterende bedrag in te zetten voor het creëren van een flexibele boa-schil. Dit betekent dat in tijden van drukte (evenementen, extra verkeerscontroles e.d.) extra capaciteit zou worden ingehuurd. Door het aframen van het resterende bedrag is dit niet meer mogelijk en zal met de bestaande capaciteit drukke periodes overbrugd moeten worden. De voorgenomen hernieuwde boa-samenwerking in De6-verband kan hiervoor mogelijk een oplossing bieden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

F-1 Buurtpreventie €22.000	F-2 Buurtbemiddeling €24.000	F-3 Boa functie €30.000
----------------------------------	------------------------------------	-------------------------------

Legenda	
	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

G. Mogelijke besparingen Accommodaties en voorzieningen

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
G-1	Onderhoud buitensportverenigingen	-	pm	pm	pm	S
G-2	Voorzieningenniveau kernen	pm	pm	pm	pm	S
G-3	Inventaris binnensportaccommodaties	10.800	10.800	10.800	10.800	S
	Totaal besparing	10.800	10.800	10.800	10.800	
	Structureel	10.800	10.800	10.800	10.800	
	Incidenteel	-	-	-	-	

G-1

Maatregel:

Onderhoudskosten buitensportverenigingen doorbelasten

Toelichting:

De gemeente Moerdijk heeft het onderhoud van de meeste buitensportverenigingen ondergebracht bij een rentmeester (Bras Fijnaart). De kosten van het rentmeesterschap nemen de komende jaren toe aangezien bestrijdingsmiddelen niet meer zijn toegestaan op de sportvelden. De kosten zullen naar verwachting uitkomen op ca. €460.000 (incl. BTW).

De verenigingen die zijn ondergebracht in het rentmeesterschap betalen een onderhoudsbijdrage aan de gemeente Moerdijk van ca. €60.000 (incl. BTW). Als alle kosten worden doorberekend aan de betreffende vereniging levert dit vanaf 2021 een jaarlijkse besparing op van €401.000. Als wordt gekozen voor een beheerstichting of "privatisering" kunnen verenigingen mogelijk aanspraak maken op de BOSA Subsidie.

Besparing:

Op dit moment is er nog onvoldoende inzicht om een inschatting te kunnen maken van een reële besparingsomvang op dit onderdeel. Een besparing vanaf 2021 wordt niet reëel geacht.

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	pm	pm	pm	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De vraag is of verenigingen de onderhoudskosten kunnen dragen en bijvoorbeeld (zelfstandig) kunnen blijven bestaan. Los hiervan zullen zij hierdoor een ander financieel beheer moeten gaan voeren. Wellicht is het nodig om de contributie te verhogen, waardoor burgers met minder financiële middelen wellicht niet meer in de gelegenheid zijn om te sporten.

Wettelijke verplichting? Nee

Collegevoorstel aan raad Nader onderzoeken

G-2

Maatregel:

Onderzoek naar voorzieningenniveau in de kernen

Toelichting:

Binnen spoor 1 heroriëntatie bestaand beleid zijn diverse besparingsmogelijkheden naar voren gekomen die onderdeel uitmaken van het voorzieningenniveau binnen de gemeente. Door de onderliggende samenhang willen we deze maatregelen niet afzonderlijk van elkaar behandelen. Voorbeelden van aangedragen besparingsmogelijkheden zijn o.a. het sluiten van een gemeentelijk zwembad (besparing €75.000) of het stoppen van de subsidie voor het gebouw Irene in Willemstad (besparing €23.600).

We stellen voor om dit soort overwegingen te betrekken bij de (bredere) discussie over het voorzieningenniveau in de kernen, om uiteindelijk tot een integrale en afgewogen keuze te komen. De zwembaden en MFC's zullen hier in ieder geval bij betrokken worden. (zie ook N6)

Besparing:

Nader onderzoek en keuzes moeten uitwijzen welke besparingen op termijn mogelijk zijn.

2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Dit onderwerp vergt een zorgvuldige analyse, waarbij o.a. alternatieven in beeld moeten worden gebracht. Eventuele sluiting van voorzieningen zal mogelijk gevoelig liggen bij de gebruikers.

Wettelijke verplichting? Nee

Collegevoorstel aan raad Nader onderzoeken

G-3				
Maatregel: Alleen noodzakelijke vervanging van inventaris binnensportaccommodaties				
Toelichting: Alleen de noodzakelijke vervanging van inventaris uitvoeren en niet de gewenste aanpassingen van het schoolbestuur meenemen in de vervangingen. De vakdocenten hebben aangegeven de gymzalen graag anders in te richten. De materialen zijn te weinig gevarieerd en eigentijds. In samenspraak met de schoolbesturen is er op basis van de KVLO lijst een inventarislijst opgesteld. Hierin staat wat er volgens de vakdocenten in de gymzalen minimaal nodig is om goed onderwijs te geven. Vervolgens zou bij de 11 gymaccommodaties in de gemeente de inventaris worden vervangen/aangevuld. Het budget voor de vervangingen was hiervoor opgehoogd naar €49.000 per jaar, in plaats van de €26.300 die reeds beschikbaar was voor reguliere vervangingen. Het opgehoogde bedrag van €22.800 kan jaarlijks worden bespaard. Voorgesteld wordt de ophoging van €22.800 te verlagen naar €12.000 waarmee €10.800 wordt gespaard.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€ 10.800	€ 10.800	€ 10.800	€ 10.800	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Scholen en vakdocenten zullen kritisch reageren op deze bezuinigingsmaatregel. We zullen dan namelijk alleen noodzakelijke investeringen doen als materialen bijvoorbeeld kapot zijn of worden afgekeurd. Daarnaast zijn we als gemeente medeopsteller van het Sportakkoord waarin de sportinventaris ook een belangrijke rol heeft. Van belang hierbij is om te vermelden dat ook met de voorgestelde besparing de veiligheid van de bestaande materialen blijft gewaarborgd.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

G-1 Onderhoud buitensport pm	G-2 Voorzieningen kernen pm	G-3 Inventaris binnensport €10.800
---------------------------------------	--------------------------------------	---

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

H. Mogelijke besparingen Haven- en industrieterrein

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
H-1	Bijdrage uitvoering Havenstrategie	-	40.000	40.000	40.000	S
H-2	Garantievergoeding Havenbedrijf	-	pm	pm	pm	S
	Totaal besparing	-	40.000	40.000	40.000	
	Structureel	-	40.000	40.000	40.000	
	Incidenteel	-	-	-	-	

H-1

Maatregel:

Bijdrage uitvoering Havenstrategie

Toelichting:

Ten behoeve van de realisatie van de Havenstrategie 2030 is in 2019 een uitvoeringsagenda vastgesteld en een projectorganisatie opgericht. De projectorganisatie jaagt projecten aan die het ecosysteem versterken. Hierbij ligt de focus op verduurzaming, innovatiekracht, digitalisering, arbeidsmarkt en biobased & circulaire economie.

Gemeente, Havenbedrijf en provincie hebben zich t/m 2021 gecommitteerd aan een bijdrage van €100.000 per jaar. Naar verwachting blijft aanvullende inzet op de havenstrategie nodig om de geformuleerde doelen te bereiken. Het streven is om de realisatie van de Uitvoeringsagenda na 2021 structureel te borgen, zonder gemeentelijke bijdrage. Dit vraagt afstemming met onze partners.

In de begroting is hier t/m 2021 een budget voor opgenomen van €100.000 en vanaf 2022 is een budget van €70.000 begroot. Het blijft echter nodig om als gemeente minimaal €30.000 beschikbaar te houden voor de Havenstrategie (zie onderdeel gevolgen + risico's). Per saldo zou vanaf 2022 dus een besparing mogelijk zijn van €40.000.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€40.000	€40.000	€40.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De besparing is mogelijk, maar vergt wel goede afstemming met de betrokken partners. Sommige opgaven uit de Havenstrategie (zoals arbeidsmarkt en bereikbaarheid OV) liggen meer op het bordje van de gemeente dan van het Havenbedrijf.

Zonder budget kunnen we geen medeopdrachtgever zijn van de strategische monitor die de voortgang van de doelbereiking meet. Om onze belangen in relatie tot de balans 3-p's (People, Planet, Profit) te bewaken is dit wel wenselijk. Daarnaast is inhuur van externe deskundigheid dan niet mogelijk. Deze inhuur is wenselijk om onze rolname als aandeelhouder en eigenaar van de Gemeenschappelijke Regeling goed in te vullen. Dit mede gezien de aankomende herijking van de strategie van het Havenbedrijf.

Wettelijke verplichting?	Nee
Collegevoorstel aan raad	Maatregel doorvoeren

H-2				
Maatregel:				
Mogelijke verhoging van te ontvangen garantievergoeding Havenbedrijf				
Toelichting:				
Van het Havenbedrijf Moerdijk ontvangt de gemeente Moerdijk jaarlijks een garantievergoeding van €150.000 voor de risico's die de gemeente loopt bij het door de GR Havenschap Moerdijk aantrekken van financiële middelen die tegen gelijke condities worden doorverstrekt aan het Havenbedrijf. De gemeente is samen met de provincie deelnemer in de GR en bij het niet kunnen voldoen van de GR aan haar verplichtingen voor 50% risicodrager. Overwogen kan worden om hier een hogere vergoeding voor te vragen. De hoogte van de vergoeding is sinds 2017 ongewijzigd.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	pm	pm	pm	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:				
Gelet op de financiële positie van het Havenbedrijf is het gemeentelijke risico op deze garantstelling zeer gering. Een hogere bijdrage van het Havenbedrijf gaat ten koste van het bedrijfsresultaat van dit bedrijf. De gemeente is voor 50% aandeelhouder. Omdat geen dividend uitgekeerd wordt heeft een verlaging van het bedrijfsresultaat geen invloed voor de gemeente.				
Het eventueel inzetten op een hogere vergoeding moet een samenspel zijn met de provincie als mede-aandeelhouder. In de laatste vergadering van de GR is afgesproken om bij de evaluatie van de financieringsconstructie (vindt plaats in 2021) ook de omvang van de garantievergoeding mee te nemen.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

Samenvatting keuzemogelijkheden

H-1 Uitvoering Havenstrategie €40.000	H-2 Garantieverg. Havenbedrijf pm
--	--

Legenda	
	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

I. Mogelijke besparingen Vestigingsklimaat

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
I-1	Paraplunota economie	53.000	65.500	53.000	53.000	S
I-2	Moedijk marketing	80.000	80.000	80.000	80.000	S
I-3	Ondernemersfonds	65.000	65.000	65.000	-	I
I-4	Representatiebudget economie	10.000	10.000	10.000	10.000	S
I-5	Electrakosten staanplaatshouders	12.500	12.500	12.500	12.500	S
	Totaal besparing	220.500	233.000	220.500	155.500	
	Structureel	155.500	168.000	155.500	155.500	
	Incidenteel	65.000	65.000	65.000	-	

I-1

Maatregel:

Stoppen uitvoering paraplunota economie

Toelichting:

Overwogen kan worden om te stoppen met de uitvoering van de paraplunota Economie.

Dit betekent concreet het stopzetten van:

- beleidsontwikkeling, beleidsmonitoring en uitvoeringsprojecten op gebied van accountmanagement, arbeidsmarkt, arbeidsmigratie, bedrijventerreinen en vitale centra;
- de contracten voor systemen zoals CRM/ en online tools voor een ondernemersklankbord en social media inzet;
- het jaarlijkse arbeidsmarktonderzoek dat we in regionaal verband onderzoeken;

Besparing:

* 1x per 3 jaar is een aanvullende besparing mogelijk. Door onze inzet op online tools en monitoring verwachten we voldoende informatie te hebben om het periodieke onderzoek naar behoefte aan lokale bedrijvigheid op andere wijze in te vullen.

2021	2022	2023	2024	I/S
€53.000	€65.500*	€53.000	€53.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Hierboven zijn de activiteiten opgesomd die hierdoor niet meer uitgevoerd kunnen worden. Dit betekent onder andere dat er geen budget is voor de monitoring van beleid, incl. het jaarlijkse arbeidsmarktonderzoek, waardoor we geen beschikking hebben over relevante gegevens als input voor te maken beleidskeuzes. Dit heeft effect op de kwaliteit van de te maken keuzes en beleid. Daarnaast gaat het ten koste van de slagkracht op de genoemde thema's. Er is dan namelijk geen budget beschikbaar om onderzoeken uit te kunnen laten voeren of activiteiten te organiseren.

Wettelijke verplichting?	Nee
Collegevoorstel aan raad	Maatregel niet doorvoeren

I-2				
Maatregel: Stoppen met Moerdijk marketing				
Toelichting: Het programma Moerdijk Marketing heeft als doel om met een marketingstrategie meer inwoners, bedrijven en bezoekers aan te trekken. In totaal is hier een jaarlijks bedrag van €80.000 mee gemoeid. €50.000 in algemene zin voor marketingactiviteiten en €30.000 voor de ondersteuning van evenementen die helpen om Moerdijk 'op de kaart' te zetten (bijv. een bijdrage aan de lichtjesoptocht in Standaardbuiten of het wielerveekend).				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€80.000	€80.000	€80.000	€80.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het belangrijkste externe effect is het niet meer kunnen ondersteunen van een aantal relatief grootschalige evenementen binnen de gemeente. Daarnaast stopt dan het via marketingactiviteiten positioneren van de gemeente met als doel het aantrekken van extra inwoners, bedrijven en bezoekers. Streven was om na de herijking van Moerdijk marketing bij de komst van LPM gericht in te zetten op het aantrekken van medewerkers op LPM als nieuwe inwoners van Moerdijk. Deze marketing kan mogelijk voor een deel in het kader van concrete woningbouwprojecten worden opgepakt.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

I-3				
Maatregel: Stoppen met "verdubbelaar" ondernemersfonds				
Toelichting: Bij het oprichten van het ondernemersfonds is de afspraak gemaakt dat de inkomsten die via dit fonds (middels het heffen van reclamebelasting) worden gegenereerd, door de gemeente worden verdubbeld. Om daarmee de slagkracht van het fonds (in ieder geval in de eerste jaren) te vergroten. Overweging kan zijn om te stoppen met deze "verdubbelaar". De ondernemersbijdrage aan het fonds (in de vorm van reclame belasting) is €65.000 tot en met 2023. Uitgaande van het schrappen van de verdubbelaar betekent het een jaarlijkse besparing van dezelfde omvang.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€65.000	€65.000	€65.000	€0	Incidenteel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het verzoek om tot een ondernemersfonds te komen was afkomstig van de ondernemers zelf maar is gefaciliteerd door de gemeente. Bij de totstandkoming is de gemeenteraad in 2019 nauw betrokken. De verdubbelaar heeft een rol gespeeld in het verkrijgen van draagvlak bij ondernemers voor het fonds. Het intrekken hiervan kan het ondernemersdraagvlak onder druk zetten. Vanwege corona hebben de detailhandel en horeca het erg zwaar. Het wegvallen van investeringsmiddelen uit het fonds kan een negatief effect hebben op het ondernemersvertrouwen. Met het wegvallen van het investeringsbudget vervalt ook een trigger om samen te werken.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

I-4				
Maatregel: Representatiebudget economie verlagen				
Toelichting: Dit budget wordt met name gebruikt voor het organiseren van evenementen. Denk aan het ondernemersontbijt of het najaarsevent. Overwogen kan worden om dit budget te schrappen. Als alternatief wordt voorgesteld om dit budget (€15.000) met 2/3 ^e te verlagen, waardoor €5.000 overblijft om bijv. 1 keer per jaar een evenement te kunnen blijven organiseren.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€10.000	€10.000	€10.000	€10.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het gevolg van het schrappen van dit gehele budget is dat er geen financiële ruimte meer is om ondernemers events te organiseren (zoals het najaarsevent en het ondernemersontbijt). Het doel van deze evenementen is meervoudig: - Inspireren en informeren van lokale ondernemers; - Ondernemers de mogelijkheid bieden om met elkaar te netwerken; - Positionering en profilering van de gemeente; - Versterking van ons netwerk met de lokale ondernemers. Het schrappen van deze evenementen zal effect hebben op de gestelde doelen voor het accountmanagement bedrijven en het streven om het lokale netwerk te versterken.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

I-5				
Maatregel: Electrakosten staanplaatshouders doorbelasten				
Toelichting: Standplaatshouders maken om niet gebruik van de gemeentelijke evenementenkasten voor het gebruik van hun apparatuur. Denk in dit verband aan elektriciteit voor de viskraam, frituur e.d. De kosten van het gebruik komen nu voor rekening van de gemeente, terwijl het meestal om commerciële activiteiten gaat. Voorstel is om deze kosten vanaf 2021 wel in rekening te gaan brengen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€12.500	€12.500	€12.500	€12.500	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Er zijn geen directe gevolgen (de gebruiker betaalt).				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

I-1 Paraplunota economie €53.000	I-2 Moerdijk marketing €80.000	I-3 Ondernemers- fonds €65.000 (incid.)
I-4 Representatie- budget economie €10.000	I-5 Electrakosten staanplaatsen €12.500	

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

J. Mogelijke besparingen Vitale centra

Binnen dit thema hebben we voor spoor 1 (heroriëntatie bestaand beleid) geen mogelijke besparingen benoemd. Met betrekking tot dit onderwerp hebben we binnen spoor 2 (heroverweging en prioritering bestaande (beleids)ambities en projecten) wel een mogelijke besparing opgenomen met betrekking tot de geplande investeringen in vitale centra.

K. Mogelijke besparingen Toerisme

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
K-1	Toeristische informatiepunten	10.000	10.000	10.000	10.000	S
	Totaal besparing	10.000	10.000	10.000	10.000	
	Structureel	10.000	10.000	10.000	10.000	
	Incidenteel	-	-	-	-	

K-1

Maatregel:

Bijdragen aan en hoeveelheid toeristische informatiepunten heroverwegen

Toelichting:

Er zijn 3 VVV punten in de gemeente Moerdijk (Zevenbergen, Willemstad en Klundert). In het verleden is in Willemstad een VVV I-punt geopend tegen een relatief hoge vergoeding (jaarlijks €10.000), terwijl andere VVV I-punten €1.500 vergoeding ontvangen. Tot de definitieve opening van het Mauritshuis is dit punt hard nodig en er wordt heel veel gebruik van gemaakt. Met de definitieve opening van Bezoekerscentrum het Mauritshuis zou de gemeentelijke vergoeding verlaagd kunnen worden naar €1.500 euro of zou besloten kunnen worden om het I-punt te sluiten.

Daarnaast kan overwogen worden om het VVV I-punt in Zevenbergen te sluiten, Dit met de gedachte dat de betreffende informatie ook in het gemeentehuis verkrijgbaar is.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€10.000	€10.000	€10.000	€10.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De lokale informatievoorziening is belangrijk voor de uitvoering van onze doelen. Door bezoekers wordt er erg veel waarde aan gehecht. Volledige sluiting zou een terugslag geven in alle vooruitgang die we de afgelopen jaren hebben geboekt. Desondanks is een besparing van €10.000 per jaar mogelijk zonder dat dit grote gevolgen heeft voor de lokale informatievoorziening.

Wettelijke verplichting?	Nee
Collegevoorstel aan raad	Maatregel doorvoeren

Samenvatting keuzemogelijkheden

K-1
Toeristische info-
punten
€10.000

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

L. Mogelijke besparingen Arbeidsmarkt

Binnen dit thema zijn geen mogelijke besparingen naar voren gekomen.

Overigens is het zo dat de taken voor dit onderwerp voornamelijk worden uitgevoerd door de gemeenschappelijke regelingen Werkplein en de WVS. Met betrekking tot de mogelijke besparingen op de gemeentelijke bijdragen in de gemeenschappelijke regelingen loopt een regionaal traject. Zie hiervoor ook het thema Q: Regionale samenwerking.

M. Mogelijke besparingen Veiligheid

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
M-1	Inhuur veiligheidsexpertise	15.000	15.000	15.000	15.000	S
M-2	Besparing opleidingen	5.000	5.000	5.000	5.000	S
M-3	Bijdrage stoppen Taskforce en RIEC	pm	pm	pm	pm	S
M-4	Uitvoeringsniveau OMWB	75.000	75.000	75.000	75.000	S
M-5	Bijdrage aan OMWB	5.000	5.000	5.000	5.000	S
	Totaal besparing	100.000	100.000	100.000	100.000	
	Structureel	100.000	100.000	100.000	100.000	
	Incidenteel	-	-	-	-	

M-1

Maatregel:

Inhuur veiligheidsexpertise verminderen

Toelichting:

Overwogen kan worden om minder externe expertise (buiten OMWB) in te huren. Nu wordt ingehuurd op gebieden waarvan de expertise beperkt is (georganiseerde criminaliteit, port security) of er risico's voor personeel aanwezig zijn (juridische zaken in het kader van het damoclesbeleid). We gaan dan terug van een jaarlijks budget van €24.000 naar een budget van €9.000 (waarmee in ieder geval risico's personeel afgedekt kunnen blijven).

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€15.000	€15.000	€15.000	€15.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De kans bestaat dat we op sommige dossiers onvoldoende expertise in kunnen zetten, waardoor bestuurlijke risico's kunnen toenemen of dat we omwille van criminele dreiging bepaalde handhavingzaken niet meer oppakken.

Wettelijke verplichting?

Nee

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren

M-2

Maatregel:

Besparen op opleidingen

Toelichting:

Minder budget in de begroting opnemen voor het oefenen en opleiden crisisorganisatie en maximaal gebruik maken van het opleidingspakket regio en district. Interne oefenmomenten versoberen tot 1 oefening totale crisisorganisatie en 1 table-top oefening per crisisteam per jaar

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€5.000	€5.000	€5.000	€5.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Wanneer dit scherp georganiseerd wordt zijn de risico's en effecten nihil.

Wettelijke verplichting?

Ja (niveau door gemeente te bepalen)

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren

M-3				
Maatregel: Bijdrage Taskforce en RIEC verlagen				
Toelichting: Het gebruikmaken van de inzet van taskforce/riec is geen wettelijke verplichting, echter wel een landelijk netwerk waarin samengewerkt wordt in de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. De kosten van deelname zijn de afgelopen jaren fors toegenomen (totale kosten €28.000) en vanuit Moerdijk hebben we op dit moment onze vragen over wat we hiervoor geleverd krijgen. Overweging kan zijn om geen gebruik meer te maken van hun inzet, of om deze partij de kosten te laten reduceren, waardoor de bijdrage van de gemeente(n) kan worden verlaagd.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Uitstappen zal bestuurlijke consequenties hebben en neemt een mogelijkheid weg om informatie te kunnen delen met veiligheidspartners. De kans om georganiseerde criminaliteit aan te pakken vermindert. Dit is echter niet te kwantificeren.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

M-4				
Maatregel: Uitvoeringsniveau GR OMWB verlagen				
Toelichting: Reduceren van opdrachten aan de omgevingsdienst (OMWB). Het gemeentelijk uitvoeringsniveau van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) ligt ten opzichte van de regio relatief hoog. Het verlagen van het uitvoeringsniveau met name bij de niet-wettelijke basistaken behoort tot de mogelijkheden.				
Besparing: De opgenomen besparing is een indicatie.				
2021	2022	2023	2024	I/S
€75.000	€75.000	€75.000	€75.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Dienstverlening aan bedrijven wordt verlaagd en het toezicht gaan we terugschroeven (met name voor de niet-basistaak bedrijven). Ook verzoektaken worden vermindert (bijv. adviezen geluid, ambtelijke ondersteuning e.d.).				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

M-5				
Maatregel: Bijdrage aan GR OMWB verlagen				
Toelichting: In de begroting is budget opgenomen voor het uitvoeren van de taken uit het uitvoeringsplan van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB). Wanneer we ons hierbij beperken tot het wettelijk minimum, dan is er een besparing mogelijk van ca. €5.000.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€5.000	€5.000	€5.000	€5.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Een hogere bezuiniging op dit budget betekent een risico op onvoldoende budget voor het uitvoeren van structurele wettelijke taken die momenteel door de OMWB worden uitgevoerd. Het gaat hier om budget voor het zonebeheer van het Haven- en Industrierrein, de monitoring in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), het bijhouden van het bodeminformatiesysteem, het behandelen van gevelisolatieprogramma. Consequenties hiervan kunnen zijn dat vergunningen worden gebaseerd op verouderde gegevens, bodemvervuiling kan optreden doordat meldingen niet worden behandeld, ruimtelijke trajecten geen doorgang kunnen vinden vanwege verouderde luchtkwaliteitsgegevens, het stoppen van gevelsaneringstrajecten, etc.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

M-1 Veiligheids- expertise €15.000	M-2 Besparing opleidingen €5.000	M-3 Taskforce en RIEC pm
M-4 Uitvoerings- niveau OMWB €75.000	M-5 Bijdrage OMWB €5.000	

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

N. Mogelijke besparingen Preventie en meedoen

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
N-1	Bibliotheekfunctie beperken	-	50.000	75.000	100.000	S
N-2	Kinderboerderij Zevenbergen	-	10.000	20.000	30.000	S
N-3	Beroeps- en volwassenonderwijs	21.000	21.000	21.000	21.000	S
N-4	Armoederegisseur	25.000	25.000	25.000	25.000	S
N-5	Begeleiding statushouders	8.000	8.000	8.000	8.000	S
N-6	Tarieven accommodaties verhogen	pm	pm	pm	pm	S
N-7	Ondersteuning vrijwilligers	10.000	10.000	10.000	10.000	S
N-8	Bewegen voor ouderen	-	20.000	20.000	20.000	S
N-9	Peuterspeelzaalwerk/jeugd/sport	55.000	55.000	55.000	55.000	S
N-10	Schuldhelpverlening	15.000	15.000	15.000	15.000	S
N-11	Subsidies	70.000	346.000	437.000	437.000	S
	Totaal besparing	204.000	560.000	686.000	721.000	
	Structureel	204.000	560.000	686.000	721.000	
	Incidenteel	-	-	-	-	

N-1

Maatregel:

Bibliotheekfunctie beperken

Toelichting:

In het convenant voor uitvoering bibliotheekfunctie met 8 gemeenten is een onderscheid gemaakt in basis- en plustaken. Via de basistaken houden we gezamenlijk de bibliotheekvoorziening in stand. Dat betreft een wettelijke taak. Daarnaast zijn er plustaken. Voor Moerdijk zijn dit de kosten voor de vestigingen, bibliotheek op school en zaken rondom leesbevordering/laaggeletterdheid.

Een keuze kan zijn om de nevenvestigingen in de kernen Klundert, Standdaarbuiten, Fijnaart en Willemstad fasegewijs te sluiten. Dit is uiteindelijk een besparing van 55.000 (Klundert: €26.500, Fijnaart: €13.250, Standdaarbuiten: €11.500 en Willemstad €6.300).

Daarnaast kan het aantal bibliotheken op scholen teruggebracht worden naar bijv. 1 per kern en aansluiting vinden bij herontwikkeling scholen (Willemstad/Klundert/Fijnaart). Dit levert samen met aanpassing in leesbevordering/laaggeletterdheid een mogelijke besparing op van €45.000.

In totaal levert dit een mogelijke besparing op van €100.000. Dit betreft huisvesting en personeel. Omdat dit als gevolg van huurcontracten en frictiekosten personeel niet in één keer afgebouwd kan worden, kan fasegewijs een besparing worden gerealiseerd. Voorgesteld wordt het budget gefaseerd te verlagen en daarmee vanaf 2023 een besparing te realiseren van € 75.000.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€50.000	€75.000	€100.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Inwoners van betreffende kernen kunnen niet meer in de eigen kern gebruik maken van de bibliotheek maar zijn aangewezen op de vestiging in Zevenbergen. Gezien de afstanden kan dat een drempel opleveren zeker voor kwetsbare doelgroepen als laaggeletterden en senioren. In alle kernen blijft een Bibliotheek op school. Onderzocht kan worden of van daaruit dienstverlening voor volwassenen mogelijk is onder schooltijden.

Wettelijke verplichting?

Deels

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren

N-2				
Maatregel: Kinderboerderij subsidie stoppen				
Toelichting: De gemeente betaalt jaarlijks €57.000 aan de Stichting Kinderboerderij Zevenbergen. De exploitatie van de Kinderboerderij draait voor een groot deel op subsidie en giften. Het gebouw en terrein is eigendom van de gemeente. De voorziening biedt ruimte voor activiteiten van De kinderboerderij en voor het Milieu Educatief Centrum (MEC). De subsidie kan gefaseerd worden verlaagd. Een keuze kan zijn om entree te heffen voor bezoekers. Onderhoud vindt plaats door WVS-personeel waarbij de kosten worden betaald uit de subsidie. Een keuze kan zijn om dit door vrijwilligers te laten uitvoeren.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€10.000	€20.000	€30.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: De Kinderboerderij/MEC is een laagdrempelige voorziening die kinderen in contact brengt met natuur, dieren en duurzaamheid. Een middel om bewustwording rondom om deze thema's op jonge leeftijd te stimuleren. Het heffen van entree werpt mogelijk drempels om voor met name kwetsbaren om gebruik te maken van deze voorziening. Een lagere subsidie heeft gevolgen voor de openingstijden en voor het activiteitenprogramma. De vraag is dan of in stand houden nog realistisch is en de voorziening gesloten moet worden. Eerder is de keuze gemaakt om onderhoud bij WVS-personeel weg te leggen omdat dit voor vrijwilligers een te grote taak was.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

N-3				
Maatregel: Budget beroeps- en volwassenonderwijs verlagen				
Toelichting: Er is een budget van €41.000 beschikbaar voor de aanpak van laaggeletterdheid. Overwogen kan worden om dit budget te verlagen. Tot 2018 werd het bedrag grotendeels verstrekt als budget subsidie aan het Kellebeek College. Daarnaast is het besteed voor activiteiten in de Week van de Alfabetisering. In 2019 is er slechts beperkt subsidie verleend aan Kellebeek (wegens onvoldoende prestatie in de jaren ervoor) en is bij de 2 ^e bestuursrapportage €25.000 afgeboekt. In 2020 is nog maar beperkt budget besteed. Dit in afwachting van het opstellen van zowel het meerjaren regionaal beleidsplan en in aanvulling daarop het lokale werkplan. In dit lokale werkplan staan de ambities voor 2020/2021 verwoord. Om te ambities toch uit te kunnen voeren is minimaal € 20.000 benodigd.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€21.000	€21.000	€21.000	€21.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Door het budget te verminderen kunnen de ambities niet of in lager tempo worden gerealiseerd. Conform de wens van de gemeenteraad en passend bij het meerjaren regionaal plan liggen deze ambities op een beter aanbod en een beter toegankelijk aanbod, passend bij deze tijd. Naast laaggeletterdheid is er ook volop aandacht voor lage reken- en digitale vaardigheden. Meer in het algemeen willen we de bestrijding van laaggeletterdheid zoveel mogelijk combineren met andere vormen van ondersteuning (anders gezegd: vaak speelt laaggeletterdheid naast andere problematiek en draagt bestrijding van laaggeletterdheid bij aan het verminderen daarvan)				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

N-4				
Maatregel: Aanstelling armoederegisseur anders invullen				
Toelichting: Het aanstellen van de armoederegisseur is opgenomen als ambitie in de Nota Armoede 2018-2022. Aan deze ambitie is tot nu geen uitvoering gegeven. Dit omdat andere ambities uit de nota meer prioriteit hadden. Overweging kan zijn om geen (afzonderlijke) armoederegisseur aan te stellen en om dit op te pakken binnen de reguliere personele capaciteit.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€25.000	€25.000	€25.000	€25.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: De taken van een regisseur armoede liggen nu voor een deel bij de adviseur PW/armoedebeleid en SHV. Het is wel wenselijk deze uit te breiden/professionaliseren. Vanuit verschillende partners is aangegeven dat hier behoefte aan is (vandaar de eerdere ambitie om hiervoor een aparte regisseur aan te stellen). Als de extra taken worden toegevoegd aan de huidige adviseur moet op onderdelen herschikking en prioritering van taken plaatsvinden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

N-5				
Maatregel: Taalcoachtrajecten statushouders stoppen				
Toelichting: Vluchtelingenwerk verzorgt de begeleiding van statushouders in de gemeente Moerdijk. Hiervoor ontvangt zij een budgetsubsidie. Deze bestaat voor het grootste deel uit vergoeding voor maatschappelijke begeleiding (€2.370 per inburgeraar) en voor het overige deel uit een bijdrage voor het Informatiepunt Inburgering en taalcoachtrajecten. In 2020 is daar tevens de uitvoering van de huisvestingstaak bijgekomen. De maatschappelijke begeleiding betreft een wettelijke taak; hier kan niet op bespaard worden. Voor onderstaande onderdelen kan wel gekozen worden voor een besparing: - Informatiepunt inburgering: €4.600 - Taalcoachtrajecten: €8.000 Het voorstel is om een bedrag van €8.000 te besparen op de taalcoachtrajecten waarbij kan worden nagegaan in hoeverre de bibliotheek hierin deels kan voorzien. Aandachtspunt is wel dat ook bij de bibliotheek een besparing wordt voorgesteld. Binnen het uit te voeren onderzoek voor de taakstelling Mens en Maatschappij (zie N12) onderzoeken we hoe e.e.a. efficiënter georganiseerd kan worden. De andere taak (Informatiepunt Inburgering) wordt in het onderzoek voor sociaal domein meegenomen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€8.000	€8.000	€8.000	€8.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Veel statushouders hebben moeite om de Nederlandse taal voldoende machtig te worden. Taalcoaches ondersteunen hierin (buddy-systeem). Als dit wegvalt zal een deel van de statushouders een taalmaatje zoeken via de bibliotheek (waar de druk dan toeneemt), een ander deel zal geen verdere taalondersteuning zoeken/krijgen.				
Wettelijke verplichting?		Deels		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

N-6				
Maatregel:				
Tarieven maatschappelijke accommodaties verhogen				
Toelichting:				
Voor het gebruik van maatschappelijke accommodaties zoals gymzalen, sporthallen en zalen in gemeenschapshuizen en MFC's zijn maximale tarieven vastgesteld die de gemeente doorberekent aan eindgebruikers/huurders. Jaarlijks worden deze geïndexeerd met het prijsindexcijfer van de begroting.				
Een mogelijkheid kan zijn een huurverhoging die beheerders aan gemeente betalen.				
Het voorstel is om dit te betrekken bij de bredere discussie over het voorzieningenniveau en gemeentelijke accommodaties in de kernen van de gemeente Moerdijk (zie ook voorstel G-2).				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:				
Het gevolg van een hoger tarief is dat verenigingen, stichtingen en andere vrijwilligersorganisaties meer huur gaan betalen voor gebruik van ruimten in betreffende accommodaties.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

N-7				
Maatregel:				
Ondersteuning vrijwilligers beperken				
Toelichting				
Binnen de Moerdijkse samenleving zijn veel vrijwilligers actief en van belang voor het behouden van een stevige sociale structuur en een actief verenigingsleven. Met een relatief beperkte uitgave aan ondersteuning wordt door vrijwilligers veel werk verricht. .				
De ondersteuning aan vrijwilligers bestaat uit een collectieve verzekering voor alle vrijwilligers, bekostiging afgeven van een VOG en middelen voor waardering van vrijwilligers bijv. in de vorm van een feestavond, activiteit, of presentje. Het totale budget bedraagt €20.000. Overweging kan zijn om de collectieve verzekering en VOG wel aan te blijven bieden, maar het restant van het budget af te ramen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€10.000	€10.000	€10.000	€10.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:				
De 'zakelijke' kant van vrijwilligersondersteuning blijft met de verzekering behouden. Met deze besparing vervalt de jaarlijkse waardering.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

N-8				
Maatregel: Faciliteren bewegen voor ouderen verminderen				
Toelichting: Voor ouderen worden beweegactiviteiten bekostigd in de vorm van huur ruimte, docent en vervoer. Deelnemers betalen een eigen bijdrage die niet kostendekkend is. Het totale budget bedraagt €40.000. Via versoering van het aanbod, bijvoorbeeld geen vervoer meer of verhoging van de eigen bijdrage, is besparing mogelijk. Daarnaast is het mogelijk om deze activiteiten onder de vlag van Meer Moerdijk te brengen waardoor er een efficiëncyslag behaald kan worden in de uitvoering van werkzaamheden. Het voorstel is om een deel van het budget voor de eigen bijdrage af te ramen maar het faciliteren van het vervoer wel te behouden.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€20.000	€20.000	€20.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het risico op afhaken van deelnemers bij een verhoging van de eigen bijdrage wordt laag ingeschat. Hoewel het om een doelgroep gaat van veelal 75 +ers, is de eigen bijdrage al jarenlang gelijk. Het niet meer faciliteren van vervoer zal naar verwachting wel tot afhaken van deelnemers leiden. Het gaat hier met name om vervoer naar de zwemactiviteit.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

N-9				
Maatregel: Besparen op overige uitgaven peuterspeelzaalwerk, jeugd en sport				
Toelichting: Er is een besparing mogelijk op de "overige uitgaven voor de producten peuterspeelzaalwerk (€45.000), jeugd (€5.000) en sport (€5.000)". Binnen diverse producten worden kosten geraamd voor niet geplande uitgaven/relatief kleine uitgaven van uiteenlopende aard, die bij het opstellen van de begroting nog niet in beeld waren. Op grond van de ervaringen van de laatste jaren kunnen we deze budgetten naar beneden bijstellen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€55.000	€55.000	€55.000	€55.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Met het doorvoeren van deze maatregel blijven voldoende middelen over om niet geplande uitgaven te kunnen doen. Het risico bestaat dat deze lopende het jaar opraken.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

N-10				
Maatregel: Schuldhulpverlening (voorziening sociaal medische indicatie)				
Toelichting: Als één of beide ouders tijdelijk niet werken, komt een gezin niet in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. Via de Sociaal Medische Indicatie kunnen gemeenten deze gezinnen toch tijdelijk financieel ondersteunen. De vangnetregeling is speciaal bedoeld voor ouders die niet werken om medische of sociale redenen. In de praktijk blijkt dat hier niet veel gebruik van wordt gemaakt en dat er een besparing mogelijk is van € 15.000. De overige onderdelen met betrekking tot schuldhulpverlening gaan mee in het onderzoek naar de taakstelling Mens en Maatschappij (zie N-12).				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€15.000	€15.000	€15.000	€15.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Na besparing blijft er voldoende budget over om aan de aanvragen voor SMI te kunnen voldoen.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

N-11**Maatregel:**

Subsidies

Toelichting:

Voor het bereiken van diverse beleidsdoelstellingen en ambities worden diverse subsidies verstrekt.

In onderstaand overzicht een opsomming van subsidies waarop (deels) bespaard kan worden. Het gaat hierbij vaak om langdurige subsidierelaties die, indien besloten wordt tot verlaging, volgens wetgeving zorgvuldig afgebouwd moeten worden, zeker als er sprake is van langdurige verplichtingen bij de subsidieontvanger zoals personeel en huurcontracten. Vandaar dat afbouw hiervan pas vanaf 2022 kan starten.

Subsidie	Mogelijke besparing				Totale subsidie
	2021	2022	2023	2024	
subsidie gebouw Irene	5.000	10.000	10.000	10.000	24.000
muziekeducatie, individueel	-	30.000	60.000	60.000	60.000
muziekeducatie scholen	-	25.000	56.000	56.000	56.000
initiatiefsubsidies sport en cultuur	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
budgetsubsidies cultuur	-	30.000	60.000	60.000	60.000
burgerinitiatieven	25.000	25.000	25.000	25.000	45.000
budgetsubsidie Surplus	-	50.000	50.000	50.000	850.000
subsidie schoolspeelplaatsen	-	25.000	25.000	25.000	25.000
plussubsidie RADAR antidiscriminatie	-	5.000	5.000	5.000	8.000
basissubsidies vrijwilligersorganisaties	-	50.000	50.000	50.000	495.000
evenementen	-	25.000	25.000	25.000	50.000
initiatief vrijwilligersorganisaties	-	10.000	10.000	10.000	18.000
cliëntenraden WMO WP SAM	-	5.000	5.000	5.000	12.500
slachtofferhulp	-	5.000	5.000	5.000	7.800
wereldwinkel	-	1.000	1.000	1.000	1.000
heemkunde (watersnoodwoning en suikermuseum)	-	10.000	10.000	10.000	18.000
Totaal	70.000	346.000	437.000	437.000	1.770.300
% ombuiging van het totaalbedrag	4,0%	19,5%	24,7%	24,7%	

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€70.000	€346.000	€437.000	€437.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

- De subsidie voor individueel muziekonderwijs is relatief laag t.o.v. kosten voor ouders. In veel gevallen zal muziekles ook doorgang vinden zonder subsidie. Daarnaast zijn er voor gezinnen met een laag inkomen ook andere regelingen.
- De subsidie cultuureducatie scholen zal door scholen niet opgevangen kunnen worden, daarmee is er een risico op verarming van cultuureducatie en doorgaande leerlijnen en verbinding met cultureel verenigingsleven.
- De basissubsidies voor vrijwilligersorganisaties zijn de afgelopen 10 jaar gelijk gebleven. Er heeft geen indexering plaatsgevonden. Hoewel de het grootste deel van de basissubsidie niet gekoppeld is aan gemaakte kosten zal een korting of afschaffing van de basissubsidie direct terug te zien zijn in de activiteiten van de vrijwilligersorganisaties. Sommige vrijwilligersorganisaties draaien 100% op onze basissubsidie.
- Het doel van de evenementensubsidie is meer evenementen voor de eigen inwoners waardoor Moerdijk een aantrekkelijke gemeente is om te wonen. Er is bewust voor de huidige opzet gekozen en is aantoonbaar succesvol in. Wijzigingen in deze opzet hebben een negatief effect op het resultaat. Dit staat los van de subsidies voor Moerdijk Marketing evenementen, die een landelijke of regionale uitstraling hebben.
- Wat betreft de post burgerinitiatieven: Dit bestaat uit twee onderdelen.
 - Onverwachte initiatieven en interne innovatie ondersteuning vrijwilligersorganisaties (€20.000). Was eerder €45.000, dit bedrag is al eerder teruggebracht.
 - Startsteun (ook wel regel arm ondersteunen inwonersinitiatieven, coalitieprogramma) (€25.000 was eerder €50.000). Het wegbezuinigen van de laatste € 45.000 is de finale consequentie om inwoners initiatieven te ondersteunen.
- Versobering van budgetsubsidies betekent een versobering van dienstverlening en aanbod van instellingen als Surplus die met name gericht is op kwetsbare inwoners en ondersteuning van vrijwilligers die deze inwoners ondersteunen.
- Bij cultuur/heemkunde gaat het om versobering van aanbod in theater, culturele activiteiten en musea.

Wettelijke verplichting?

Nee

N-12**Maatregel:**

Taakstelling Mens en Maatschappij

Toelichting:

De overkoepelende ambitie van de gemeente voor het sociaal domein is dat zoveel mogelijk inwoners – jongeren en volwassenen- zelfredzaam zijn. Ze hebben een baan, sociale contacten, voelen zich gewaardeerd, geaccepteerd en beschermd in een fijne omgeving. De gemeente stimuleert deze zelfredzaamheid waar nodig. Samen met de maatschappelijke partners. Uitgangspunt is 'lichte' hulp als het kan, 'zwaardere' hulp als het moet.

Qua kosten zien de netto uitgaven er als volgt uit:

- €8,5 miljoen: Lichte hulp in de vorm van Preventie en Meedoen (sport, cultuur, maatschappelijk werk, ondersteuning vrijwilligers, verenigingen, gezondheid etc. etc.)
- €23 miljoen: Zwaardere hulp in de vorm van betaalde zorg en ondersteuning (Jeugd, WMO en Participatiewet). Voor de uitvoering van Jeugdhulp, Wmo en Participatiewet bedraagt het budget respectievelijk €10 mln., €8 mln. en €13 mln. Hierin is ook het budget voor de uitkeringen via het Werkplein en WVS opgenomen. Hiervoor ontvangt de gemeente ruim €8 mln. van het Rijk.

We werken vanuit de visie: vroegtijdig signaleren en ondersteunen kan erger voorkomen. Door te investeren in tijd en geld aan de voorkant kan soms duurdere, intensieve zorg worden voorkomen. Dat is in de eerste plaats prettig voor de betrokkene en heeft ook positieve invloed op de kosten. De inzet in het maatschappelijke domein kent vele onderlinge relaties, verbanden en communicerende vaten. Stoppen met een activiteit in de preventieve sfeer kan op langere termijn duurdere gevolgen hebben.

Het voorstel is om geen snelle, losse maatregelen te nemen maar het maatschappelijk domein in de volle breedte, integraal te onderzoeken. De onderzoeksvraag is tweeledig:

- Sluit datgene wat we doen goed aan op de problematiek is in de gemeente Moerdijk?
- Hoe kunnen we onze werkzaamheden efficiënter en effectiever uitvoeren?

Op grond van dit onderzoek verwachten we in 2021 een besparing van €200.000 te kunnen realiseren, in 2022 €750.000, in 2023 €1,2 mln. en vanaf 2024 €1,7 mln. Na de zomer starten we met dit onderzoek. Het levert inzicht op twee vlakken: doen we de goede dingen en waar kunnen we besparen?

Deels zullen we besparingen kunnen vinden door anders en slimmer te werken, maar anderzijds ook door keuzes te maken. Begin 2021 zal worden aangegeven op welke thema's binnen het maatschappelijk domein keuzes gemaakt kunnen worden om de taakstelling te vinden. De verwachting is dat bezuinigingen zijn te vinden op de volgende onderdelen:

- Thema 'preventie & meedoen': inloop GGZ, wijkzuster, mantelzorg, armoede, jeugdgezondheidszorg, schuldhulpverlening, cultuur, sport, jongerenwerk en subsidies.
- Thema 'betaalde zorg': uitvoering Wmo, uitvoering Jeugdhulp, uitvoering Participatiewet.

We richten ons op 2022 omdat veel uitgaven gekoppeld zijn aan contracten (met partners) of redelijke opzegtermijnen (subsidieregelingen). Het jaar 2021 is dan niet realistisch om echte keuzes of andere werkwijzen door te voeren.

Besparing:

*Doordat er nog geen concrete besparingen aan deze taakstelling ten grondslag liggen, zijn de bedragen hieronder niet meegerekend in de totale besparing binnen dit spoor. Deze mogelijke besparing is daarom in de samenvatting van dit document meegerekend als afzonderlijke post.

2021	2022	2023	2024	I/S
€200.000*	€750.000*	€1.200.000*	€1.700.000*	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Door grondig en integraal onderzoek uit te voeren, krijgen we een beeld of onze uitgaven goed aansluiten bij de problematiek in onze gemeente, of we taken en activiteiten efficiënter en slimmer kunnen organiseren. Vervolgens kunnen we onderbouwd en verantwoorde keuzes maken. Hiermee voorkomen we dat we snelle besparingen realiseren zonder de consequenties goed in beeld te hebben.

Wettelijke verplichting?

Nee

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren. De ombuiging voor 2021 betreft verlaging van de budgetten voor armoedebeleid, gedeeltelijke andere werkwijze uitvoering Jeugdwet.

Samenvatting keuzemogelijkheden

N-1 Bibliotheek- functie beperken €100.000	N-2 Kinderboerderij Zevenbergen €30.000	N-3 Beroeps- en volw. onderwijs €20.000	N-4 Armoede- regisseur €25.000
N-5 Begeleiding statushouders €8.000	N-6 Tarieven accommodaties pm	N-7 Ondersteuning vrijwilligers €10.000	N-8 Bewegen voor ouderen €20.000
N-9 Peuterspeelzaal / jeugd / sport €55.000	N-10 Schuldhelp- verlening €15.000	N-11 Subsidies €437.000	N-12 Taakstelling sociaal domein

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

O. Mogelijke besparingen Betaalde zorg

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
O-1	Inspecties wet kinderopvang	4.000	4.000	4.000	4.000	S
O-2	Leges heffen kinderopvang	pm	pm	pm	pm	S
O-3	Fonds sociaal domein	10.000	10.000	10.000	10.000	S
O-4	WMO HHT/dienstencheques	50.000	100.000	100.000	100.000	S
	Totaal besparing	64.000	114.000	114.000	114.000	
	Structureel	64.000	114.000	114.000	114.000	
	Incidenteel	-	-	-	-	

O-1

Maatregel:

Inspecties wet kinderopvang reduceren

Toelichting:

Het aantal inspecties opvang bij gastouders reduceren. Dit jaar heeft het college besloten om het percentage toezicht bij gastouders te verhogen van 5% naar 50%. Met de uitvoering van deze controles is jaarlijks ruim €8.000 gemoeid (24 bezoeken).

Besparing:

Hieronder genoemd bedrag is een indicatie uitgaande van een reductie van 50%.

2021	2022	2023	2024	I/S
€4.000	€4.000	€4.000	€4.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Verminderen van het toezicht kan, er is echter vorig jaar extra geïnvesteerd in training en opleiding van de gastouders zodat zij ook de Voorschoolse educatie kunnen opvangen. Zonder training en opleiding is dit niet toegestaan. Hiermee draaien we terug wat vorig jaar is opgezet.

Wettelijke verplichting?

Ja

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren

O-2

Maatregel:

Leges heffen kinderopvang

Toelichting:

Invoeren van leges voor het behandelen van aanvragen kinderopvang en gastouder.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De belastingdruk voor in het bijzonder startende kinderopvanginstellingen en gastouders neemt toe. Daarnaast is het kwantificeren van de inkomsten op dit moment moeilijk. Hierover moet nader onderzoek plaatsvinden bij regiogemeenten die van deze mogelijkheid al gebruikmaken.

Wettelijke verplichting?

Nee

Collegevoorstel aan raad

Nader onderzoeken

O-3				
Maatregel: Fonds sociaal domein				
Toelichting: Ondanks alle bestaande regelingen op het terrein van inkomen, bestaanszekerheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp kunnen inwoners in bepaalde situatie toch worden geconfronteerd met uitzichtloze situaties of situaties met weinig perspectief. Het belangrijkste doel van deze voorziening is om snel een adequate, integrale oplossing te bieden waardoor grotere zorg en hogere kosten voorkomen worden. Met deze bijdrage trachten wij in deze individuele situatie, waarbij vanuit het reguliere aanbod op dit moment geen adequate oplossing mogelijk is, hulp te bieden. Dit doen wij door een eenvoudige niet bureaucratische werkwijze toe te passen. Het huidige begrotingsbedrag van €25.000 wordt in de praktijk niet volledig benut. Dit budget kan verlaagd worden met €10.000.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€10.000	€10.000	€10.000	€10.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Indien dit budget volledig geschrapt wordt vervalt de mogelijkheid om een adequate, integrale oplossing te bieden waardoor grotere zorg en hogere kosten voorkomen worden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

O-4				
Maatregel: WMO HHT/dienstencheques				
Toelichting: In 2020 heeft er een bezuiniging plaatsgevonden op de uitgifte van dienstencheques door deze alleen nog aan mantelzorgers beschikbaar te stellen. In 2021 kunnen we werken met een overgangsperiode, waarin we gebruikers zich opnieuw laten melden. In 2022 kan vervolgens worden gestopt met de inzet van de dienstencheques. In de nieuwe overeenkomst huishoudelijke ondersteuning moet dan maatwerk terug te vinden zijn als vervanging voor dit product. NB Het college heeft op 22 september 2020 besloten vanaf 2022 te stoppen met de dienstencheques. Dit ook in afstemming met de regiogemeenten. De raad heeft de keuze dit eventueel vanaf 2021 in te laten gaan. In onderstaande cijfers is uitgegaan van het stoppen vanaf 2022.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€50.000	€100.000	€100.000	€100.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Risico's: - Mantelzorgondersteuning is een wettelijke taak binnen de Wmo - Mochten mantelzorgers door het wegvallen van hun ondersteuning die ze via dienstencheques kunnen krijgen, zelf in de Wmo terecht komen dan zijn ze voor de gemeente vele malen duurder Risico's opvangen: - In de Wmo is niet gedefinieerd hoe mantelzorgondersteuning lokaal moet worden vormgegeven. Kan ook op een andere manier - Dienstencheques in een overgangsjaar 2021 te handhaven, maar wel een goede selectie op de gebruikers uit te voeren				
Wettelijke verplichting?		Deels		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

O-1 Inspecties wet kinderopvang €4.000	O-2 Leges heffen kinderopvang pm
O-3 Fonds sociaal domein €10.000	O-4 WMO HHT/ dienstencheques €100.000

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

P. Mogelijke besparingen Dienstverlening

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
P-1	Aankondigingsborden verkiezingen	16.000	18.000	16.000	16.000	S
P-2	Contract Moerdijkse Bode opzeggen	-	29.000	29.000	29.000	S
P-3	Representatie nieuwe inwoners/bruidsparen	1.400	1.300	1.300	1.300	S
P-4	Abonnement Dashboard dienstverlening	5.000	5.000	5.000	5.000	S
P-5	Opzeggen contract Omgevingsalert	2.500	2.500	2.500	2.500	S
P-6	Beperken openingstijden	pm	pm	pm	pm	S
Totaal besparing		24.900	55.800	53.800	53.800	
Structureel		24.900	55.800	53.800	53.800	
Incidenteel		-	-	-	-	

P-1

Maatregel:

Aankondigingsborden verkiezingen niet meer voorbedrukken

Toelichting:

Aankondigingsborden voor de verkiezingen niet meer voorbedrukken.

Besparing:

*In 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen (extra borden)

2021	2022	2023	2024	I/S
€16.000	€18.000*	€16.000	€16.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Politieke partijen zelf weer zelf posters moeten plakken.

De kosten voor het plaatsen en opruimen van borden door de buitendienst komen in dit geval weer terug. Dit kost ook tijd en geld (naar schatting €2.000). Hier is rekening mee gehouden in de hierboven opgenomen (netto) effecten.

Wettelijke verplichting? Nee

Collegevoorstel aan raad Maatregel niet doorvoeren

P-2

Maatregel:

Contract Moerdijkse Bode opzeggen

Toelichting:

Op dit moment heeft de gemeente Moerdijk een contract met de Moerdijkse Bode voor de afname van 1,6 pagina per week. Die ruimte gebruiken we voor de gemeentelijke pagina, de columns van het college, informatie over centrumontwikkeling Zevenbergen en raadsinformatie. Eind 2021 loopt het contract af.

Overwogen kan worden om geen nieuw contract af te sluiten, wat een besparing zou opleveren van ca. €49.000 per jaar. De kosten van alternatieve communicatie (huis-aan-huis brieven) worden geschat op ca. €20.000, wat per saldo een jaarlijkse besparing van ca. €29.000 zou betekenen.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€29.000	€29.000	€29.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De Moerdijkse Bode is het enige huis-aan-huis medium dat wordt bezorgd bij alle adressen binnen de gemeente Moerdijk. De Moerdijkse Bode wordt goed gelezen, met uitzondering van de jongere doelgroep. Het medium is, naast onze website en social media, een van manieren om een brede (met name de wat oudere) doelgroep te bereiken.

Een optie is om (via het burgerpanel) onderzoek te doen naar de mening van onze inwoners over nut en noodzaak van de Moerdijkse Bode. Voor informatie omtrent omgevingsvergunningen zouden bewoners ook (meer) gebruik kunnen maken van de omgevingsalert app (zie mogelijke besparing P-5)

Wettelijke verplichting? Nee

Collegevoorstel aan raad Nader onderzoeken

P-3				
Maatregel: Representatie nieuwe inwoners en bruidsparen verminderen				
Toelichting: Nieuwe inwoners van de gemeente krijgen een inwonerstasje met inhoud. Aan bruidsparen wordt, na het ondertekenen van de huwelijksakte/partnerschapsakte, een pennenset gegeven als aandenken*. Overwogen kan worden om dit in de toekomst niet meer te doen.				
Besparing: *de kosten voor de pennenset worden doorberekend in het legestartief voor huwelijken. Dit afschaffen, levert dus ook minder leges inkomsten op. Het (netto) effect is hieronder opgenomen.				
2021	2022	2023	2024	I/S
€1.400	€1.300	€1.300	€1.300	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Vermindering van de (extra) dienstverlening aan nieuwe inwoners en bruidsparen. Jaarlijks verstrekken we ongeveer 100 tassen aan nieuwe inwoners.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

P-4				
Maatregel: Abonnement Dashboard dienstverlening opzeggen				
Toelichting: De gemeente Moerdijk heeft een abonnement Dashboard dienstverlening (burgerzakenproducten). Het dashboard is bedoeld om de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening en de betrokken medewerkers inzichtelijk te maken. Daarnaast maken we ook gebruik van de klantmonitor. Deze monitor geeft inzicht in hoe de gemeente presteert in de ogen van de klanten. Overwogen kan worden om het abonnement op te zeggen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€5.000	€5.000	€5.000	€5.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Zonder dit abonnement worden er geen landelijke metingen gedaan over de kwaliteit van de dienstverlening. Intern wordt reeds onderzocht om bepaalde metingen zelf te doen, gericht op specifieke processen. Management-informatie is van deze verschillende processen dan ook beschikbaar.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

P-5				
Maatregel: Opzeggen contract Omgevingsalert				
Toelichting: Opzeggen contract met Omgevingsalert (digitale informatie voor inwoners over ingekomen en verleende vergunningaanvragen)				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€2.500	€2.500	€2.500	€2.500	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Inwoners en bedrijven ontvangen geen berichten meer via de app over aanvragen van vergunningen die in hun (woon)omgeving bij de gemeente zijn binnengekomen. Alternatief voor het verkrijgen van informatie is op de traditionele wijze via de Moerdijkse Bode (zie besparingsvoorstel P-2) of digitaal via Overheid.nl.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken en betrekken bij het onderzoek naar de Moerdijkse Bode		

P-6				
Maatregel: Beperken openingstijden gemeentehuis				
Toelichting: De openingstijden van de balie, receptie en telefonie kunnen worden heroverwogen. Hierbij zou in beeld gebracht kunnen worden welke behoefte er op welke dagen is. Mogelijk kan op bepaalde rustige dagen (zoals bijvoorbeeld de dag na hemelvaart of de kerstperiode) het gehele gemeentehuis gesloten blijven, waarbij het personeel dat op die dagen werkt, vanuit huis werkt.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Door het verminderen van de huidige openingstijden/bereikbaarheidstijden van het gemeentehuis, zal er minder bezetting nodig zijn aan de balie, receptie (geen KCC-medewerker maar een beveiligers) en telefoon. Een vermindering van openingstijden heeft echter ook zijn weerslag op de teams VTH, WMO en Jeugd. Het uiteindelijke (financiële) effect zal nader onderzocht moeten worden.				
Wettelijke verplichting?		Ja		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

Samenvatting keuzemogelijkheden

P-1 Verkiezingen (borden) €16.000	P-2 Contract Moerdijkse Bode €29.000	P-3 Representatie inw.& bruidspaar €1.400
P-4 Dashboard dienstverlening €5.000	P-5 Contract Omgevingsalert €2.500	P-6 Beperken openingstijden pm

Legenda	
	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

Q. Mogelijke besparingen Regionale samenwerking

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
Q-1	Taken gemeenschappelijke reg.	-	pm	pm	pm	S
	Totaal besparing	-	-	-	-	
	Structureel	-	-	-	-	
	Incidenteel	-	-	-	-	

Q-1

Maatregel:

Heroverwegen taken gemeenschappelijke regelingen

Toelichting:

Diverse taken zijn ondergebracht bij gemeenschappelijke regelingen. De bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen maken dan ook een substantieel onderdeel uit van de lasten binnen de gemeentelijke begroting. De omvang en het soort taken dat bij gemeenschappelijke regelingen wordt belegd kan worden heroverwogen.

Daarnaast loopt er regionaal een afzonderlijk traject met als doel om ook gemeenschappelijke regelingen aan te zetten om te komen tot mogelijke besparingsmaatregelen. Dit is dan ook de reden dat in dit keuzedocument geen concrete besparingsmogelijkheden zijn aangeleverd m.b.t. dit onderdeel.

Besparing:

De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen voor het jaar 2021 zijn reeds opgesteld. Eventuele besparingen zouden dus voor het eerst in 2022 gerealiseerd kunnen worden.

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	pm	pm	pm	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Wettelijke verplichting?	Deels
Collegevoorstel aan raad	Nader onderzoeken

Samenvatting keuzemogelijkheden

Q-1
Taken
gemeenschappelijke
regelingen
pm

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

R. Mogelijke besparingen Participatie

Binnen dit thema hebben we voor spoor 1 (heroriëntatie bestaand beleid) geen mogelijke besparingen geformuleerd. We kijken wel kritisch naar mogelijke besparingen binnen dit thema. In spoor 3 (heroverweging en prioritering nieuwe ontwikkelingen en beleidsambities) lichten we bijvoorbeeld de mogelijkheid toe om het opstellen van een omgevingsvisie (met burgerparticipatie) met minder middelen uit te voeren.

We willen als college onderzoeken hoe participatie, in het sociaal domein en in het fysieke domein, bij kan dragen aan het vergroten van de betrokkenheid van onze inwoners en het verlagen van de kosten die voor onze inwoners worden gemaakt.

S. Mogelijke besparingen Informatisering

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
S-1	Vervanging kantoorautomatisering	-	pm	pm	pm	S
S-2	Afschrijvingstermijn telefoons verlengen	-	25.000	25.000	25.000	S
S-3	Datagedreven werken	50.000	50.000	100.000	100.000	S
S-4	Inhuur functionaris gegevensbescherming	-	33.000	33.000	33.000	S
Totaal besparing		50.000	108.000	158.000	158.000	
Structureel		50.000	108.000	158.000	158.000	
Incidenteel		-	-	-	-	

S-1

Maatregel:

Vervangingsinvesteringen kantoorautomatisering verlagen

Toelichting:

Vanuit de vervangingskredietenkantoorautomatisering worden jaarlijks vervangingstrajecten voor computerprogramma's gefinancierd. Voorbeelden hiervan zijn: vervanging van het WiFi netwerk, aanpassingen van applicaties die buiten het reguliere onderhoud vallen (zoals wettelijke wijzigingen of upgrades), projectkosten voor gepland groot onderhoud en technische aanpassingen, vervanging van computers en randapparatuur. Overweging kan zijn om het jaarlijks beschikbare budget (ca. €400.000) met €100.000 te verlagen, wat dan in de toekomst resulteert in lagere kapitaallasten.

Besparing:

PM post opgenomen. Eerst onderzoeken

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	pm	pm	pm	

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De kans dat voor een aantal vervangingsprojecten geen middelen beschikbaar zijn wordt groter. Daarvoor zal dan een raadsbesluit nodig zijn of via de kadernota geld moeten worden gevraagd. Dat zal een vertraging geven in het up-to-date houden van de ICT-infrastructuur, maar ook een extra drempel zijn voor de benodigde vervangingsinvesteringen en innovatie. Omdat het van belang blijft te investeren in een goede ICT- ondersteuning, zal deze maatregel een tijdelijk voordelig effect hebben, maar uiteindelijk vooral tot extra bureaucratie leiden.

Wettelijke verplichting?

Nee

Collegevoorstel aan raad

Nader onderzoeken

S-2

Maatregel:

Afschrijvingstermijn telefoons verlengen

Toelichting:

Mobiele telefoons worden boekhoudkundig momenteel in 2 jaar afgeschreven. Een besparing kan gerealiseerd worden als de mobiele telefoons niet iedere 2, maar iedere 3 jaar vervangen worden.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€25.000	€25.000	€25.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Er zal in sommige gevallen nieuwere type telefoons aangeschaft moeten worden om de levensduur van de batterij te kunnen garanderen, gebruikers ervaren in dit geval minder keuzevrijheid óf moeten zelf bijbetalen. De kans op herstellen bij schade wordt groter.

Wettelijke verplichting?

Nee

Collegevoorstel aan raad

Maatregel doorvoeren

S-3				
Maatregel: Budget datagedreven werken aframes				
Toelichting: Doelstelling van datagedreven werken is om met behulp van data betere beslissingen te nemen en duidelijker de effecten van beleid te kunnen sturen en verantwoorden. Datagedreven werken betekent slimmer gebruik maken van data, soms terugkijkend, maar steeds vaker ook voorspellend. Overweging kan zijn om het budget ten behoeve van datagedreven werken te schrappen en voor 2021 en 2022 voor twee jaren een budget over te houden van €50.000. Daarmee kan een businesscase worden opgesteld, waarna de rest van de uitgaven gedekt kunnen worden uit de mogelijke besparing die datagedreven werken uiteindelijk moet gaan opleveren voor de organisatie.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€50.000	€50.000	€100.000	€100.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het tempo van het programma datagedreven werken zal omlaag gaan, waarbij het risico bestaat dat het stil komt te liggen totdat er urgentie vanuit een bepaald proces komt. Het jaarlijkse budget kan worden geschrapt zonder dat de achterstand van de gemeente Moerdijk ten opzichte van de technische mogelijkheden meteen problematisch toeneemt. De achterstand blijft hierdoor echter wel aanwezig en het betekent ook een aanpassing van de benoemde ambitie in het bestuursakkoord. Effectieve en efficiënte sturing en verantwoording wordt lastiger.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

S-4				
Maatregel: Omvang (fte) functionaris gegevensbescherming verminderen				
Toelichting: In de begroting is €52.000 (0,56 fte) aan salarislasten geraamd ten behoeve van de wettelijk verplichte Functionaris Gegevensbescherming (FG). Het betreft specifieke expertise, die voor de gemeente Moerdijk niet full time nodig is en hierdoor moeilijk is in te vullen. Dat probleem geldt ook voor andere gemeenten. Nu huurt de gemeente Moerdijk de FG al samen in met ICT WBW. Mogelijk kunnen er besparingen worden gerealiseerd als de organisatie de ontwikkelstappen op het gebied van de AVG verder heeft geïmplementeerd en de inzet van de FG, door samen te werken met andere gemeenten, kan worden teruggeschroefd. Indien de benodigde formatie voor de FG-functie teruggebracht kan worden tot 0,2 fte levert dat een besparing op van €33.000. Hierbij is uitgegaan van een FG-functie in vaste dienst.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€33.000	€33.000	€33.000	S
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Voor de inwoners heeft een dergelijke bezuiniging geen gevolgen. Er is een risico voor de gemeente in het geval de benodigde ontwikkelstappen op het gebied van de AVG de komende 2 jaar niet worden gerealiseerd, waardoor in de organisatie dan weer meer capaciteit nodig is voor de FG. Daarnaast is de besparing afhankelijk van de kansen/mogelijkheden t.a.v. regionale samenwerking. Op dit moment zijn er geen concrete mogelijkheden in de regio om in gezamenlijkheid de FG-functie in te vullen. Er zal gericht gezocht moeten worden naar een samenwerkingspartner, dit zal tijd kosten. De besparing wordt, gezien de voorbereidingstijd om tot samenwerkingsafspraken te komen, derhalve voorzien vanaf 2022.				
Wettelijke verplichting?		Ja		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

S-1 Vervanging kantoorautom. pm	S-2 Afschrijving mobiele telefoon €25.000	S-3 Datagedreven werken €100.000
S-4 Functionaris gegevensbesch. €33.000		

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

T. Mogelijke besparingen Toekomstbestendige organisatie (incl. Bestuur)

Nr	Maatregel	Besparing				Struct / incid
		2021	2022	2023	2024	
T-1	Algemene stelpost nieuwe ontwikkelingen	90.000	190.000	290.000	390.000	S
T-2	Schoonmaak gemeentehuis	15.000	15.000	15.000	15.000	S
T-3	Catering gemeentehuis	15.000	15.000	15.000	15.000	S
T-4	Kunst gemeentehuis	3.000	3.000	3.000	3.000	S
T-5	Groenvoorziening gemeentehuis	5.700	5.700	5.700	5.700	S
T-6	Werkfruit stoppen	16.500	16.500	16.500	16.500	S
T-7	Kerstpakketten en personeelsbijeenkomsten	26.400	26.400	26.400	26.400	S
T-8	Representatiekosten externen door college	5.000	5.000	5.000	5.000	S
T-9	Inzet inkoopbureau	30.000	60.000	60.000	60.000	S
T-10	Vacature vergunningverlener bouw	pm	pm	pm	pm	S
T-11	Traineeprogramma Toekomst van Brabant	-	60.000	60.000	60.000	S
T-12	Inhuur bij ziekte en zwangerschap	50.000	50.000	50.000	50.000	S
T-13	Werkplekconcept	-	-	pm	pm	S
T-14	Kwijtschelding gemeentelijke aanslagen	-	-	-	-	S
T-15	Parkeerbelasting invoeren	pm	pm	pm	pm	S
T-16	Gemeentelijke belastingen verhogen	pm	pm	pm	pm	S
T-17	Taakstelling organisatiekosten	175.000	175.000	175.000	175.000	S
Totaal besparing		431.600	621.600	721.600	821.600	
Structureel		431.600	621.600	721.600	821.600	
Incidenteel		-	-	-	-	

T-1

Maatregel:

Algemene stelpost nieuwe ontwikkelingen aframen

Toelichting:

De algemene stelpost nieuwe ontwikkelingen is in het leven geroepen om de structurele lasten van nieuwe ontwikkelingen die nog niet in de begroting zijn verwerkt te kunnen dekken. Overwogen kan worden om dit bedrag van € 100.000 (en dat jaarlijks met € 100.000 wordt verhoogd) niet meer in de begroting op te nemen. Omdat er een wettelijke verplichting bestaat om € 10.000 voor onvoorziene omstandigheden in de begroting te hebben staan, zal de bezuiniging € 10.000 lager uitkomen.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€90.000	€190.000	€290.000	€390.000	S

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De begroting dient structureel in evenwicht te zijn (structurele lasten moeten worden gedekt door structurele baten). Het schrappen van de stelpost betekent dat het instemmen met een voorstel met structurele lasten (eerder) effect zal hebben op het structurele begrotingssaldo. Daarnaast is het verplicht om in de begroting een post voor onvoorziene zaken op te nemen. Het advies is om hier een bedrag van €10.000 voor te ramen.

Wettelijke verplichting?	Nee
Collegevoorstel aan raad	Maatregel doorvoeren

T-2				
Maatregel: Schoonmaak gemeentehuis door een marktpartij				
Toelichting: Mede vanwege de voorbeeldrol van de gemeente Moerdijk is destijds gekozen voor een contract voor onbepaalde tijd met de WVS. Alternatief kan zijn om de schoonmaak weer onder te brengen bij een marktpartij. De kosten van schoonmaak via een (commerciële) marktpartij liggen ongeveer €15.000 per jaar lager dan het contract wat we nu met de WVS hebben.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€15.000	€15.000	€15.000	€15.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: De flexibiliteit, kostenefficiëntie en professionaliteit van marktpartijen zal groter zijn. De zogenaamde 'Social return on investment' is echter lager.				
Wettelijke verplichting?		Ja		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

T-3				
Maatregel: Catering gemeentehuis stoppen				
Toelichting: Schrappen of versoberen van het bedrijfsrestaurant in het gemeentehuis. De totale kosten van het bedrijfsrestaurant bedragen € 45.000. Dit bedrag kan maximaal bespaard worden.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€15.000	€15.000	€15.000	€15.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Vanuit goed werkgeverschap en gastvrijheid zal het gemeentehuis anders beleefd worden door gebruikers (gasten en personeel). Voor vergaderlunches en catering bij (avond-)vergaderingen zal extern een andere oplossing moeten worden gevonden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel deels doorvoeren		

T-4				
Maatregel: Kunst gemeentehuis anders invullen				
Toelichting: Via Business Art Service huurt de gemeente jaarlijks circa 16 kunstwerken. Jaarlijks kunnen deze worden omgeruild. De kunstwerken worden gebruikt om de lege wanden in werkkamers en gangen op te fleuren/ aan te kleden. De jaarlijkse kosten bedragen ca. €3.000.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€3.000	€3.000	€3.000	€3.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Er zullen alternatieven moeten worden gezocht om de lege wanden aan te kleden. Gedacht kan worden aan foto's of kunstwerken die reeds in bezit zijn van de gemeente. Een andere mogelijkheid is bijv. een wedstrijd organiseren onder inwoners voor aan te leveren foto's of andere kunstwerken.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-5				
Maatregel: Onderhoud groenvoorziening gemeentehuis verminderen				
Toelichting: Voor het onderhoud van de groenvoorzieningen (bloemen en planten) is een totaal budget beschikbaar van €15.000 per jaar. Een groot deel van dit budget is bedoeld voor de planten die bij de herinrichting van de hal zijn aangebracht. €2.700 heeft betrekking op het onderhouden van de planten op de werkvloeren en €3.000 voor het bloemenarrangement in de Moerdijkzaal. Overwogen kan worden om deze laatste twee posten te schrappen. Het watergeven en bijhouden van de planten op de werkvloer kan ook door het eigen personeel gedaan worden.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€5.700	€5.700	€5.700	€5.700	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het onderhoud kan mogelijk minder frequent plaatsvinden, waardoor de kwaliteit van de planten op de werkvloer achteruitgaat. Ook kan het bloemenarrangement in de Moerdijkzaal er minder representatief uit komen te zien.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-6				
Maatregel: Werkfruit stoppen				
Toelichting: Twee keer per week wordt vers fruit aangeleverd voor de hele organisatie. Jaarlijks is hier €16.500 voor begroot. De mogelijke besparing kan variëren van het 1 keer per week aanbieden van vers fruit tot het geheel afschaffen van het werkfruit.				
Besparing: Onderstaande besparing is de besparing bij het volledig afschaffen van het werkfruit.				
2021	2022	2023	2024	I/S
€16.500	€16.500	€16.500	€16.500	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het afschaffen van het werkfruit past niet in het beleid op Duurzame Inzetbaarheid. Het ondersteunt gezond eten en is tevens een blijk van waardering aan medewerkers. Een lagere frequentie is zeker denkbaar. Alternatief is om het werkfruit 1 keer per week aan te leveren als de 'r' in de maand is, vanwege de ondersteuning van de weerstand in deze maanden. Dat is 8 maanden per jaar van september t/m april. Dit past in de vastgestelde beleidslijn en levert toch een flinke besparing op van €11.000.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-7				
Maatregel: Diverse uitgaven aan personeel				
Toelichting: Jaarlijks is er een budget beschikbaar van €16.000 aan presentjes eigen personeel en €8.750 aan representatie externen. Van dit budget wordt jaarlijks het kerstpakket aangeschaft en nog een kleine sinterklaasattentie. Dit wordt voor zowel het eigen personeel gedaan als voor externen werkzaam voor de gemeente. Daarnaast is er jaarlijks €28.000 beschikbaar voor personeelsbijeenkomsten. Van dit budget worden jaarlijks de volgende zaken betaald: kerstlunch/borrel, kerstcabaret, nieuwjaarsbuffet eigen personeel, jaarlijkse doe-dag voor totale personeel en diverse overige bijeenkomsten/sessies. Door een of meerdere bijeenkomsten af te schaffen of te versoberen kan een besparing gerealiseerd worden. Voorgesteld wordt om het budget voor beide posten (totaal €52.800) te halveren.				
Besparing: Hieronder is de variant uitgewerkt van het volledig stoppen met kerstpakketten				
2021	2022	2023	2024	I/S
€26.400	€26.400	€26.400	€26.400	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Kerstpakketten worden door medewerkers gezien als een bijzondere vorm van waardering. Het niet meer verstrekken hiervan zal dan mogelijk worden gezien als een gebrek aan waardering. Personeelsbijeenkomsten gebruiken we om te werken aan de gezamenlijkheid en het Moerdijk-gevoel.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-8				
Maatregel: Representatiekosten externen door college verminderen				
Toelichting: Jaarlijks is er een budget beschikbaar van in totaal €32.500 (uitgezonderd verkiezingsjaren waar dit budget wat hoger ligt) voor representatiekosten aan externen door het college. Hier worden zaken uit betaald zoals bloemetjes en attenties voor inwoners, de nieuwjaarsbijeenkomst voor inwoners, de lintjesregen, dodenherdenking, veteranen dag etc. Omdat binnen de gehele organisatie gezocht moet worden naar besparingen is het ook mogelijk om hier een taakstelling/versoering op door te voeren en hierdoor op deze post te besparen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€5.000	€5.000	€5.000	€5.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: In het kader van de representatie bestaan er in- en extern verwachtingen met betrekking tot het niveau van bijeenkomsten en cadeautjes.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-9				
Maatregel: Inzet inkoopbureau verminderen				
Toelichting: Door goed gebruik te maken van het inkoopstelsel Negometrix en aanpassingen binnen het inkoopbeleid kan de inzet vanuit het Inkoopbureau teruggebracht worden naar het niveau van 2016/2017. Per dagdeel betekent dit een jaarlijkse besparing van €15.000. Tot 2016/2017 werden jaarlijks 12 dagdelen afgenomen. Momenteel worden 16 dagdelen afgenomen. In 2020/2021 zou dit nader onderzocht kunnen worden (o.a. in relatie tot het inkoopbeleid) waarna deze besparing deels in 2021 in kan gaan. Een alternatief kan zijn om vaste inkoopmedewerkers in dienst te nemen (uitbreiding ambtelijke capaciteit 1,5 à 2 fte. niveau 11 €135.000 à €180.000).				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€30.000	€60.000	€60.000	€60.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Er is geen direct (maatschappelijk) gevolg. Bij een toename van aanbestedingen/inkopen kan hierdoor mogelijk wel (sneller) een tekort aan ondersteuning ontstaan.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-10				
Maatregel: Vacature vergunningverlener bouw niet invullen				
Toelichting: Er zijn 2 vacatures vergunningverleners bouw (totaal 1.78 fte). Deze vacatureruimte is niet ingevuld in afwachting van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en (met name) de daaraan gekoppelde inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De benodigde capaciteit wordt op dit moment ingehuurd. Er kan opdracht worden gegeven om de gevolgen van de omgevingswet en Wkb in beeld te brengen en eventueel 1 vacature niet in te vullen. De effecten hiervan zullen dan nader in beeld gebracht moeten worden.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Toename werkdruk vergunningverleners.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

T-11				
Maatregel: Traineeprogramma Toekomst van Brabant stopzetten				
Toelichting: De gemeente Moerdijk is deelnemer in het trainee-programma Toekomst van Brabant van de provincie Noord-Brabant. Het is de bedoeling van het programma dat de trainee bij verschillende gemeenten ervaring opdoet. Daarmee stroomt de trainee ook altijd weer uit na afronding van het project. Naast dit programma heeft regio West-Brabant het Puma-project en plaatsen we regelmatig stagiaires op MBO en HBO-niveau. Hierbij is de mogelijkheid en de kans om hen te behouden voor de organisatie veel groter. Overwogen kan worden om vanaf 2022 (voor 2020/2021 loopt er nog een overeenkomst) uit het traineeprogramma Toekomst van Brabant te stappen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€60.000	€60.000	€60.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Toekomst van Brabant kan alleen maar succesvol draaien als er voldoende deelnemende gemeenten zijn (imago van Moerdijk in de provincie). Als de trainee goed functioneert en goed wordt begeleid is de inzet van een trainee op een incidenteel project een goed alternatief voor inhuur. Tot slot levert Moerdijk dan geen bijdrage om jonge professionals voor te bereiden en kennis te laten maken met de mogelijkheden bij gemeentelijke organisaties.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-12				
Maatregel: Budget inhuur bij ziekte en zwangerschap verlagen				
Toelichting: In de afgelopen jaren is het budget voor inhuur bij ziekte van totaal €200.000 enkele malen niet volledig benut. Als ook de WAZO-uitkeringen (bij zwangerschap) worden meegerekend was er in 2017 en 2019 sprake van een overschot van €80.000 en €90.000. In 2018 was er sprake van een ruime overschrijding en in 2020 is er halverwege het jaar ruim de helft van het budget besteed. Voorstel is om het jaarlijkse budget met €50.000 te verlagen. Deze verlaging doet niets af aan het recht om in voorkomende gevallen vervangende inhuur te kunnen inzetten. Daarnaast is er altijd de mogelijkheid om bij een bestuursrapportage een voor dat jaar verwachte overschrijding tijdig te signaleren en bij te ramen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€50.000	€50.000	€50.000	€50.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: De gevolgen zullen in de praktijk beperkt zijn. Als het noodzakelijk is kan er ingehuurd worden conform de geldende uitgangspunten. Door het budget niet te hoog te ramen wordt voorkomen dat er op andere essentiële voorzieningen bespaard moet worden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-13				
Maatregel: Werkplekconcept				
Toelichting: Een nieuw werkplekconcept implementeren, inclusief de benodigde verbouwingen van het gemeentehuis. Daarmee moet prettiger en efficiënter gewerkt kunnen worden met een betere omgang met privacy en een betere focus op het werk doordat het gebouw dat faciliteert in plaats van belemmerd. Met dit nieuwe concept en een gezond en duurzaam binnenklimaat zet de gemeente stappen op het gebied van vitaliteit en goed werkgeverschap. De vrijkomende ruimte kan benut worden voor verhuur, waarbij maatschappelijke partners de meest voor de hand liggende huurders zouden zijn. De jaarlast van de investering is lager dan de extra huuropbrengst + efficiencywinst (stelpost: 1% van het personeelsbudget). Dit wordt momenteel uitgewerkt en onderbouwd in een businesscase die ook aan de raad zal worden voorgelegd.				
Besparing: Volgens de huidige inschatting kan het project in 2022 worden afgerond, waarna vanaf 2023 de besparing gerealiseerd kan worden.				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€0	pm	pm	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Verhuur van vrijkomende ruimten kan achterblijven bij de verwachtingen. Daarnaast brengen investeringen altijd risico's met zich mee. De verbouwing van de centrale hal heeft wel laten zien dat de kosten van een dergelijk project (met dank aan de projectorganisatie) in de hand gehouden kunnen worden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

T-14				
Maatregel: Voorwaarden kwijtschelding gemeentelijke aanslagen aanscherpen				
Toelichting: 1. De voorwaarde om in aanmerking te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke aanslagen (m.b.t. kosten van bestaan), te stellen op het wettelijk minimum percentage van 90% i.p.v. de huidige 100% die de gemeente hanteert. 2. Retributies uitsluiten van het kunnen krijgen van kwijtschelding.				
Besparing: *Deze maatregel levert niet direct een besparing op voor de gemeente omdat dit grotendeels verrekend dient te worden met de hoogte van de rioolheffing en afvalstoffenheffing (minder inkomsten). Wel zal de lastendruk voor inwoners hierdoor kunnen dalen. Ter indicatie: voor de afvalstoffenheffing resulteert het terugbrengen van de lasten met €100.000 in een afname van de tarieven met ca. 3%.				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€0	€0	€0	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het verstrekken van kwijtschelding is geen wettelijke verplichting. De inwoners met een minimum inkomen die nu kwijtschelding kunnen krijgen voor hun OZB (jaarlijks ca. €2.000 aan kwijtschelding), rioolrechten (jaarlijks ca. €136.000 aan kwijtschelding) en afvalstoffenheffing (jaarlijks ca. €129.000 aan kwijtschelding) houden minder ruimte over voor hun overige uitgaven. Financieel technisch levert dit weinig tot niets op omdat de lagere lasten voor kwijtschelding voor de rioolrechten en afvalstoffenheffing verrekend moeten worden in de tariefberekening. Dit betekent dat voor de gemeente alleen een (financieel) voordeel wordt behaald bij de OZB.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

T-15				
Maatregel: Betaald recreatief parkeren invoeren in Willemstad				
Toelichting: De mogelijkheid bestaat om voor het parkeren van auto's e.d. parkeergeld te vragen. Belangrijk is om hierbij te kiezen voor een optie waarvan de uitvoeringskosten laag zijn. Voor de wat grotere parkeerplaatsen bij toeristische locaties in Willemstad zou door middel van het plaatsen van een parkeerautomaat een vergoeding gevraagd kunnen worden voor het parkeren van de auto e.d. Op deze wijze leveren dagjesmensen een bijdrage aan de instandhouding van de vesting.				
Besparing: Besparing is afhankelijk van het te kiezen belastingtarief en het aantal locaties.				
2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Mogelijk schrikt het heffen van parkeergelden inwoners/bezoekers af en mijden zij deze plaatsen, waarbij zij zullen proberen om hun voertuig op 'niet belaste plaatsen' te parkeren. Horeca uitbaters en winkeliers zullen het heffen van parkeergeld mogelijk niet waarderen omdat dit invloed kan hebben op hun omzet en dus de levensvatbaarheid van hun zaak.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

T-16
Maatregel:

Verhoging gemeentelijke belastingen

Toelichting:

Het extra verhogen van de gemeentelijke belastingen (bovenop de verhoging in het kader van de kostenontwikkeling).

Mogelijke financiële effecten:

Belasting	1% extra	3% extra	5% extra
-OZB woningen	36.000	118.000	180.000
-OZB niet-woningen	149.000	446.000	744.000
-havengelden	400	1.300	2.100
-marktgeden	300	900	1.500

Ter indicatie is hieronder een overzicht opgenomen waarin de lokale lastendruk (woonlasten voor een gemiddeld huishouden) voor gemeenten uit de regio met elkaar worden vergeleken. Hier zijn naast de OZB (woningen) ook de rioolheffing en reinigingsheffing in opgenomen.

Woonlasten per gemeente*								
(OZB, rioolheffing en reinigingsheffing: woning met een gemiddelde waarde; euro per jaar per huishouden)								
	2019			2020				
	Woonlasten 1 persoons- huishouden	Woonlasten meer persoons- huishouden	rangnummer** meer persoons- huishouden in Nederland	Woonlasten 1 persoons- huishouden	Woonlasten meer persoons- huishouden	rangnummer** meer persoons- huishouden in Nederland	Woonlasten 1 persoons- huishouden verschil in%	Woonlasten meer persoons- huishouden verschil in%
1 Gilze en Rijen	€ 489	€ 511	1	€ 574	€ 598	5	15%	15%
2 Baarle-Nassau	€ 472	€ 653	43	€ 486	€ 674	32	3%	3%
3 Woensdrecht	€ 607	€ 697	93	€ 615	€ 702	54	1%	1%
4 Tholen	€ 611	€ 697	91	€ 629	€ 715	69	3%	3%
5 Moerdijk	€ 573	€ 692	86	€ 605	€ 734	91	5%	6%
6 Breda	€ 654	€ 754	180	€ 662	€ 764	132	1%	1%
7 Geertruidenberg	€ 660	€ 754	182	€ 669	€ 764	133	1%	1%
8 Rucphen	€ 659	€ 708	100	€ 695	€ 764	135	5%	7%
9 Oosterhout	€ 674	€ 749	170	€ 690	€ 769	144	2%	3%
10 Halderberge	€ 634	€ 731	132	€ 661	€ 769	145	4%	5%
11 Werkendam	€ 661	€ 751	172	€ 693	€ 789	180	5%	5%
12 Etten-Leur	€ 643	€ 666	53	€ 760	€ 794	188	15%	16%
13 Dongen	€ 648	€ 744	165	€ 710	€ 818	229	9%	9%
14 Steenbergen	€ 695	€ 784	237	€ 729	€ 826	239	5%	5%
15 Roosendaal	€ 759	€ 791	247	€ 794	€ 828	245	4%	4%
16 Drimmelen	€ 666	€ 783	235	€ 734	€ 849	271	9%	8%
17 Bergen op Zoom	€ 797	€ 830	296	€ 823	€ 859	280	3%	3%
18 Zundert	€ 707	€ 739	155	€ 839	€ 880	306	16%	16%
19 Alphen-Chaam	€ 796	€ 939	356	€ 829	€ 941	342	4%	0%
Totaal Noord-Brabant	€ 650	€ 714		€ 681	€ 751		5%	5%
* Bron Coelo								
** Nr 1 heeft de laagste woonlasten								

Besparing:

Besparing afhankelijk van keuze (zie hierboven)

2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De lokale lastendruk neemt hierdoor toe. In een tijd waarin inwoners mogelijk ook al getroffen worden door de effecten van de Coronacrisis zal een extra verhoging van de gemeentelijke belastingen als niet redelijk worden beschouwd.

Bij marktgelden en havengeldbelasting zullen ondernemers mogelijk vinden dat zij onevenredig moeten bijdragen in relatie tot de tegeprestatie van de gemeente.

Bij de OZB wordt meer dan 75% van de opbrengst ingebracht door de categorie 'niet-woningen'. Het tarief voor deze categorie behoort tot de hogere tarieven in de regio en het land. Extra verhoging kan tot weerstand leiden bij de eigenaren en gebruikers.

Wettelijke verplichting?	Nee
Collegevoorstel aan raad	Mogelijk aanvullende optie

T-17				
Maatregel:				
Taakstelling organisatie				
Toelichting:				
Naast de budgetraming voor de loonkosten van de ambtelijke organisatie in de begroting, zijn binnen diverse budgetten ook nog bedragen opgenomen voor het inhuren van personeel/adviseurs. Op zich is het totaalbedrag nodig voor de uit te voeren taken. In deze tijd waarbij de middelen onder druk staan en wij van derden (verenigingen, bedrijven, instellingen) een bijdrage vragen om tot een sluitende begroting te kunnen komen, is het niet meer dan redelijk om ook kritisch te kijken naar de eigen organisatiekosten. Op dit moment is het nog niet specifiek aan te geven op welke terreinen het mogelijk met wat minder kan, dan wel het werk anders (efficiënter) georganiseerd kan worden. Reden om op dit moment in de begroting een taakstelling hiervoor op te nemen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€175.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:				
Het kan zijn dat bij de invulling van deze taakstelling blijkt dat dit betekent dat mogelijke taken niet opgepakt kunnen worden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

T-1 Stelpost nieuwe ontwikkelingen €390.000	T-2 Schoonmaak gemeentehuis €15.000	T-3 Catering gemeentehuis €15.000	T-4 Kunst gemeentehuis €3.000
T-5 Groenvoorz. gemeentehuis €5.700	T-6 Werkfruit stoppen €16.500	T-7 Kerstpakketten en bijeenk. €26.400	T-8 Representatie college €5.000
T-9 Inzet inkoopbureau €60.000	T-10 Vergunning-verlener bouw pm	T-11 Trainee-programma €60.000	T-12 Inhuur ziekte en zwangerschap €50.000
T-13 Werkplekconcept pm	T-14 Kwijtschelding gem. belastingen €0 (lager tarief)	T-15 Betaald parkeren pm	T-16 Gemeentelijke belastingen pm
T-17 Taakstelling Organisatie € 175.000			

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

1.3 Voorgestelde besparingen spoor 1

In dit spoor is iedere mogelijke besparing van een standpunt voorzien. Het akkoord gaan met de voorstellen van het college (positief geadviseerde "groene" besparingen) leidt uiteindelijk per thema tot onderstaande besparingen. Deze besparingen zijn meegenomen in de berekening van het totaalbedrag voor de sporen 1, 2 en 3 (in de samenvatting van dit keuzedocument).

	Onderdeel	Totaal structurele besparingen				Totaal incidentele besparingen			
		2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
A	Duurzame energie	34.600	34.600	34.600	34.600	-	-	-	-
B	Klimaatadaptatie	20.000	20.000	50.000	50.000	-	-	-	-
C	Leefomgeving	209.000	216.000	223.000	230.000	187.000	177.000	168.000	154.000
D	Woningbouw	-	-	-	-	-	-	-	-
E	Bereikbaarheid en verkeersveiligheid	68.800	68.400	67.900	67.400	20.000	20.000	20.000	-
F	Veilige buurt	30.000	30.000	30.000	30.000	-	-	-	-
G	Accommodaties en voorzieningen	10.800	10.800	10.800	10.800	-	-	-	-
H	Haven- en industrieterrein	-	40.000	40.000	40.000	-	-	-	-
I	Vestigingsklimaat	102.500	102.500	102.500	102.500	-	-	-	-
J	Vitale centra	-	-	-	-	-	-	-	-
K	Toerisme	10.000	10.000	10.000	10.000	-	-	-	-
L	Arbeidsmarkt	-	-	-	-	-	-	-	-
M	Veiligheid	95.000	95.000	95.000	95.000	-	-	-	-
N	Preventie en meedoen	196.000	552.000	678.000	713.000	-	-	-	-
O	Betaalde zorg	64.000	114.000	114.000	114.000	-	-	-	-
P	Dienstverlening	5.000	5.000	5.000	5.000	-	-	-	-
Q	Regionale samenwerking	-	-	-	-	-	-	-	-
R	Participatie	-	-	-	-	-	-	-	-
S	Informatisering	50.000	108.000	158.000	158.000	-	-	-	-
T	Toekomstbestendige organisatie (incl. Bestuur)	416.600	606.600	706.600	806.600	-	-	-	-
	Totaal	1.312.300	2.012.900	2.325.400	2.466.900	207.000	197.000	188.000	154.000

Daarnaast geldt dat bij diverse onderwerpen is geadviseerd om eerst nader onderzoek te doen, waarbij de mogelijke besparingen nader in beeld gebracht dienen te worden. Hoewel dit op termijn mogelijk nog besparingen op kan leveren, zijn deze door het gebrek aan inzicht op dit moment nog niet meegenomen kunnen worden in de berekening van het totaalbedrag aan besparingen.

Spoor 2 Heroverweging en prioritering bestaande (beleids)ambities en projecten

2.1 Inleiding spoor 2

Spoor 2 betreft bestaande ambities en projecten waarvoor al middelen beschikbaar zijn gesteld, maar die nog niet zijn gestart of nog in de beginfase van uitvoering staan.

Concreet betreft dit enkele (grotere) investeringskredieten die door de raad al beschikbaar zijn gesteld, zoals voor het fiets- en wandelpadennetwerk. Daarnaast gaat dit om middelen in de stelpost nieuw beleid waarvoor nog geen concreet voorstel aan de raad is voorgelegd, zoals voor de vitale centra.

Bij al de projecten en plannen waarvoor de middelen beschikbaar zijn, gaat het om dezelfde twee vragen, te weten:

1. Kunnen we dit project of plan doorschuiven in de tijd?
2. Kunnen we dit project geheel of gedeeltelijk schrappen?

In de volgende paragraaf is dit nader uitgewerkt.

2.2 Totale mogelijke besparingen spoor 2

Hieronder hebben we alle Mogelijke besparingen voor dit spoor samengevat (waarbij de nummering van de mogelijkheden aansluiten op de nummering uit spoor 1).

	Onderdeel	Totaal structurele besparingen			
		2021	2022	2023	2024
C-11	Niet uitvoeren speelruimteplannen 2021 en 2022	-	15.200	42.700	54.600
E-6	Schrappen investering Randweg Klundert	113.000	102.000	233.000	233.000
E-7	Investeringskrediet verbeteren verkeersveiligheid verlagen	20.200	24.500	27.400	26.800
E-8	Schrappen budget voor beheer extra fietsroutes	100.000	100.000	100.000	100.000
E-9	Schrappen budget voor digitaliseren ontheffingen blauwe zones	27.000	27.000	27.000	27.000
E-10	Restant-krediet fiets- en wandelpaden gedeeltelijk aframen	pm	pm	pm	pm
J-1	Heroverweging en fasering investeringen vitale centra	98.000	116.000	34.000	34.000
K-2	Niet uitvoeren inrichting omgeving Keenesluis	pm	pm	pm	pm
R-1	Schrappen aanvullende middelen voor ondersteunen burgerinitiatieven (regelarm)	25.000	25.000	25.000	25.000
	Totaal	383.200	409.700	489.100	500.400

Op de volgende pagina's specificeren we iedere mogelijke besparing nader. Hierbij gaan we per mogelijke besparing in op de mogelijke financiële effecten, de (maatschappelijke) gevolgen en de risico's. Ook geven we voor iedere mogelijke besparing een advies over het al dan niet doorvoeren ervan.

De mogelijke besparingen die we voorstellen door te voeren vatten we samen in paragraaf 2.3.

C-11				
Maatregel: Niet uitvoeren Speelruimteplannen 2021 en 2022				
Toelichting: Vanuit het door de raad vastgestelde speelruimteplan 2017-2027 is het de bedoeling dat jaarlijks enkele kernen/wijken van de gemeente worden aangepakt om de speelplekken te verbeteren. In de kernen Helwijk, Fijnaart, Willemstad, Moerdijk, Krooswijk (Zevenbergen) zijn de speelplekken gerealiseerd. In de rest van Zevenbergen, behalve het centrum, heeft de inspraak plaatsgevonden en kan opdracht gegeven worden voor de realisatie in 2020. Er kan bezuinigd worden door de inspraak en verbetering van de speelplekken in de volgende kernen niet uit te voeren: • Langeweg, Standdaarbuiten, Zevenbergschen Hoek en Centrum Zevenbergen in 2021 • Klundert, Noordhoek en Helwijk in 2022				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€0	€15.200	€42.700	€54.600	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Speeltoestellen hebben een beperkte levensduur. In het Speelruimteplan is er rekening mee gehouden dat de speeltoestellen aan vervanging toe zijn. Daarnaast is er een kwaliteitsslag voorgesteld. De bezuiniging zorgt ervoor dat er toch speeltoestellen vervangen moeten worden om de veiligheid te garanderen of het aanbod aan speelvoorzieningen verminderen door onveilige toestellen te verwijderen. Op vragen vanuit de kernen waar de speelplekken nog niet zijn aangepakt hebben we eerder geantwoord dat de desbetreffende kernen in 2021 of 2022 aan de orde zijn. Er zal ontevredenheid ontstaan wanneer men hoort dat de speelplekken in deze kernen niet worden verbeterd zoals bij de eerder gerealiseerde kernen wel is gebeurd.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

E-6				
Maatregel: Investering randweg Klundert niet uitvoeren				
Toelichting: In de kadernota en begroting 2020 is ruimte gereserveerd voor aanleg van de randweg Klundert. Uitgegaan is van een investering van €3,5 miljoen en realisatie van de weg in uiterlijk 2021. In de kadernota 2021 is aanvullend €800.000 gevraagd voor grondverwerving (€600.000) en aanpassing van bestaande wegen in de kern Klundert (€200.000). Het volledig schrappen van de investering zou vanaf 2023 een besparing opleveren van €233.000 structureel.				
Besparing: <i>* Inmiddels is duidelijk geworden dat realisatie van de weg uiterlijk in 2021 niet reëel is. Uitgaan van oplevering van de weg in de loop van 2022 betekent een verlaging van de kapitaallasten in 2021 (€113.000) en in 2022 (€102.000). Ook indien besloten wordt om niet in te stemmen met het schrappen van deze investering, ontstaat in de jaren 2021 en 2022 dus een besparing. Deze bedragen zijn meegenomen in de berekening van het totale besparingsbedrag.</i>				
2021	2022	2023	2024	I/S
€113.000*	€102.000*	€233.000	€233.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het doorschuiven van de aanleg betekent dat de overlast van verkeer dat door de kern van Klundert komt langer zal voortduren. Het is van belang de omwonenden en betrokkenen daar goed over te informeren. In het coalitieakkoord 2018-2022 is als doelstelling opgenomen dat de aanleg van de weg in dat tijdvak zal worden gerealiseerd. Daar wordt met afronding in 2022 aan voldaan. Het volledig afzien van de aanleg zal de noodzaak van heldere communicatie en motivering aanzienlijk groter maken. Ook zal dan de ambitie uit het coalitie-akkoord niet gerealiseerd worden.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel niet doorvoeren		

E-7				
Maatregel: Investeringskrediet verbeteren verkeersveiligheid verlagen				
Toelichting: In het coalitie-akkoord 2018-2022 is een investering opgenomen van €1,5 miljoen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid in de gemeente. Van dit bedrag is inmiddels €165.000 ingezet voor de reconstructie van de Hazeldonkse Zandweg in Zevenbergen. Voor het restant van €1.335.000 zijn nog geen concrete plannen op dit moment. Dit is in afwachting van de afronding van het Verkeersveiligheidsplan. Bij de vaststelling van dit plan kan nog rekening worden gehouden met een lager totaalbedrag. Voorgesteld wordt om van het restantbedrag €500.000 te schrappen. In het Verkeersveiligheidsplan zal dan uitgegaan moeten worden van een zo effectief mogelijke inzet van het restant-krediet van €835.000. Als we uitgaan van een verdeling over 2021 en 2022 van resp. €435.000 en €400.000 betekent dit een besparing aan kapitaallasten van ruim €20.000 in 2021 oplopend tot €27.000 in 2024. Het volledig schrappen van de investering zou vanaf 2021 een besparing opleveren van €32.000 in 2021 oplopend tot €72.000 in 2024.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€20.200	€24.500	€27.400	€26.800	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Het schrappen van 1/3 ^e deel van het oorspronkelijke krediet zal wellicht betekenen dat niet alle voorgenomen verbeteringen kunnen worden uitgevoerd. Bij het opstellen van het verkeersveiligheidsplan zullen hierdoor eventueel lastige keuzes gemaakt moeten worden. In hoeverre dit nadelige gevolgen heeft voor de verkeersveiligheid binnen de gemeente is moeilijk te beoordelen, met name ook omdat van het oorspronkelijke bedrag van €1,5 miljoen geen gedetailleerde onderbouwing beschikbaar is.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

E-8				
Maatregel: Aframen budget voor beheer extra fietsroutes				
Toelichting: In het coalitie-akkoord 2018-2022 is een structureel extra budget van €100.000 opgenomen voor beheer van extra fietsroutes. Via een raadsvoorstel van september 2020 is besteding van dit budget aangevraagd voor 2020 en 2021. Voor de jaren daarna is er nog geen concrete bestemming voor deze middelen. Doel van deze middelen is met name het verbeteren van de algemene verkeersveiligheid en die van fietsers in het bijzonder. Het gaat hier dus niet om investeringen in de aanleg van nieuwe fietspaden, maar om maatregelen op de betreffende fietspaden. Voorgesteld wordt dit budget vanaf 2022 volledig af te ramen. Dergelijke kosten moeten onderdeel uitmaken van de reguliere ramingen (i.r.t. eventuele areaaluitbreidingen) en bij nieuwe investeringen moeten eventuele extra (beheers)kosten op dat moment daarbij worden betrokken.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€100.000	€100.000	€100.000	€100.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Schrappen van het budget leidt tot minder beschikbare middelen voor de verkeersveiligheid. Ook kan de ambitie uit het coalitieakkoord niet volledig worden gerealiseerd.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

E-9				
Maatregel: Schrappen budget voor digitaliseren ontheffingen blauwe zones				
Toelichting: In de kadernota 2020 en begroting 2020 is een structureel budget opgevoerd van €27.000 voor het digitaliseren van de ontheffingen blauwe zones die door de gemeente verleend worden Vanaf 2019 tot dit moment worden de ontheffingen handmatig vastgelegd en verleend door medewerkers van het KCC. Van de middelen om dit proces te digitaliseren is tot op heden geen gebruik gemaakt. Het uitvoeren van deze werkzaamheden is ook op te vangen binnen de formatie van team KCC. Dit is mede aanleiding om nu voor te stellen dat dit budget kan vervallen. Mocht besloten worden om de digitalisering hiervan wél door te zetten, dan kan dit mogelijk ruimte opleveren binnen de capaciteit van het team KCC.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€27.000	€27.000	€27.000	€27.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Voor de burgers die het aangaat is de dienstverlening bij de aanvraag en toekenning van deze ontheffingen nu goed geregeld. Het enige nadeel dat kleeft aan het niet digitaal geregistreerd zijn van de ontheffingen is dat het voor de boa's in de praktijk minder snel te controleren is en dat vergunninghouders soms met meerdere fysieke vergunningen achter de voorruit te maken hebben.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

E-10				
Maatregel: Restant-krediet fiets en wandelpadennetwerk (gedeeltelijk) aframen				
Toelichting: In de jaren 2012/2013 en 2017 is totaal €4,4 miljoen beschikbaar gesteld voor aanleg en verbetering van fiets- en wandelpaden. Inmiddels zijn uit deze middelen enkele fietspaden aangelegd waarvoor ook een subsidie van de provincie is ontvangen. Momenteel resteert nog circa €3,8 miljoen aan krediet. Dit bedrag is voor een groot gedeelte gereserveerd voor de aanleg van een fietspad tussen Zevenbergen en dorp Moerdijk. Op dit moment is niet duidelijk in beeld hoe de verdeling van deze €3,8 miljoen is over de nog aan te leggen paden. Tegenover het oorspronkelijke krediet van €4,4 miljoen staat een gelijk bedrag aan dekking in de reserve maatschappelijk nut. Schrappen van een deel van het krediet levert dus geen directe besparing op in de begroting. Wat dit wel oplevert zijn vrijvallende middelen die ingezet kunnen worden voor incidentele uitgaven die voor 2021 en verder gepland staan. Deze uitgaven zijn momenteel aanzienlijk hoger dan de incidentele inkomsten. Voorstel is om van het restant-krediet van €3,8 miljoen nu niets te schrappen, maar de komende periode te benutten om goed in beeld brengen, welke concrete plannen er nog liggen en welke middelen hiervoor nodig zijn. Het resultaat hiervan, namelijk een eventueel vrijvallend bedrag, kan dan meegenomen worden in de jaarrekening 2020 en de besluitvorming hierover.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: Vooralsnog geen.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Nader onderzoeken		

J-1**Maatregel:**

Heroverweging en fasering investeringen Vitale centra

Toelichting:

In het coalitieakkoord 2018-2022 is een bedrag van €5 miljoen opgenomen om te investeren in de centra van een aantal kernen in de gemeente, globaal verdeeld als volgt: Klundert €2 miljoen, Fijnaart €2 miljoen en Willemstad €1 miljoen. De planvorming is voor centrum Klundert het verst gevorderd. Uitgangspunt was dat met de uitvoering in Klundert in 2020 zou worden gestart en met de andere kernen in 2021. Inmiddels is gebleken dat deze planning niet meer haalbaar is.

Voorstel is om de uitvoering van centrum Klundert en kern Fijnaart te starten in 2021 en af te ronden in 2022. Voor deze 2 locaties zijn op dit moment reeds plannen in de maak. Voor Willemstad geldt dat hier op dit moment nog geen plannen voor worden opgesteld. Overweging kan dan ook zijn om de geplande investering voor Willemstad (€1 miljoen) te schrappen. Dit zou uiteindelijk leiden tot onderstaande besparingen.

Het volledig schrappen van de investeringen in vitale centra zou vanaf 2022 een besparing opleveren van €196.000 structureel. Ter indicatie: iedere €1 miljoen aan lagere investeringen leidt tot een jaarlijkse besparing van ca. €40.000.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
€98.000	€116.000	€34.000	€34.000	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

Het doorschuiven van de investeringen zal betekenen dat de vertegenwoordigers van de diverse kernen langer zullen moeten wachten op de realisatie van de in overleg met hen bepaalde maatregelen. Vooral voor Klundert zal dit lastig zijn, omdat de planvorming daar al ver gevorderd is.

Het volledig afzien van de investeringen zal betekenen dat de in het coalitieakkoord uitgesproken ambitie niet wordt waargemaakt.

Wettelijke verplichting? Nee

Collegevoorstel aan raad

Maatregel niet doorvoeren. De voorgenomen investering voor Willemstad wel uitvoeren. De gepresenteerde besparing voor 2023 en 2024 wordt daardoor niet gerealiseerd.

K-2**Maatregel:**

Niet uitvoeren inrichting omgeving Keenesluis

Toelichting:

Bij de vaststelling van de begroting 2019 is een budget van €50.000 beschikbaar gesteld voor het inrichten van de omgeving van de Keenesluis, gelegen tussen Fijnaart en Standdaarbuiten. De Keenesluis is volledig gerestaureerd en de bedoeling is dat de omliggende openbare ruimte ook wordt opgeknapt.

Overweging kan zijn de gewenste aanpassingen niet uit te voeren. De kapitaallasten van circa €4.000 vervallen dan. Echter is inmiddels gebleken dat het budget van €50.000 mogelijk niet toereikend is en er aanvullende middelen nodig zijn om de Keenesluis toeristisch/recreatief te ontsluiten. Dit dient eerst nader te worden onderzocht.

Besparing:

2021	2022	2023	2024	I/S
pm	pm	pm	pm	Structureel

(Maatschappelijke) gevolgen + risico's:

De provincie en het Waterschap hebben investeringen gedaan in de restauratie van de sluis. De gemeente Moerdijk zou hierbij vervolgens de openbare ruimte nog aanpakken. Het schrappen van deze aanpassing betekent het niet nakomen van de toezegging aan collega overheden.

Wettelijke verplichting? Nee

Collegevoorstel aan raad

Maatregel niet doorvoeren

R-1				
Maatregel: Schrappen aanvullende middelen voor ondersteunen burgerinitiatieven (regelarm)				
Toelichting: In het coalitie-akkoord 2018-2022 is €50.000 aan aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor het ondersteunen van burgerinitiatieven (regelarm). In het jaar 2019 is dit budget niet benut. Voor 2020 en verder is het budget gehalveerd tot €25.000, maar ook in 2020 zijn er tot augustus geen uitgaven uit gedaan. Het budget is momenteel nog opgenomen in de stelpost nieuw beleid. Gelet op de geringe inzet van deze middelen wordt voorgesteld de resterende middelen van €25.000 te laten vervallen.				
Besparing:				
2021	2022	2023	2024	I/S
€25.000	€25.000	€25.000	€25.000	Structureel
(Maatschappelijke) gevolgen + risico's: In voorkomende gevallen zal er minder budget beschikbaar zijn voor realisatie van initiatieven van inwoners. De praktijk leert wel dat de initiatieven die voorgelegd worden vaak geen extra middelen vragen omdat dekking uit bestaande budgetten mogelijk is of de meerkosten vallen mee. In de meerjarenbegroting blijft overigens een budget van €45.000 beschikbaar voor kosten die verband houden met inwonersinitiatieven of voor methoden om die te bevorderen. Dit budget is in spoor 1 opgenomen als mogelijke besparingsoptie.				
Wettelijke verplichting?		Nee		
Collegevoorstel aan raad		Maatregel doorvoeren		

Samenvatting keuzemogelijkheden

C-11 Speelruimteplan 2021/2022 €54.600	E-6 Randweg Klundert €233.000	E-7 Investerings verkeersveilig. €26.800	E-8 Budget beheer fietsroutes €100.000
E-9 Digitalisering onthefing blauwe zones €27.000	E-10 Restant krediet fiets-en wandelpaden pm	J-1 Investerings vitale centra €34.000	K-2 Inrichting omgeving Keenesluis pm
R-1 Burgerinitiatieven €25.000			

Legenda

	Maatregel doorvoeren
	Maatregel niet doorvoeren
	In de toekomst verder onderzoeken/uitwerken
	Eventueel aanvullende opties

2.3 Voorgestelde besparingen spoor 2

In dit spoor hebben we alle Mogelijke besparingen van een standpunt voorzien. Het akkoord gaan met de voorstellen van het college (positief geadviseerde “groene” besparingen) leidt uiteindelijk per thema tot onderstaande besparingen. Deze besparingen zijn meegenomen in de berekening van het totaalbedrag voor de sporen 1, 2 en 3 (in de samenvatting van dit keuzedocument).

	Onderdeel	Totaal structurele besparingen			
		2021	2022	2023	2024
C-11	Niet uitvoeren speelruimteplannen 2021 en 2022	-	-	-	-
E-6	Schrappen investering Randweg Klundert	113.000	102.000	-	-
E-7	Investeringskrediet verbeteren verkeersveiligheid verlagen	20.200	24.500	27.400	26.800
E-8	Schrappen budget voor beheer extra fietsroutes	100.000	100.000	100.000	100.000
E-9	Schrappen budget voor digitaliseren ontheffingen blauwe zones	27.000	27.000	27.000	27.000
E-10	Restant-krediet fiets- en wandelpaden gedeeltelijk aframen	pm	pm	pm	pm
J-1	Heroverweging en fasering investeringen vitale centra	98.000	116.000	-	-
K-2	Niet uitvoeren inrichting omgeving Keenesluis	pm	pm	pm	pm
R-1	Schrappen aanvullende middelen voor ondersteunen burgerinitiatieven (regelarm)	25.000	25.000	25.000	25.000
	Totaal	383.200	394.500	179.400	178.800

Spoor 3 Heroverweging en prioritering nieuwe ontwikkelingen en ambities

3.1 Inleiding spoor 3

In de uitkomsten van de kadernota 2021 zijn ook de financiële effecten verwerkt van nieuwe ontwikkelingen en ambities. Een deel van deze nieuwe ontwikkelingen en ambities is tekstueel in het beleidsdeel van de kadernota toegelicht/aangekondigd. De gemeenteraad heeft daarbij geen totaaloverzicht ontvangen. Dit totaaloverzicht is nu opgenomen in paragraaf 3.3.

3.2 Totale mogelijke besparingen spoor 3

Naast de onderwerpen genoemd in spoor 1 en spoor 2 hebben wij met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen en ambities, die financieel verwerkt zijn in de kadernota 2021, uitgebreid stilgestaan bij de vraag of deze allemaal moeten worden doorgezet of dat ook hier zaken konden worden geschrapt, dan wel op dit moment even 'on hold' gezet konden worden.

Uitgangspunt hierbij was wel dat daar waar sprake is van wettelijke eisen deze gewoon opgenomen moeten worden. Ook zijn wij van mening dat het belangrijk is om de ambities die we met elkaar afgesproken hebben in het coalitieakkoord zoveel mogelijk door laten gaan. Bij deze laatste ambities hebben wij wel nadrukkelijk de planning van een aantal voorgenomen investeringen tegen het licht gehouden. Voorkomen moet worden dat onnodig beslag gelegd wordt op begrotingsruimte in een bepaald jaar, terwijl nu al duidelijk is dat de realisatie later zal zijn dan waarmee in eerdere begrotingen en de kadernota rekening is gehouden.

In paragraaf 3.3 is in de kolom 'standpunt college' aangegeven hoe om te gaan met de nieuwe ontwikkelingen en ambities. Onderstaand een samenvatting van die zaken waarvan het college op dit moment van mening is dat deze anders en/of niet opgepakt moeten worden.

De effecten van deze keuzes zijn meegenomen in de berekening van het totaalbedrag voor de sporen 1, 2 en 3 (in de samenvatting van dit document).

	Onderdeel	Totaal structurele besparingen				Totaal incidentele besparingen			
		2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
C-15	Opstellen Omgevingsvisie	-	-	-	-	75.000	75.000	-	-
E-12	Continueren pilot Bravoflex	-	-	-	-	25.000	35.000	-	-
F-6a	Ophogen jaarlijkse dotatie voorziening wegen	100.000	150.000	200.000	200.000	-	-	-	-
F-6b	Ophogen jaarlijkse vervangingsinvesteringen wegen	9.400	26.400	53.600	72.400	-	-	-	-
G-6	Aanpassingen brandveiligheid fase 2	-	-	-	-	175.000	-125.000	-	-
G-7	Heroriëntatie vastgoedportefeuille	-	-	-	-	-	-50.000	-	-
G-8	Scholenontwikkeling Willemstad	-	-	188.300	376.500	-	-	-	-
G-9	Scholenontwikkeling Zevenbergschen Hoek	67.200	134.400	65.900	-	-	-	-	-
G-11	Scholen Klundert	-	-	-	47.800	-	-	-	-
G-12	Toekomstbestendige gymaccommodaties Zvb	-	-	-	-	20.000	20.000	20.000	-
N-15	Uitvoering Sportakkoord en ondersteuning vrijwilligersorganisaties	-	-	-	-	-	-	-	-
O-5	Beschermde wonen dekken uit reserve sociaal domein	-	-	-	-	80.000	-	-	-
S-5	Uitvoering archiefbewerkingsplan	-	-	-	-	-	-	-	-
T-24	Mobiliteitsbudget structureel opvoeren	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000	-	-	-	-
	Totaal	101.600	235.800	432.800	621.700	375.000	-45.000	20.000	-

Merk op dat de besparing die genoemd zijn besparingen zijn ten opzicht van hetgeen in de Kadernota is opgenomen en als zodanig onderdeel is van de primaire begroting. De aanpassingen die nu voorgesteld worden betreffen dus verlaging of schrappen van investeringen/exploitatie-uitgaven en zijn dus minder meerkosten.

3.3 Nieuwe ontwikkelingen en ambities kadernota 2021

Op de volgende pagina's zijn de ontwikkelingen en ambities die in de kadernota 2021 zijn verwerkt terug te vinden. In de kolom 'standpunt college' is aangegeven hoe om te gaan met de nieuwe ontwikkelingen en ambities, waarbij de effecten van deze standpunten zijn samengevat in paragraaf 3.2.

Nieuwe ambities en ontwikkelingen kadernota 2021

Totaaloverzicht Nieuwe ontwikkelingen 2021 e.v.										
Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investing	Jaarlijkse lasten verwerkt in Kadernota				Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
					2021	2022	2023	2024		
A-4	<u>Uitvoering Transitievisie Warmte.</u> In de stelpost nieuw beleid is voor 2020 reeds €100.000 gereserveerd voor het opstellen van de Transitievisie Warmte. Onderdeel van de Transitievisie Warmte is een uitvoeringsagenda. Daarin staat de fasering van concrete plannen per buurt, wijk of kern. De kosten van het opstellen en de concrete uitvoering van het plan zijn nog niet te becijferen. Dat wordt de komende jaren duidelijk. In de periode tot 2050 zal hier structureel budget voor moeten worden geraamd.	Ja, via rijksstelsel Klimaatwet etc.	S	€ -	0	100.000	100.000	100.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren. In kadernota 2022 opnieuw beoordelen.	Vooralsnog geen
B-3	<u>De eerste robuuste Brabantse Klimaatzone.</u> Maatregel H1 WMP (Binnendijs gebied: inzetten voor natuur en landbouw (lokaal)): Het haven- en industrieterrein Moerdijk loopt voorop op het gebied van duurzaamheid. Water speelt daarin een belangrijke rol. Op en in de omgeving van het terrein werken bedrijven (vertegenwoordigd door het havenbedrijf) en (semi)overheden samen aan een gebied waar voor tekort of overschot aan water wordt opgevangen, we minder vervuild of niet bruikbaar water hebben, zuinig omgaan met water en water zo goed mogelijk benutten. In het watermanagementplan staan de ambities van de betrokken partijen verwoord. Met het uitvoeren van de maatregelen realiseren we gezamenlijk de eerste robuuste Brabantse Klimaatzone en maken we een grote sprong vooruit op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie. Uit navraag is gebleken dat dekking uit de reserve ruimtelijke ontwikkeling niet mogelijk is. Hier is geen juridische en financiële basis voor. Dit project is in de structuurvisie en uitvoeringsparagraaf niet opgenomen.	Nee	I	€ 215.000 (eenmalige bijdrage in totale kosten van € 1.340.000)	215.000	0	0	0	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Totale kosten kunnen eventueel hoger uitkomen
B-4	<u>Tijdelijke uitbreiding formatie met 0,5 fte Uitvoering Klimaatprogramma.</u> Het vertrekpunt voor de adaptatiestrategie is de breed gedeelde wens om onze leefomgeving beter bestand te maken tegen weersextremen. In de meerjarenbegroting strategisch geformuleerd als: "We handelen klimaatbestendig bij de (her)inrichting van onze openbare ruimte." Eind 2020 wordt een uitvoeringsprogramma verwacht (inclusief een regionaal bod richting het rijk) ten behoeve van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). De enorme opgaven vragen om verbinding te leggen met de noodzakelijke andere transities van duurzame energievoorziening, voedselproductie, biodiversiteit, circulariteit, mobiliteit en de woningbouwopgave. Opgaven waarin we als gemeente een taak hebben maar zeker ook afhankelijk zijn van strategische partners. Deze partners worden in 2020 betrokken in de lokale en regionale klimaatdialoog om een ieders rol en opgave voor de komende jaren op te tekenen. De uitvoering en de stroomlijning hiervan vragen om gemeentelijke coördinatie zowel intern als extern gericht en vraagt om de inzet van een programmamanager. De uitvoering van de gemeentelijke opgave volgt vooral in de reguliere (her)inrichting van de openbare ruimte. Er is mogelijk een koppeling te maken met de gevraagde formatie uitbreiding t.b.v. de uitvoering van het energieprogramma.	Indirect	I		41.000	41.000	0	0	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren	Niet invullen verhoogt risico dat klimaatdoelen niet worden gehaald

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
C-14	<u>Invoering Omgevingswet.</u> De Omgevingswet zou op 1 januari 2021 in werking treden. Hiertoe heeft de raad op 10 oktober 2019 een implementatieplan vastgesteld waarbij voor de uitvoering van de implementatie een krediet van € 775.000 beschikbaar is gesteld. Inmiddels is door de minister besloten de invoeringsdatum voor de Omgevingswet door te schuiven naar 1 januari 2022. De inschatting nu is dat de uitgestelde invoeringsdatum geen gevolgen heeft voor het beschikbaar gestelde implementatiebudget. De wet is nog altijd in ontwikkeling. Er ontstaat pas in de loop van 2020/2021 meer inzicht in de daadwerkelijke veranderingen en (financiële) gevolgen, zowel ten aanzien van de implementatie als ten aanzien van de transitie en uitvoering van de Omgevingswet. In de kadernota 2022 zullen naast de incidentele effecten ook de structurele financiële gevolgen van de wet opnieuw beoordeeld worden.	ja	I	p.m.	0	0	0	0	In kadernota 2022 opnieuw beoordelen	Vooralsnog geen.
C-15	<u>Opstellen Omgevingsvisie.</u> Ingevolge de (nog in te voeren) Omgevingswet is de gemeente verplicht om in 2024 een omgevingsvisie te hebben. Conform hetgeen staat vermeld in het door de gemeenteraad op 10 oktober 2019 vastgestelde implementatieplan voor de Omgevingswet zal voor het opstellen van de omgevingsvisie een startdocument worden gemaakt. Dit startdocument zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad. In dit document wordt het capaciteitsbeslag opgenomen voor het opstellen van de omgevingsvisie. Hetzelfde geldt voor een begroting voor de benodigde middelen (inhuur extern bureau).	ja	I		175.000	175.000	0	0	Totaal budget taakstellend verlagen naar € 200.000.	Risico dat uit startdocument blijkt dat toch hoger budget nodig is
C-16	<u>Actualiseren archeologiekaart Moerdijk.</u> Van de huidige archeologiekaart zijn geen digitale gegevens beschikbaar. Daarnaast is de kaart moeilijk leesbaar. Dit betekent - naast gebruiksonvriendelijkheid en extra kosten (advies inwinnen van regio-archeoloog) - dat de gegevens niet ingevoerd kunnen worden in het DSO/ Basisregistratie Ondergrond. Dit is per 1-1-2022 een wettelijke vereiste als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarnaast is actualisering en digitalisering van de kaart vereist ingevolge de eis uit het BKL (Besluit Kwaliteit Leefomgeving) dat een archeologische kaart aantoonbare verwachtingswaarden moet schetsen. Gemeenten moeten kunnen aantonen dat voor de archeologische kaart gebruik is gemaakt van actuele bodemkaarten, literatuur en archeologische gegevens.	Ja o.b.v. Erfgoedwet	I		30.000				Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen
E-11a	<u>Afschaling N285.</u> De provincie is bezig met groot onderhoud aan de N285. Onderdeel daarvan is de aanpassing van de kruising bij Langeweg in een rotonde. € 500.000 bijdrage aan rotonde - 2021 (we moeten als gemeente de 2 aantakkingen aan de gemeentelijke wegen betalen). Rtonde blijft in eigendom van de provincie, dus is het een eenmalige bijdrage.	Nee	I		500.000				Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen
E-11b	Aanpassing plein Langeweg; deze aanpassing is noodzakelijk zodat het als plein kan blijven functioneren na aanleg van de rotonde.	Nee	S	€ 250.000		6.875	13.750	13.600	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen
E-11c	Dit betreft de bijdrage voor de aansluiting aan de tweede rotonde	Contractuele afspraak met provincie	I		0	600.000	0	0	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
E-11d	Nadat in 2023 de Noordelijke Randweg Zevenbergen wordt opengesteld, zal de huidige N285 bij Zevenbergen worden overgedragen aan de gemeente. Deze dient dan afgeschaald te worden. Hiervoor is reeds een claim beschikbaar; echter dit is niet afdoende. Eerder was er 1,5 miljoen begroot voor deze afschaling. Inmiddels is hiervan 800.000 euro bestemd voor de rotondes in de Noordelijke Randweg. Er blijft dus nog 700.000 euro over voor de afschaling. Er is ten minste 800.000 nodig om dit op het oorspronkelijk begrote bedrag te krijgen. Later dit jaar (2020) wordt duidelijker hoeveel er daadwerkelijk nodig is.	Contractuele afspraak met provincie	S	€ 1.725.000	0	0	47.438	94.875	In kadernota 2022 opnieuw beoordelen + juistheid bedragen onderzoeken.	Totale kosten kunnen eventueel hoger uitkomen
E-12	<u>Continueren pilot Bravoflex.</u> In december 2020 loopt de huidige pilot af. Het is wenselijk om deze door te laten lopen tot het moment dat de nieuwe OV concessie in gaat (eind 2022). Voor de pilot periode dec 2018 – dec 2020 hebben we als gemeente in totaal ca € 67.000 euro beschikbaar gesteld. Naar verwachting zal dit bedrag voor een volgende periode ongeveer gelijk zijn. Ditmaal wordt het niet door de gemeente aanbesteed, maar verstrekken we een bijdrage aan een andere partij die het aanbesteedt. Gebleken is dat de gemeente per kaartje ruim 13 euro moet bijleggen.	Nee	I		35.000	35.000	0	0	Budget schrappen gelet op de hoge kosten. Voor 2021 is éénmalig nog een budget nodig van € 10.000 voor eventuele overgangsmaatregelen.	Voorziening wordt beëindigd m.i.v. 2021
E-13	<u>Ophoging investeringsbedrag randweg Klundert.</u> Aanvullend op het reeds beschikbare voorbereidingskrediet van € 200.000 is extra budget nodig, met name voor de grondverwerving (2020). Hiervoor wordt uitgegaan van € 600.000. Na aanleg van de randweg zijn aanpassingen nodig aan de wegen binnen de kern, raming hiervoor is € 200.000. Deze bedragen zijn een aanvulling op de investering die al in de stelpost Nieuw beleid is opgenomen van € 3,5 miljoen.	Nee	S	€ 600.000 (2020) € 200.000 (2022) Totale claim komt hiermee op € 4,3 miljoen	33.000	38.140	43.280	42.800	Nieuwe ontwikkeling/ambities doorvoeren. Zie verder het bezuinigingsvoorstel in spoor 2.	Zie opmerkingen spoor 2 voorstelnr. E-6
E-14	<u>Structureel onderzoeksbudget voor verkeer.</u> Momenteel zijn verkeersonderzoeken niet structureel geborgd en vinden zij enkel incidenteel plaats n.a.v. klachten of specifieke verzoeken vanuit burgers/intern. Voor een juist verkeersmanagement en het maken van juiste afwegingen m.b.t. verkeersmaatregelen is structureel onderzoek nodig voor diverse onderwerpen binnen verkeer (datagedreven werken). Daarnaast kunnen we met een vast budget via aanbestedingen en raamcontracten gaan werken (vaak voordeliger) i.p.v. incidentele opdrachten. Het budget van € 30.000 per jaar zal worden ingezet voor verkeerstellingen op intensiteit/snelheid/modaliteit, parkeerdrukmetingen en bordenschouwingen (technische staat e.d.).	Zorgplicht	S		30.000	30.000	30.000	30.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie akkoord.	Geen.
F-4a	<u>Verhoging jaarlijks onderhoudsbudget kunstwerken, bruggen e.d.</u> Er is vanuit inspecties veel achterstallig onderhoud aangetroffen waardoor de veiligheid op bruggen niet gewaarborgd kan blijven worden als we geen forse investeringen doen op korte termijn (zie F-4b). Ook is het zaak levensduurbehoudend onderhoud uit te voeren om kapitaalvernietiging te voorkomen en zo niet nog meer kosten te hoeven maken. Gelet hierop dient het budget voor het jaarlijks onderhoud verhoogd te worden met € 217.765 per jaar.	Zorgplicht	S		217.765	217.765	217.765	217.765	Nieuwe ontwikkeling/ambitie akkoord.	In de kadernota 2022 opnieuw beoordelen in combinatie met beheerplannen wegen en (historische) objecten.
F-4b	<u>Ophogen vervangingsinvesteringen kunstwerken, bruggen e.d.</u> Naast verhoging van het jaarlijkse onderhoudsbudget is ophoging van de jaarlijkse bedragen voor vervangingsinvesteringen noodzakelijk. Dit is gebaseerd op het beheerplan dat in juli 2020 is besproken door de gemeenteraad. De vaststelling is toen uitgesteld in afwachting van de begrotingsuitkomst 2021-2024.	Zorgplicht	S	2021: € 475.000 2022: € 404.000 2023: € 395.000 2024: € 975.000	10.633	28.942	41.891	63.474	Nieuwe ontwikkeling/ambitie akkoord.	In de kadernota 2022 opnieuw beoordelen in combinatie met beheerplannen wegen en (historische) objecten.

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
F-5	<u>Jaarlijks budget voor onderhoud vestingwerken.</u> In 2020 wordt een MJOP opgesteld voor vestingwerken, m.n. bunkers in Willemstad. Momenteel is er geen rekening gehouden met kosten voor dit onderhoud in de voorziening onderhoud gebouwen. Een voorlopige inschatting van de extra kosten is € 75.000 per jaar. Een exact bedrag is pas bekend na het opstellen van het MJOP.	Ja o.b.v. de Erfgoedwet	S		75.000	75.000	75.000	75.000	Nieuwe ontwikkeling/ambities akkoord.	In de kadernota 2022 opnieuw beoordelen in combinatie met beheerplannen wegen en (historische) objecten.
F-6a	<u>Ophogen van de jaarlijkse dotatie in de Voorziening onderhoud wegen.</u> Er is vanuit inspecties veel achterstallig onderhoud aangetroffen waardoor de veiligheid op veel wegen niet gewaarborgd kan blijven worden als we geen forse investeringen doen op korte termijn (zie F-6b). Ook is het zaak levensduurbehoudend onderhoud uit te voeren om kapitaalvernietiging te voorkomen en zo niet nog meer kosten te hoeven maken. Mogelijk is aanpassen van de beeldkwaliteit voor wegen onontkoombaar om de uitvoering financieel haalbaar te krijgen. De volgende bedragen worden nu opgevoerd: Ophoging jaarlijkse dotatie aan de voorziening met € 500.000 in 2021 oplopend naar € 1.000.000 extra in 2023 e.v.	Zorgplicht	S		500.000	750.000	1.000.000	1.000.000	Gevraagde extra dotatie met 20% verlagen in afwachting van opstellen beheerplan (bedragen worden dan resp. € 400.000; € 600.000 en € 800.000).	Gemeente is verantwoordelijk voor veiligheid (zorgplicht). Bedragen kunnen nog anders worden op basis van op te leveren actueel wegenbeleids- en -beheerplan.
F-6b	<u>Ophogen jaarlijkse vervangingsinvesteringen voor wegen.</u> Naast verhoging van de jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening is ophoging van de jaarlijkse kredieten voor vervanging van wegen noodzakelijk. Bijstelling van deze bedragen is mogelijk bij de kadernota 2022, als na uitgevoerde nieuwe inspecties een actueel wegenbeleids- en beheerplan is opgesteld.	Zorgplicht	S	2021: € 1.720.000 2022: € 1.344.000 2023: € 3.655.000 2024: € 3.548.000	47.300	131.560	268.001	361.540	Gevraagde kredieten met 20% verlagen in afwachting van opstellen beheerplan. Jaarlasten worden dan resp. € 38.000; € 105.000; € 216.000 en € 290.000).	Gemeente is verantwoordelijk voor veiligheid (zorgplicht). Bedragen kunnen nog anders worden op basis van op te leveren actueel wegenbeleids- en -beheerplan.
F-7a	<u>Opstellen MJOP en uitvoering onderhoud aan (historische) objecten.</u> In het college is besproken dat er een MJOP dient te komen voor de diverse (historische) objecten in de gemeente. Voorlopig worden hiervoor de volgende bedragen opgevoerd: 2021: kosten opstellen MJOP € 30.000 (zie F-7b) 2021: noodzakelijk onderhoud (historische) objecten € 100.000 (zie F-7b) 2021: krediet voor noodzakelijk levensduurverlengend onderhoud € 250.000 2021 ev: jaarlijkse dotatie aan voorziening voor (groot) onderhoud kademuren/damwanden € 500.000 voorlopig (zie F-7c). Op dit moment is de exacte omvang van het achterstallig onderhoud nog niet bekend. Dit is pas bekend na afronding van het meerjarenplan.	Indirect	S	€ 250.000	0	10.208	20.417	20.167	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren. In de kadernota 2022 opnieuw beoordelen.	Gemeente is verantwoordelijk voor veiligheid (zorgplicht).
F-7b	<u>Kosten opstellen MJOP noodzakelijk achterstallig onderhoud.</u> Voor deze twee zaken is in € 130.000 nodig, te weten € 30.000 voor het MJOP en € 100.000 voor het achterstallig onderhoud.	Indirect	I		130.000				Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Gemeente is verantwoordelijk voor veiligheid (zorgplicht).
F-7c	<u>Jaarlijkse dotatie aan voorziening kademuren/damwanden.</u> Een belangrijk onderdeel van de historische objecten betreft het onderhoud aan kademuren en damwanden. De gemeentelijke zorgplicht in relatie tot de veiligheid speelt hierbij een belangrijke rol. Een voorlopige aanname is dat jaarlijks een bedrag nodig is van € 500.000.	Zorgplicht	S		0	pm	pm	pm	Afronding MJOP afwachten en in kadernota 2022 opnieuw beoordelen.	Gemeente is verantwoordelijk voor veiligheid (zorgplicht).

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
F-8a	<u>Maatregelen i.v.m. essentaksterfte.</u> Essentaksterfte is een schimmelinfectie, die ervoor zorgt dat jonge twijgen afsterven en er verwondingen optreden bij oudere takken. Uiteindelijk zal de boom afsterven. In de gemeente Moerdijk staan ruim 7.645 essen. Dit is bijna 30% van het totale bomenbestand. Inmiddels is bij meer dan de helft van deze bomen essentaksterfte vastgesteld. Gezien de ontwikkeling van deze ziekte, zijn naar verwachting eind 2023 alle essen binnen de gemeentegrenzen geïnfecteerd. Dit betekent niet alleen dat deze bomen de komende jaren extra aandacht en verzorging nodig hebben (zie F-8b), maar dat de bomen de komende jaren fasegewijs worden vervangen. Hierbij is uitgegaan van een vervangingsplan in de komende 10 jaar. Voor de fasegewijze vervanging is in de periode van 2021 t/m 2030 een investering benodigd van € 440.000,- per jaar. Dit bedrag is inclusief voorbereidingskosten. Het totale investeringsbedrag komt daarmee op € 4.400.000.	Zorgplicht	S	€ 4.400.000 verdeeld over 10 jaar	14.300	42.900	71.170	99.440	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Gemeente is verantwoordelijk voor veiligheid (zorgplicht).
F-8b	<u>Ophoging jaarlijks onderhoudsbudget i.v.m. essentaksterfte.</u> Voor de jaarlijkse inspecties en het snoeien van aangetaste bomen is jaarlijks een extra bedrag nodig van € 55.000 in de periode van 2021 t/m 2030. De gemeente heeft als eigenaar en beheerder van de bomen een zorgplicht. Deze wordt normaliter ingevuld door de 3-jaarlijkse VTA-controles. Echter omdat er sprake is van een verhoogd risico op uitbrekende takken geldt tevens dat er een onderzoeksplicht van toepassing is.	Zorgplicht			55.000	55.000	55.000	55.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Gemeente is verantwoordelijk voor veiligheid (zorgplicht).
F-9	<u>Uitbreiding formatie met 2 fte voor beheer kunstwerken, objecten en openbare verlichting.</u> In het afgelopen jaar is uit inspecties gebleken dat het beheer van kunstwerken zoals betonnen en houten bruggen, duikers (watertunnels onder wegen) en kademuren en wanden zeer onder druk staat. Onze huidige capaciteit van civiel technische medewerkers is niet voldoende om aan onze wettelijke zorgplicht te voldoen. Om de veiligheid van onze openbare ruimte te waarborgen en om historische kunstwerken, zoals de kademuren van Willemstad te kunnen blijven onderhouden is inzet nodig van een beheeradviseur en van een toezichthouder op het werk.	Zorgplicht	S		155.000	155.000	155.000	155.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Gemeente is verantwoordelijk voor veiligheid (zorgplicht).
G-5	<u>Onderhoud rijksmonumenten tbv instandhoudingssubsidie.</u> In 2016 is instandhoudingssubsidie (BRIM) aangevraagd voor het onderhouden van een aantal rijksmonumenten. Deze rijksmonumenten betreffen zowel vastgoedobjecten (bv. Mauritshuis, forten, e.d.) als objecten (bv. sluizen, vestingmuur, e.d.). Een deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd binnen een project (bv. Stadhuis Klundert en theater de Schuur). Bij de kadernota 2020 is voor de instandhouding van de overige (vastgoed)objecten een begroot bedrag van € 634.000 geclaimd. Deze kosten worden voor een deel gedekt worden uit een toegekende subsidie (€ 149.000) en uit de voorziening gebouwen (€ 26.000). Het resterende bedrag van € 459.000 is opgenomen in de stelpost Nieuw beleid. Gezien de onderhoudsstaat van met name de 'stenen poppen' in Klundert is het de verwachting dat aanvullend een bedrag nodig is van € 100.000.	Ja, instandhoudingsplicht o.b.v. de Erfgoedwet	I		100.000	0	0	0	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Totale kosten kunnen eventueel hoger uitkomen
G-6	<u>Aanpassingen brandveiligheid fase 2.</u> In 2019 en 2020 zijn/worden de gemeentelijke gebouwen uit het project fase 2 geïnspecteerd op brandveiligheid. Voor de bouwkundige aanpassingen die noodzakelijk zijn n.a.v. deze rapportages zijn extra (eenmalige) middelen nodig.	Ja	I		300.000	0	0	0	Bedrag kan verlaagd worden naar € 250.000 verdeeld over de jaren 2021 en 2022.	Geen

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
G-7	Heroriëntatie vastgoedportefeuille (MFC's en zwembaden) Er komen op dit moment een aantal ontwikkelingen samen die aanleiding geven om de omvangrijke vastgoedportefeuille van de gemeente goed tegen het licht te houden. Deze ontwikkelingen zijn: 1) Financiële consequenties 2) Opvallend veel objecten ten opzichte van omvang gemeente 3) Bezit van vastgoed is geen kerntaak van de gemeente 4) Wettelijke eisen worden strenger 5) Marktwerving De actie zal zich uitsluitend richten op de duurdere objecten binnen de portefeuille, te weten de mfc's en de zwembaden. Het benodigde budget is hierop aangepast,	Nee	I	€ 250.000	150.000	100.000	0	0	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Heeft alleen zin in combinatie met het uitgangspunt vooraf dat ingrijpende keuzes in de omvang van de portefeuille niet uit de weg worden gegaan.
G-8	Scholenontwikkeling Willemstad. Nieuwbouw basisschool Willem de Zwijger: € 1.947.488 Nieuwbouw basisschool De Singel: € 2.144.648 Nieuwbouw gymzaal incl. inrichting: € 1.228.196 Subtotaal € 5.320.332 Voetbal incl. kantine opslag etc: € 1.899.369 (excl. eventuele bijdrage voetbal) Nieuwbouw gemeenschapshuis: € 1.481.354 (o.g.v m2 Ankerkuil) Kinderopvang (ivm kostendekkende verhuur): € 0 Totaal € 8.701.055 = € 8.700.000 (afgerond). Deze kosten zijn gebaseerd op de variant waarvoor de gemeenteraad zijn voorkeur heeft uitgesproken. Geen rekening is gehouden met aanpassingen in infrastructuur openbare ruimte, afboeking boekwaarden huidige schoolgebouwen en gymzaal alsmede kosten voor de aanleg van extra parkeergelegenheid voor jachthavengebruikers en als overloopgebied. Geen rekening is gehouden met eventuele opbrengsten van de vrijkomende locaties van de twee scholen en de gymzaal. De locatie van het gemeenschapshuis Irene is niet van de gemeente.	Algemene wettelijke verantw.heid voor huisvesting onderwijs	S	€ 8.700.000	0	0	188.270	376.540	Investering doorschuiven naar 2025 gelet op de huidige planning. In de kadernota 2022 de gekozen variant heroverwegen. Gevolg is dat kapitaallasten komen te vervallen.	Vooralsnog geen.
G-9	Scholenontwikkeling Zevenbergschen Hoek. Nieuwbouw basisschool De Hoeksteen: € 1.879.186 Nieuwbouw gemeenschapshuis: € 1.481.354 (ogv m2 Ankerkuil) Kinderopvang (ivm kostendekkende verhuur): € 0 Totaal € 3.360.540 = € 3.361.000 (afgerond) Deze bedragen zijn gebaseerd op de variant waarvoor de gemeenteraad zijn voorkeur heeft uitgesproken. De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van het Startdocument aangegeven het benodigde bedrag 'op te willen plussen' omwille van het creëren van een ontmoetingscentrum met meerwaarde voor de kern (historisch erfgoed). Geen rekening is gehouden met aanpassingen in infrastructuur openbare ruimte, afboeking boekwaarden huidige schoolgebouw en gemeenschapshuis en eventuele tijdelijke voorzieningen tijdens de bouw in verband met nieuwbouw op huidige locatie(s).	Algemene wettelijke verantw.heid voor huisvesting onderwijs	S	€ 3.361.000	67.200	134.400	133.140	131.880	Investering doorschuiven naar 2023 gelet op de huidige planning. In de kadernota 2022 de gekozen variant heroverwegen. Gevolg is dat de kapitaallasten pas voor het eerst in 2023 ontstaan.	De inwoners van Zevenb.Hoek zullen langer moeten wachten op nieuwe voorzieningen.

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
G-10	Scholen Fijnaart. College en raad hebben besloten deze ontwikkeling als project op te pakken. Op dit moment zijn we hiervoor personeel aan het werven (o.a. de projectleider). De vervolgstap is het opstellen van een startdocument. Daarin zullen de eerste contouren van de financiële en personele consequenties geschetst worden. Verwacht wordt dat het startdocument voorjaar 2021 aan de gemeenteraad kan worden aangeboden. Veel scherper zicht op de financiën ontstaat bij de vaststelling van de projectexploitatie aan het eind van de initiatieffase. Wij verwachten dat niet eerder dan najaar 2022. Uitvoering (en dus effectueren van het grootste deel van de kosten) niet eerder dan 2024/2025. De berekening voor de nieuwbouw van de 3 basisscholen in Fijnaart is als volgt: - basisschool Kennedy: € 2.323.365,81 - basisschool Juliana: € 2.993.208,61 - basisschool De Springplank: € 1.831.404,07 + Totaal € 7.147.978,40 = € 7.150.000 N.B.: Geen rekening is gehouden met eventuele grondverwerving, aanpassingen in infrastructuur openbare ruimte, afboeking boekwaarden huidige 3 schoolgebouwen. Geen rekening is gehouden met eventuele opbrengsten vrijkomende locaties 3 scholen.	Algemene wettelijke verantw.heid voor huisvesting onderwijs	S	€ 7.150.000	0	0	0	0	Geen rekening gehouden met investering na begrotingsperiode 2021-2024. In kadernota 2022 opnieuw beoordelen.	Vooralsnog geen
G-11	Scholen Klundert. College en raad hebben besloten deze ontwikkeling als project op te pakken. Op dit moment zijn we daarvoor personeel aan het werven (oa de projectleider). Wanneer dat is gelukt, dan is de eerste stap het maken van een startdocument. Daarin zullen de eerste contouren bv van de financiële/ en personele consequenties scherper worden. Verwacht wordt dat het startdocument voor jaar 2021 aan de gemeenteraad kan worden aangeboden. Veel scherper zicht op de financiën ontstaat bij de vaststelling van de projectexploitatie aan het eind van de initiatieffase. Wij verwachten dat niet eerder dan najaar 2022. Uitvoering (en dus effectueren van het grootste deel van de kosten) niet eerder dan 2024/2025. De berekening voor de nieuwbouw van de 4 basisscholen in Klundert is als volgt: - basisschool De Rietvest: € 2.390.374,48 - basisschool Het Bastion: € 2.499.350,52 - basisschool De Molenvliet: € 1.712.334,66 - basisschool De Cocon: € 1.301.700,77 + Totaal € 7.903.760,20 = € 7.904.000 (afgerond). N.B.: Geen rekening is gehouden met eventuele grondverwerving, aanpassingen in infrastructuur openbare ruimte, afboeking boekwaarden huidige 4 schoolgebouwen. Geen rekening is gehouden met eventuele opbrengsten vrijkomende locaties 4 scholen.	Algemene wettelijke verantw.heid voor huisvesting onderwijs	S	€ 7.904.000	0	0	0	47.820	Mogelijke investeringen doorschuiven naar 2025. In kadernota 2022 opnieuw beoordelen.	Vooralsnog geen.

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
G-12	<u>Toekomstbestendige gymaccommodaties Zevenbergen.</u> De eigenaar/uitbater van de Borgh heeft per 1-10-2020 de gebruiksovereenkomst voor de gymzaal met de gemeente opgezegd. Er zijn aanzienlijke vervangingsinvesteringen te verwachten. De eigenaar van de Borgh kan deze investeringen niet financieren vanuit de exploitatie van de sporthal en gymzaal. De gemeente is verplicht om voldoende gymaccommodaties beschikbaar te stellen voor het basis- en voortgezet onderwijs in nabijheid van de onderwijsinstelling. Nu de overeenkomst voor gymzaal De Borgh is opgezegd wordt gezocht naar een tijdelijke oplossing per 1 oktober 2020 (bijv. nieuwe afspraken voor tijdelijke voorzetting gebruik De Borgh of uitwijken naar andere accommodaties) tot het moment dat een alternatief is gerealiseerd. In 2020 worden verschillende scenario's in beeld gebracht met als doel een structurele oplossing met voldoende gymaccommodaties voor de scholen in de kern Zevenbergen. Voor de structurele oplossing (renovatie dan wel nieuwbouw) is een aanzienlijke investering te verwachten. Berekening voor vervangende nieuwbouw De Borgh en gymzaal Droge Mark (eigenaar gemeente) en gymzaal Lindonk (particuliere eigenaar): - De Borgh 2 ruimten + 2x inventaris: € 2.518.570,30 - 2 x gymzaal Droge Mark + Lindonk, incl. 2x inventaris: € 2.456.390,40 Totaal: € 4.974.960,70 = € 4.975.000 (afgerond). Voor de jaren 2021 tot en met 2023 is rekening gehouden met kosten van overbrugging tot aan de realisatie van vervangende accommodaties. Vanaf 2024 zijn de kapitaallasten van de nieuwbouw geraamd o.b.v. de hiervoor genoemde investeringsbedragen. In de komende periode zullen echter meerdere scenario's worden onderzocht.	Algemene wettelijke verantw.heid voor huisvesting onderwijs	I/S	€ 4.975.000 (vanaf 2024)	50.000	50.000	50.000	99.500	Tijdelijk budget voor overbruggingsperiode in de jaren 2021 t/m 2023 verlagen tot € 30.000 per jaar. Dit betreft een incidenteel budget.	Jaarlijkse kosten 2021-2023 kunnen tegenvallen.
G-13	<u>MFA D'Ouwe School Noordhoek.</u> Het multifunctioneel gebouw D'Ouwe School is zodanig verouderd dat ingrijpend onderhoud noodzakelijk is. De grond is eigendom van gemeente, maar het gebouw is in eigendom bij Woonkwartier. Woonkwartier heeft de exploitatie bij een lokale horecaondernemer weggelegd. De gemeente huurt het gebouw van Woonkwartier. De basisschool en IKC maken gebruik van ruimtes binnen het multifunctioneel gebouw. De kosten voor de investering van de renovatie/vernieuwbouw worden geschat op € 1.427.000. Deze kosten worden door Woonkwartier voor haar rekening genomen. Voor de gemeente zal dit worden omgezet in een jaarlijkse huursom. Deze wordt ingeschat op € 71.350 per jaar.	Nee	S		71.350	71.350	71.350	71.350	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Jaarlijkse huursom kan hoger uitkomen.
J-2	<u>Vernieuwen vlonders Klundert.</u> De Vlonders in Klundert hebben noodzakelijk onderhoud nodig. Als noodmaatregel zijn er betonplex platen over het verrotte houtwerk geplaatst. Deze worden glad en er blijft water op staan. Ook is onduidelijk of deze voldoende dragend vermogen hebben. Het vervangen van de houten dekken aan de vlonders in Klundert wordt geraamd op € 350.000. Uitgangspunt is dat de betonnen dragende constructie nog voldoet. Kademuren worden niet meegenomen (ook niet rondom de vlonders). Structurele onderhoudslasten worden meegenomen in het nog uit te werken voorstel voor objecten openbare ruimte.	Nee	S	€ 350.000					Kosten meenemen in plan Vitaal Centrum Klundert en dekken uit de gereserveerde middelen voor vitale centra	Vooralsnog geen.

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
K-3	<u>Uitvoering inrichtingsplannen Bastion Groningen en Stenen Poppen.</u> In de visie verdedigingswerken die in 2018 is vastgesteld door de gemeenteraad is een uitvoeringsplan opgenomen. Onderstaande voorgestelde ontwikkelingen vloeien hieruit voort. De kosten zijn geraamd op: Bastion Groningen Willemstad € 250.000 Stenen Poppen Klundert € 220.000 (in deze bedragen zijn kosten verwerkt voor het aantrekken van tijdelijke externe projectleider). Met name vanwege financiële redenen is besloten alleen te starten met het inrichtingsplan Stenen Poppen. De provincie heeft € 10.000 toegezegd voor inrichting en beleving van de Stenen Poppen vanuit de subsidie Zuiderwaterlinie. Inmiddels loopt het verzoek de cofinanciering te verhogen tot €110.000 waarvan bij de voorbespreking is aangegeven dat het een goede kans van slagen heeft. Een en ander betreft cofinanciering; indien de plannen niet doorgaan kan geen beroep gedaan worden op de subsidies. N.b.: als gevolg van inflatiecorrectie wordt in het raadsvoorstel van 24 september een krediet gevraagd van € 235.000, jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2022 zijn € 8.125.	Ged.	S	€ 220.000 (-/- subsidie provincie van max. € 110.000)	3.575	7.150	7.150	7.150	Akkoord met uitvoering inrichtingsplan Stenen Poppen. (raadsvoorstel 24 sept.)	Kosten kunnen hoger uitkomen
L-1	<u>Integrale aanpak arbeidsmigratie.</u> Landelijk, provinciaal en regionaal is sprake van een sterke groei van het aantal arbeidsmigranten en een groot tekort aan huisvestingsplekken. Er wordt een verdere groei verwacht, mede door de komst van LPM. Momenteel heeft de gemeente geen actueel en integraal beleid op dit thema. Conform de afspraken in de beleidsbegroting wordt in 2020 een integrale aanpak ontwikkeld, waarbij de invalshoeken Economie, Wonen en Sociaal centraal staan. De huidige begroting voorziet niet in budget voor de uitvoering van de aanpak (personele capaciteit en werkbudget).	Nee	I		75.000	75.000			Akkoord (raadsvoorstel 24 sept.)	Geen
M-6	<u>Ophoging budget aanpassing brandweerkazernes.</u> Voor 2021 is een aanpassing van de diverse brandweerkazernes aan de Arbeidsomstandighedenwet en de beleidslijn veilig- en gezond werken voorzien. In het bedrag van € 340.000 euro voor 2021 (claim op de algemene reserve) waren een constructieve aanpassing van de kazerne Zevenbergen en de kosten van bouwbegeleiding nog niet meegenomen. Hiermee stijgt het extra budget voor onderhoud en aanpassing kazernes met € 110.000 naar € 450.000 voor 2021 (incidenteel).	Ja	I		110.000				Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen
M-7	<u>Verbeteren bluswatervoorziening en bereikbaarheid bedrijventerrein Dintelmond.</u> Bij het opnieuw in beeld brengen van de (externe veiligheids-) risico's binnen bedrijventerrein Dintelmond is gebleken dat de bluswatervoorziening en bereikbaarheid voor de brandweer in het gebied dienen te worden verbeterd. Hiervoor is in 2021 (2e helft) een eenmalige investering van 60.000 euro vereist.	Regionale richtlijn bluswater-voorziening	S	€ 60.000	1.650	3.300	3.300	3.300	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen
M-8	<u>Aanpak georganiseerde criminaliteit & cybercrime.</u> De gemeenteraad heeft in het meerjarenbeleidsprogramma aangegeven georganiseerde criminaliteit aan te willen pakken. Georganiseerde criminaliteit en de aanpak ervan zijn de afgelopen jaren steeds belangrijker geworden binnen de gemeente, echter is hier nooit echt rekening mee gehouden binnen de begroting en de capaciteitsraming van de veiligheidsstaf. Om met ingang van de 2e helft van 2020 hier meer werk van te maken, willen we o.a. de volgende activiteiten gaan uitvoeren: • Aanschaf + hosting analysetool • Uitbreiding ondersteuningsuren veiligheidsstaf om analysecapaciteit vrij te maken. • Bijdrage aan een gebiedsboa Zeehaven + ondermijning • Bijdrage aan gebiedsgericht toezicht OMWB zeehaven + ondermijning Met een jaarlijks extra budget van € 20.000 kunnen deze extra taken worden uitgevoerd.	Gedeeltelijk	S		20.000	20.000	20.000	20.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
M-9	<u>Ophogen krediet nieuwe brandweerkazerne Willemstad.</u> Voor de realisatie van een nieuwe brandweerkazerne in Willemstad wordt een bijstelling van het krediet voorzien van € 100.000 voor grondverwerving. De kapitaallasten stijgen hiermee met ingang van 2022 (realisatie kazerne verwacht) met € 2.500. In de huidige raming stelt post Nieuw beleid is uitgegaan van realisatie in 2020, de lasten in 2020 en 2021 kunnen vervallen.	Nee	S	€ 100.000		1.500	1.500	1.500	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Vooralsnog geen
N-15	<u>Uitvoering Sportakkoord en ondersteuning vrijwilligersorganisaties.</u> Op 19 februari hebben sportaanbieders, partners, inwoners en de gemeente Moerdijk een Sportakkoord gesloten. In het Sportakkoord staat 'samen-werken' centraal. Daarnaast zijn de thema's sport en bewegen voor iedereen, duurzame sportinfrastructuur, het hebben en houden van vitale sportaanbieders en Veilig en gezond centraal. Vanuit het Rijk is er een aanjaagbudget van € 20.000 voor 2020 (reeds in begroting 2020 opgenomen) en € 20.000 voor 2021 beschikbaar. In 2020 worden de plannen uit het Sportakkoord verder uitgewerkt. Gezien de doelen is het budget vanuit het Rijk in 2021 niet toereikend en wordt een aanvullend budget van € 30.000 gevraagd. Dit aanvullende budget is ook nodig om de kwaliteit van onze verenigingen te verhogen (aanbod, bestuurlijk kader en vrijwilligers), niet alleen op het gebied van sport maar ook op het gebied van cultuur, welzijn enz. Aan de 5 werkgroepen is een aanjaagbudget toegezegd van € 6.000 per werkgroep.	Nee	I		30.000				Geen extra middelen boven rijksbijdrage inzetten (€ 30.000 schrappen). Uitvoering Sportakkoord bekostigen vanuit bestaande budgetten voor sport.	Toezeggingen aan verenigingen worden niet nagekomen.
N-16	<u>Uitvoering Wet inburgering.</u> De (nieuwe) wet inburgering wordt in 2021 van kracht. De regie op inburgering komt bij de gemeente te liggen. Er is onderzoek gedaan naar de verwachte structurele uitvoeringskosten van de uitvoering van de nieuwe wet inburgering. Het gaat om zowel personele als materiële kosten. Deze structurele uitvoeringskosten worden landelijk geraamd op 103,2 miljoen. Hierin is geen rekening gehouden met bijvoorbeeld de kosten van flankerend beleid, de inverteertheitskosten en de kosten van meer dienstverlening dan minimaal nodig is om de wet uit te voeren. Tegenover de (extra) kosten voor de uitvoering van de wet staat een (extra) rijksbijdrage. De verwachting is nu dat deze bijdrage kostendekkend zal zijn.	Ja	S		0	0	0	0	Nieuwe ontwikkelingen/ambities doorvoeren.	Risico dat de rijksbijdrage toch niet kostendekkend blijkt te zijn.
O-5	<u>Beschermd wonen.</u> Vanaf 2021 worden alle gemeenten in Nederland wettelijk verantwoordelijk voor beschermd wonen en worden de centrumregio's opgeheven. In de regio Breda zullen we dan met 10 gemeenten beschermd wonen moeten organiseren en bekostigen. In 2020 is er al een tekort op beschermd wonen. De bestuurders hebben uitgesproken hiervoor samen verantwoordelijk te willen zijn. In 2020 heeft Breda het mandaat om beschermd wonen voor de centrumregio uit te voeren. Vanaf 2021 zijn we ook wettelijk verantwoordelijk en wordt het tekort omgeslagen op alle gemeenten uit de voorheen centrumregio Breda. Moerdijk betaalt op basis van de verdeelsleutel op inwoners die in de regio Breda gehanteerd wordt 8,1 % van de kosten. Er wordt een tekort verwacht tussen de 900.000 en 1.000.000 euro. 8,1 % daarvan is een doorbelasting van maximaal € 80.000. Vanaf 2022 wordt in een periode van 10 jaar het beschermd wonen budget overgeheveld van de centrumgemeenten naar de regiogemeenten en komen er afspraken over de financiële (risico)verdeling en dus over de verdeling van tekorten / overschotten. Uitgangspunt nu is dat deze methode dan kostendekkend zal zijn. Vandaar dat deze ontwikkeling alleen voor 2020 en 2021 wordt aangemeld.	Ja	I		80.000				Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren. Bekostigen vanuit reserve sociaal domein.	Risico dat de nieuwe financieringswijze toch niet kostendekkend blijkt te zijn

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
O-6a	<u>Uitbreiding aantal jeugdprofessionals.</u> In april 2018 heeft de raad ingestemd met continuering van de tijdelijke uitbreiding van de jeugdprofessionals en hiertoe een bedrag beschikbaar gesteld vanuit de reserve sociaal domein. De inzet van de tijdelijke middelen op uitbreiding van het team jeugdprofessionals heeft o.a. als resultaat dat wachtlijsten zijn weggewerkt, het team complexe veiligheidscasuïstiek op sterkte is en outreachend en in samenwerking met de veiligheidsketen werkt. Er wordt meer ingezet op begeleiding door jeugdprofessionals (vanaf 4e kwartaal 2019 een stijgende lijn) en het aanbod preventie is uitgebreid. Om deze ontwikkeling verder vorm te geven hebben wij structureel extra ruimte nodig. De ingezette middelen vanuit het transformatiefonds worden inderdiend en werkzaamheden vloeien terug in de reguliere formatie. De formatie jeugdprofessionals wordt uitgebreid van structureel 11,4 fte in 2020 naar 13,5 fte in 2021 e.v. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 175.500. Hieraan wordt toegevoegd een bedrag van € 11.000 voor het structureel uitbreiden van de uren voor jongerenwerk van 5 naar 10 uur per week.	Nee	S		70.000	186.500	186.500	186.500	Akkoord onder de voorwaarde dat het budget voor jeugdzorg met eenzelfde bedrag wordt gekort, o.b.v. het uitgangspunt dat de inzet van extra jeugdprofessionals zal leiden tot een besparing op duurdere zorgtrajecten.	Geen
O-6b	<u>Besparing op duurdere jeugdzorg door inzet 2 extra jeugdprofessionals.</u> Gebaseerd op het uitgangspunt dat de inzet van extra jeugdprofessionals zal leiden tot minder doorverwijzingen naar de duurdere jeugdzorg.		S		-70.000	-186.500	-186.500	-186.500	zie O-6a	Risico dat de besparing lager uitkomt dan de meerkosten
O-7	<u>Tijdelijke uitbreiding team MO met 2 fte basisconsulenten Wmo.</u> Deze functies zijn voor 2019 en 2020 incidenteel ingevuld ten laste van de reserve sociaal domein. Voorstel is om dit met 2 jaar te verlengen ten laste van de reserve sociaal domein.	Nee	I		130.000	130.000			Nieuwe ontwikkeling/ambitie akkoord.	Risico dat uiteindelijk structurele invulling noodzakelijk is. Dekking is dan niet meer mogelijk t.l.v. de reserve sociaal domein.
O-8	<u>Tijdelijke uitbreiding team MO met 0,5 fte procesondersteuner Wmo.</u> Incidenteel voor 2 jaar 0,5 procesondersteuner Wmo (€ 28.500) ten laste van de reserve sociaal domein.	Nee	I		28.500	28.500			Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Risico dat uiteindelijk structurele invulling noodzakelijk is. Dekking is dan niet meer mogelijk t.l.v. de reserve sociaal domein.
O-9	<u>Uitbreiding formatie team MO met 2 fte consulent Wmo (1 basis & 1 allround).</u> Deze functies zijn in 2019 en 2020 incidenteel ingevuld ten laste van de reserve sociaal domein. Voorstel is nu om deze structureel te maken.	Nee	S		139.000	139.000	139.000	139.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
O-10	<u>Uitbreiding formatie team Jeugd met 1 fte procesondersteuner.</u> Vanuit tijdelijke middelen is in 2018 ingezet op het verstevigen van de backoffice van team jeugd met een bureaudienst. Er was sprake van onverklaarbare tekorten en onjuiste data, waardoor sturingsinformatie ontbrak. Het team had behoefte aan een verbeterslag op het gebied van registratie en proces, administratief en inhoudelijke kennis over de verwerking van arrangementen en uitwerken van opschoonacties. Deze functie heeft zich de afgelopen twee jaar ontwikkeld als essentiële ondersteuning voor team jeugd. De procesondersteuner zorgt ervoor dat processen beter passend zijn ingericht, hierdoor heeft de backoffice minder uren nodig en wordt vervuiling van het registratiesysteem en dashboard voorkomen. Jeugdprofessionals worden ondersteund in het goed doorlopen van het registratieproces en de interne controle is op orde. Tevens zijn er door inzet van de procesondersteuner veel minder uren op coördinatie nodig is. Het team heeft hiermee de juiste functie/werkzaamheden op de juiste plaats belegd met een grote efficiëntie slag als resultaat. Deze procesondersteuner wordt momenteel betaald uit tijdelijke middelen en de wens is om dit structureel op te nemen in de formatie.	Nee	S		74.000	74.000	74.000	74.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen
S-5	<u>Uitvoering archiefbewerkingsplan.</u> In de archiefkelder van gemeente Moerdijk zijn vanaf 1997 tal van archiefbescheiden ondergebracht in het semi-statische archief. De processen en projecten zijn afgerond en de archiefstukken worden bewaard totdat zij overgebracht kunnen worden naar de archiefbewaarplaats van het West-Brabants Archief (WBA) of totdat zij vernietigd moeten worden. De gemeente is verplicht de te bewaren archiefbescheiden over te brengen naar haar archiefbewaarplaats waar de documenten toegankelijk worden voor het publiek. Dit moet gebeuren binnen 20 (tot 30) jaar na het afsluiten van het dossier. Voorafgaand aan de overbrenging naar de archiefbewaarplaats dienen de dossiers 'geschoond' te worden. Hieraan wordt planmatig gewerkt volgens een archiefbewerkingsplan. De datum waarop het archief overgebracht moet zijn naar het WBA is nog niet bepaald, maar gebeurt in overleg met de archiefinspectie. Sommige archiefstukken kunnen op papier worden overgebracht. Archiefbescheiden zoals bouwvergunningen en omgevingsvergunningen worden na opschoning gedigitaliseerd, hetgeen de effectiviteit en efficiency van de bedrijfsvoering en dienstverlening van de gemeente en onze ketenpartners (BWB, OMWB, Veiligheidsregio) ten goede komt. Ook draagt dit bij aan een betere (digitale) dienstverlening van het WBA. Met de komst van de Omgevingswet (2021) zullen deze stukken uiteindelijk digitaal aangeboden moeten kunnen worden via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) aan onze burgers en bedrijven. Met het digitaal maken van deze dossiers van na 1997 tot nu is naar schatting € 300.000 gemoeid.	Ja	I		100.000	100.000	100.000		Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Vooralsnog geen.
S-6a	<u>Deelname Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI).</u> Cyberdreiging, zoals hackpogingen of ransomware, neemt de afgelopen jaren explosief toe. Om de digitale weerbaarheid bij gemeenten te verhogen, is meer inzage noodzakelijk in wat er allemaal precies gebeurt in onze ICT omgeving. In het kader van samenwerking tussen gemeenten en kostenbesparing heeft gemeente Moerdijk in 2018 ingeschreven op VNG EU-aanbesteding GGI-Veilig (Gemeenschappelijke Gemeentelijke Infrastructuur). Door gebruik te maken van deze dienstverlening ontstaat inzicht in verschillende gebeurtenissen in onze ICT omgeving en de verbanden hier tussen. Een team van externe specialisten kan hiermee de gemeente proactief waarschuwen en adviseren bij vreemde of verdachte situaties, welke in het ergste geval kunnen leiden tot beveiligingsincidenten. Uitgangspunt hierbij is het principe "Voorkomen is beter dan genezen".	Ja, obv AVG + BIO	I		50.000				Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen
S-6b	<u>Deelname GGI: jaarlijkse abonnementskosten.</u>	Ja o.b.v. AVG + BIO	S		15.000	15.000	15.000	15.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
S-7	<u>Extra structureel budget voor informatiebeveiliging o.b.v. BIO.</u> We werken steeds meer digitaal en delen en gebruiken steeds meer (privacy/gevoelige) gegevens. Het strategisch belang van adequate bescherming van data en informatie-uitwisseling wordt alleen maar hoger. Als overheid zijn we steeds vaker het doel van gerichte cyberaanvallen. We moeten onze digitale weerbaarheid versterken. Informatieveiligheid is geen doel op zich, maar is heden ten dage wel randvoorwaardelijk voor het uitvoeren van onze (digitale) werkzaamheden. De AVG vraagt in het kader van privacy om een hoger en professioneler informatieveiligheidsniveau. Op 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO is het verplichtend basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen). Dit alles vraagt om een continue verbetering- en aanpassingsvermogen om de (interne en externe) informatieveiligheidsrisico's op een professioneel niveau te krijgen en te houden. Denk hierbij aan organisatorische- en technische maatregelen, naast het uitvoeren van risicoanalyses en audits en pentesten. Het structureel cyclisch verbeteren van informatieveiligheid/ digitale weerbaarheid vanuit een onafhankelijke organisatiebrede aanpak is hierin cruciaal.	Ja (AVG + BIO)	S		37.500	37.500	37.500	37.500	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen.
S-8	<u>Vervanging telefooncentrale vanaf 2022 (GT Connect).</u> Moerdijk (en alle overige deelnemers van ICTWBW) heeft deelgenomen aan een bindende aanbesteding die is uitgeschreven door de VNG. Op basis hiervan zijn we verplicht om een overeenkomst aan te gaan met de firma Atos die deze aanbesteding gewonnen heeft. De bedragen zijn opgenomen op basis van een calculatie gemaakt door een externe projectleider die is ingehuurd door de samenwerkingspartners van ICTWBW. De exacte kosten kunnen pas in beeld worden gebracht na de contractbesprekingen met de leverancier die de VNG aanbesteding heeft gewonnen (Atos). Voorlopig wordt uitgegaan van de volgende bedragen: Een eenmalige investering van € 200.000 af te schrijven in 5 jaar; de kapitaallast bedraagt € 45.000; Jaarlijkse abonnementskosten € 55.000. Dit zijn de maximale kosten. Omdat over de precieze opties en keuzes nog veel onduidelijk is wordt voorlopig uitgegaan van € 70.000 minus de huidige kosten van € 17.000 is € 53.000 per jaar structureel.	Nee	S		53.000	53.000	53.000	53.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren. In de kadernota 2022 opnieuw beoordelen (nagaan goedkopere opties)	Geen
T-21	<u>Rechtmatigheidsverklaring vanaf 2021.</u> Vanaf 2021 zal het college van B&W zelf de rechtmatigheidsverklaring bij de jaarrekening moeten gaan afgeven. De accountant zal deze vervolgens in de controle beoordelen. Het is van belang de organisatie hier tijdig en adequaat op voor te bereiden. Invoering zal extra vragen van met name Financiën en Concerntoelichting, maar ook van de teams. Inschatting 1 fte voor 1 jaar betreft totaal voor de gehele organisatie ten behoeve van projectmatige aanpak en ondersteuning.	Ja	I		0	0	0	0	Geen extra middelen beschikbaarstellen. Taak binnen de huidige capaciteit opvangen.	Risico dat in eerste jaar nog niet volledig aan de eisen kan worden voldaan.

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
T-22	<u>Tijdelijke uitbreiding formatie P&O met 0,5 fte medewerker WKR (werkkostenregeling).</u> De gemeente is verantwoordelijk voor een juiste verwerking van personeel-gerelateerde uitgaven in de financiële administratie. Een juiste verwerking kan betekenen dat de jaarlijkse WKR-heffing zo laag mogelijk blijft en dat boetes van de belastingdienst worden voorkomen. Een boete kan oplopen tot € 80.000 per overtreding. In 2019 is een handboek WKR vastgesteld wat moet bijdragen aan een vergroting van de kennis over de WKR in de organisatie en een juiste administratieve verwerking. Om dit te ondersteunen is er behoefte aan een medewerker die als aanspreekpunt kan fungeren bij vragen en onduidelijkheden en die de juiste administratieve verwerking continu kan bewaken en verbeteren. Daarnaast vallen de uit te voeren steekproeven, rapportage daarover en de jaarlijkse aangifte onder deze functie. De eindheffing WKR die de gemeente jaarlijks moet afdragen was in de afgelopen jaren als volgt: 2017: € 24.300; 2018 € 28.700 en 2019: € 38.800. Hier zit een opgaande lijn in. De extra 0,5 fte kan bijdragen aan een afname van de heffing in de komende jaren. De omvang van de functie wordt voorlopig ingeschat op 0,5 fte. Na een jaar kan beoordeeld worden of dit toereikend is.	Nee	I		37.000	0			Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Niet invullen verhoogt risico dat niet aan de eisen wordt voldaan, met kans op boetes en/of hogere naheffing.
T-23	<u>Uitbreiding formatie team I&F met 1 fte functioneel beheerder Office 365.</u> In 2020 wordt Office365 geïmplementeerd. Dit is de onlineversie van MS-office met daarbij onder andere Teams en SharePoint. Hiermee kan op een nieuwe manier samengewerkt worden aan gedeelde bestanden. De huidige werkwijze met Office heeft geleid tot een grote hoeveelheid aan ongestructureerde bestanden, waarbij het eigenaarschap onduidelijk is en waarbij de vertrouwelijkheid, archiveerbaarheid en vernietigingstermijnen niet helder zijn. Vanuit de archiefinspectie wordt geadviseerd structuur te brengen in de opzet van een nieuw informatiesysteem. Om de informatie op een goede manier te structureren, de juiste instellingen en afbakening mee te geven en dossiervorming goed te regelen is een nieuwe rol nodig voor de Office365. Goed functioneel beheer op Office365 is essentieel om organisatiebreed hiervan optimaal gebruik te kunnen maken. Dit is niet iets wat zomaar in het takenpakket van een medewerker er "bij" gedaan kan worden. Hiervoor is een functioneel beheerder nodig, een rol die we tot op heden niet kenden. Navraag bij andere gemeenten die hiermee al verder zijn dan Moerdijk leert dat functioneel beheer van Office 365 een full-time functie vereist voor een gemeente van de omvang van Moerdijk.	Ged. (Archiefwet)	S		65.000	65.000	65.000	65.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen.
T-24	<u>Mobiliteitsbudget structureel opvoeren.</u> Bij raadsbesluit van 5 juli 2018 is voor de jaren 2019 en 2020 een mobiliteitsbudget opgenomen in de begroting van € 175.000 per jaar. Daarnaast is het gewenst om voor onderstaande zaken structureel budget beschikbaar te hebben voor personele vraagstukken als gevolg van de organisatieontwikkeling t.b.v. het zoeken van een oplossing: - Loopbaanadvies, assessments, trainingen, opleidingen, coaching, outplacement voor herplaatsingskandidaten, bovenformatieve medewerkers en medewerkers die (dreigend) vastlopen in hun functie; - Van-werk-naar-werk-trajecten; - Kosten minnelijke regelingen; - Tijdelijke externe inhuur ter overbrugging van herplaatsing en/of uitstroom van medewerkers waarmee een minnelijke regeling is afgesproken	Nee	S		100.000	100.000	100.000	100.000	Budget ophogen naar niveau van 2019 en 2020 van € 175.000. Belangrijk is om budgettaire mogelijkheden te hebben bij de verdere doorontwikkeling van de organisatie.	Risico dat niet altijd slagvaardig kan worden gehandeld omdat budget ontbreekt. Bijkomend nadeel is dat het mandaat in de praktijk verschuift van de gem.secretaris naar college en raad.

Nr.	Omschrijving en toelichting	Wettelijke taak	I of S	Investering	2021	2022	2023	2024	Collegevoorstel aan de gemeenteraad	Gevolgen/risico's
T-25	<u>Ophogen opleidingsbudget i.v.m. nieuw HR-beleid.</u> Bij het definitief besluit over duurzame inzetbaarheid heeft het college daaraan het plan gekoppeld het opleidingsbudget structureel te verhogen. Het opleidingsbudget van de gemeente Moerdijk is al jaren ca. 1,5% van de loonsom. Voor 2020 komt dat neer op € 270.000,- (loonsom 2020 is € 17.700.000,-). Landelijk wordt bij Nederlandse gemeenten gemiddeld ca. 2,2% van de loonsom besteed aan opleiding en organisatieontwikkeling. Voor de komende jaren doen we een groot beroep op medewerkers om zich te ontwikkelen en eigenaarschap te tonen. Ook op het gebied van organisatieontwikkeling is de ambitie hoog. Daar hoort ook een budget bij dat deze ambitie ondersteunt en faciliteert. We stellen voor om het opleidingsbudget vanaf 2021 te verhogen van 1,5% naar 2,5% van de loonsom, gebaseerd op een loonsom van € 17.700.000,-. Dit komt neer op ca. € 440.000,-, dus een bedrag van € 170.000,- extra. Voorstel is dit vanaf 2021 mee te nemen in het traject kadernota 2021 e.v. Uitgangspunt is ook om meer training/opleiding te geven gericht op informatieveiligheid. Uiteindelijk is besloten tot een lagere ophoging met € 120.000 per jaar (tot 2% van de loonsom) met een aanloop in 2021 van € 100.000.	Nee	S		100.000	120.000	120.000	120.000	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen.
T-26	<u>Uitbreiding sprinklerinstallatie gemeentehuis (parkeergarage).</u> Wetgeving brandveiligheid bepaalt dat de parkeergarage ook moet worden voorzien van een sprinklerinstallatie.	Ja o.b.v. voorschriften brandveiligheid	S	€ 125.000	8.125	8.031	7.938	7.844	Nieuwe ontwikkeling/ambitie doorvoeren.	Geen
	Subtotaal				4.259.898	3.825.121	3.324.860	3.699.045		
	T.I.v. reserve sociaal domein				-158.500	-158.500				
	Totaal				4.101.398	3.666.621	3.324.860	3.699.045		